

2014

**MONITOROWANIE
KARIER ZAWODOWYCH
ABSOLWENTÓW
PAŃSTWOWEJ
WYŻSZEJ SZKOŁY
ZAWODOWEJ
IM. STANISŁAWA
STASZICA
W PILE**

**PO TRZECH I PIĘCIU LATACH
OD UKOŃCZENIA STUDIÓW**

PWSZ
w Pile

RAPORT Z BADANIA

**Komisja ds. monitorowania karier
zawodowych absolwentów**

SPIS TREŚCI

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	3
I. ORGANIZACJA BADAŃ.....	5
1.2. Założenia i cele badań.....	5
1.2. Metodologiczne ramy badań.....	7
1.3. Przebieg badań i monitorowanie zwrotów	10
II. SYLWETKA ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE	12
2.1. Pytania „metryczkowe”	12
2.2. Jakość i warunki studiowania oraz efekty kształcenia	20
2.3. Status na rynku pracy	26
2.4. Oczekiwania względem pracy zawodowej i zadowolenie z pracy	40
2.5. Podnoszenie kwalifikacji/kształcenie ustawiczne po ukończeniu studiów.....	42
III. ABSOLWENCI UCZELNI Z PODZIAŁEM NA INSTYTUTY I KIERUNKI STUDIÓW	45
3.1. Absolwenci Instytutu Ekonomicznego	45
3.1.1. Absolwenci kierunku ekonomia	45
3.2. Absolwenci Instytutu Humanistycznego.....	52
3.2.1. Absolwenci kierunku filologia.....	52
3.2.2. Absolwenci kierunku politologia.....	62
3.3. Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia	74
3.3.1. Absolwenci kierunku pielęgniarstwo	74
3.3.2. Absolwenci kierunku fizjoterapia	79
3.3.3. Absolwenci kierunku ratownictwo medyczne	84
3.4. Absolwenci Instytutu Politechnicznego	85
3.4.1. Absolwenci kierunku budownictwo	85
3.4.2. Absolwenci kierunku elektrotechnika.....	91
3.4.3. Absolwenci kierunku mechanika i budowa maszyn.....	97

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

Lista tabel

Tabela 1. Ankiety absolwenta złożone w latach 2009-2014.....	8
Tabela 2. Liczba uzyskanych odpowiedzi.....	8
Tabela 3. Aktywność zawodowa studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów	15
Tabela 4. Aktywność społeczna studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów	15
Tabela 5. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 3 latach)	22
Tabela 6. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 5 latach)	23
Tabela 7. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych	26
Tabela 8. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po trzech latach od ukończenia studiów	27
Tabela 9. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po pięciu latach od ukończenia studiów	28
Tabela 10. Główne kryteria wyboru pierwszego pracodawcy	32
Tabela 11. Aktualny status na rynku pracy.....	32
Tabela 12. Kryteria rekrutacji dla pracodawców	33
Tabela 13. Sektor pracodawcy	34
Tabela 14. Miejsce zakładu pracy według branż	34
Tabela 15. Wielkość zatrudnienia w zakładzie pracy	36
Tabela 16. Powody ostatniej zmiany miejsca pracy.....	41
Tabela 17. Elementy statusu zawodowego.....	41
Tabela 18. Właściwości pracy zawodowej.....	41
Tabela 19. Liczba absolwentów kontynuujących kształcenie po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile	42
Tabela 20. Formy kształcenia absolwentów kontynuujących naukę po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile	43
Tabela 21. Formy kształcenia, w których respondenci planują podwyższyć kwalifikacje	43
Tabela 22. Jakimi motywami kieruje się Pan(i) decydując się na dalsze kształcenie?	44

Lista wykresów

Wykres 1. Wiek respondentów po 3 latach od ukończenia studiów.....	12
Wykres 2. Wiek respondentów po 5 latach od ukończenia studiów.....	13
Wykres 3. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 3 latach.....	13
Wykres 4. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 5 latach.....	14
Wykres 5. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 3 latach od ukończenia ..	15
Wykres 6. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 5 latach od ukończenia ..	16
Wykres 7. Główne motywy wyboru studiów w PWSZ w Pile.....	17
Wykres 8. Motywy wyboru kierunku studiów w PWSZ w Pile.....	18
Wykres 9. Gdyby istniała możliwość ponownego wyboru studiów... ..	19
Wykres 10. Zadowolenie z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile.....	21
Wykres 13. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)? ..	29
Wykres 14. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)? ..	29
Wykres 15. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)? ..	30
Wykres 16. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów)? ..	30
Wykres 17. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów) ..	31
Wykres 18. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów) ..	31
Wykres 19. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 3 latach ..	36
Wykres 20. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 5 latach ..	36
Wykres 21. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 3 latach.....	37
Wykres 22. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 5 latach.....	37
Wykres 23. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 3 latach.....	39
Wykres 24. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 5 latach.....	39
Wykres 25. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 3 latach.....	40
Wykres 26. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 5 latach.....	40

I. ORGANIZACJA BADAŃ

1.2. Założenia i cele badań

Współczesny rynek pracy stawia przed młodymi ludźmi szereg nowych wyzwań. W realizacji zawodowej kariery ważna jest dziś nie tylko specjalistyczna wiedza i umiejętności pozwalające skutecznie funkcjonować na rynku pracy, ale przede wszystkim uniwersalność w podejmowaniu wielu ról oraz zdolność adaptacji.

Bezrobocie absolwentów stanowi jeden z najważniejszych problemów polskiego rynku pracy. Dlatego jednym z podstawowych zadań w zakresie aktywnej polityki rynku pracy jest zapewnienie prawidłowego wejścia absolwentów na rynek pracy. Podjęcie pracy zawodowej to jeden z zasadniczych atrybutów dorosłości. Aktywność zawodowa świadczy o samodzielności jednostki, daje szansę uzyskania niezależności ekonomicznej, wiąże się także z poszerzeniem kręgów życia społecznego, wyjściem poza najbliższe otoczenie. Dostarcza osobistej satysfakcji i sprzyja rozwojowi nowych interakcji społecznych.

Obecna sytuacja przejścia z systemu edukacji na rynek pracy jest dla wielu młodych dorosłych sytuacją coraz mniej przejrzystą i coraz trudniejszą do zaplanowania.

Konkurencyjność na rynku pracy, zmienność warunków pracy i wymagań pracodawców stawiają nowe wyzwania przed systemem edukacji. Absolwenci powinni być przygotowani nie tylko do pracy, ale także do wejścia na rynek, a więc do poszukiwania i zmiany pracy (kilkakrotnie, w czasie aktywności zawodowej), do ciągłego doskonalenia swoich kompetencji.

Dlatego kształcenie w uczelniach wyższych nie może już być ukierunkowane jedynie na przekazanie określonej wiedzy, ale musi kształtować nowe kompetencje oczekiwane przez pracodawców, takie jak: mobilność, przedsiębiorczość, proaktywność, innowacyjność.

Nie jest to możliwe bez zwiększenia współpracy pomiędzy sektorem edukacji a sektorem pracodawców, bez uczestnictwa praktyków w procesie kształcenia np. poprzez różnorodne formy wprowadzania studentów w życie własnych organizacji, prowadzenie wspólnych badań, konferencji itp. Takie działania umożliwią lepsze dostosowanie sylwetek

absolwentów do oczekiwań stawianych przed nimi przez współczesne organizacje, natomiast organizacjom na skuteczniejsze zarządzanie karierami ludzi młodych.

W myśl Ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, wprowadzony został od 1 października 2011 roku obowiązek monitorowania przez uczelnie karier zawodowych swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy, w szczególności po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Obowiązek ten został zniesiony po 1 października 2014 r.

Zapewnienie sprawnego mechanizmu monitorowania losów absolwentów będzie stanowiło jedno z kryteriów oceny instytucjonalnej dokonywanej przez Państwową Komisję Akredytacyjną.

Badanie karier zawodowych absolwentów skierowane zostało do absolwentów wszystkich kierunków, rodzajów (licencjackie, inżynierskie) i trybów studiów (stacjonarne, niestacjonarne) PWSZ w Pile. W niniejszym opracowaniu analizie poddano dane zebrane z końca roku akademickiego **2010/2011** (po 3 latach) i **2008/2009** (po 5 latach). Podstawę do przeprowadzenia badań stanowią (oprócz wspomnianych zapisów z ustawy *prawo o szkolnictwie wyższym*) wewnętrzne dokumenty Uczelni: Zarządzenie Nr 25/12 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia *Procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile* wraz z załącznikiem (z późniejszymi zmianami). Przygotowywaniem raportu dotyczącego karier absolwentów zajmuje się powołana przez Rektora Uczelni (Zarządzenie Rektora 74/14 z dnia 21 października 2014 r.), komisja ds. monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile, w której składzie znajdują się:

- mgr Emilia Lewicka-Kalka - przewodnicząca (Kierownik Działu Praktyk Studenckich i Karier);
- mgr Rafał Zdzierela - członek (Instytut Ekonomiczny);
- dr Emilia Wąsikiewicz-Firlej - członek (Instytut Humanistyczny);
- mgr Edyta Libuda - członek (Instytut Ochrony Zdrowia);
- prof. nadzw. dr Stanisław Różański - członek (Instytut Politechniczny).

Celem monitorowania karier zawodowych absolwentów jest:

- uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia;
- uzyskanie opinii na temat przydatności wiedzy i umiejętności zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań stawianych przez współczesny rynek pracy;
- uzyskanie informacji na temat dalszych planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów;
- dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

1.2. Metodologiczne ramy badań

Badana populacja

W badaniach empirycznych zastosowano metodę sondażu ankietowego w oparciu o narzędzie badawcze, jakim jest elektroniczny kwestionariusz ankiety. Za pomocą tego narzędzia badano opinie absolwentów wszystkich kierunków i specjalności, obu trybów i rodzajów studiów, pozostających w okresie 3 i 5 lat od ukończenia studiów. Badanie dotyczyło więc absolwentów PWSZ w Pile, kończących studia w roku akademickim **2010/2011** (po 3 latach) i **2008/2009** (po 5 latach).

Generalna populacja badanych absolwentów w tym okresie, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu pn. „Monitorowanie karier zawodowych absolwentów PWSZ w Pile po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów”, uzupełniając ankietę absolwenta (narzędzie opracowane przez Biuro Karier PWSZ w Pile) wynosi: **855** osób (po trzech latach) oraz **743** osób (po 5 latach). Założeniem, jakie przyjęto na początku formułowania celu badawczego, było przebadanie całej populacji, niestety ze względu na ograniczenia niezależne: brak możliwości kontaktu z absolwentem wynikający z nieaktualnych danych, odmowa wypełnienia ankiety, w badaniu w 2014 r. ostatecznie udział wzięły **204** osoby (po trzech latach, co stanowi 23,9%) oraz **137** osoby (po 5 latach, co stanowi 18,5%), co - przy założeniu 5% błędu standardowego, wynikającego z założonego poziomu istotności (95%) - nie stanowi **reprezentatywnej próby badawczej**¹.

¹ Do uzyskania reprezentatywnej próby badawczej brakuje 61. odpowiedzi po 3 latach oraz 116. odpowiedzi po 5 latach od ukończenia studiów.

Sposób pozyskiwania danych teleadresowych/kontaktowych

Studenci kończący studia w PWSZ w Pile, by uzyskać wpis na karcie obiegowej mieli obowiązek złożyć wizytę w Biurze Karier celem identyfikacji ich ewentualnych potrzeb szkoleniowo-doradczych związanych z wkraczaniem na rynek pracy. Podczas spotkania z doradcą zawodowym informowani byli o możliwości wzięcia udziału w badaniach poprzez dobrowolne wypełnienie ankiety absolwenta oraz wyrażenie zgody na wykorzystanie danych osobowych wyłącznie na użytek PWSZ w Pile w związku z monitorowaniem karier zawodowych absolwentów.

Dotychczas Biuro Karier pozyskało w kolejnych latach akademickich następującą liczbę ankiet absolwenta:

Tabela 1. Ankiety absolwenta złożone w latach 2009-2014

L.p.	Rok kalendarzowy	Liczba ankiet	Liczba odrzuconych ankiet	Ostateczna liczba ankiet
1.	2008	742	242	500
2.	2009	743	93	650
3.	2010	799	116	683
4.	2011	855	206	649
5.	2012	815	252	593
6.	2013	659	187	472
7.	2014	614	113	501
Razem:		5227	1209	4048

Ze względu na brak zgody na przetwarzanie danych, niekompletność lub nieczytelność danych z badań wykluczono 1209 osób (łącznie w latach 2009-2014).

Liczba osób, które uzupełniły ankietę, w momencie kończenia studiów oraz po trzech latach od ukończenia studiów, na poszczególnych kierunkach, specjalnościach i trybach studiów:

Tabela 2. Liczba uzyskanych odpowiedzi

Lp.	Kierunek	Specjalność	Tryb studiów		po 3 latach łącznie	%	Tryb studiów		po 5 latach łącznie	%
			ST	NST			ST	NST		
1.	Budownictwo	-	8	14	6	27%	10	12	4	18%
2.	Ekonomia	gospodarka i finanse samorządowe	1	-	1	100%	50	43	21	23%
3.	Ekonomia	informatyka w ekonomii i administracji / informatyka w ekonomii	13	-	1	8%	33	31	15	23%
4.	Ekonomia	zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami	38	39	19	25%	44	39	17	20%
5.	Ekonomia	rachunkowość i skarbowość	34	41	22	29%	-	-	-	-
6.	Elektrotechnika	systemy elektrotechniczno-informatyczne w elektrotechnice	9	14	9	39%	47	2	11	22%

Lp.	Kierunek	Specjalność	Tryb studiów		po 3 latach łącznie	%	Tryb studiów		po 5 latach łącznie	%
			ST	NST			ST	NST		
7.	Filologia	filologia angielska	25	17	6	14%	19	12	7	23%
8.	Fizjoterapia	-	42	29	28	39%	-	-		-
9.	Mechanika i budowa maszyn	budowa i eksploatacja maszyn	18	24	12	29%	41	21	15	24%
10.	Pielęgniarstwo	-	26	73	48	48%	45	42	9	10%
11.	Politologia	edukacja wiedzy o społeczeństwie i historii	16	-	4	25%	43	24	14	21%
12.	Politologia	polityka bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe	50	26	17	22%	50	40	18	20%
13.	Politologia	polityka regionalna	26	-	5	19%	-	-	-	-
14.	Politologia	praca socjalna	47	32	24	30%	25	29	6	11%
15.	Ratownictwo medyczne	-	9	-	2	22%	-	-	-	-

1.3. Przebieg badań i monitorowanie zwrotów

Badanie losów zawodowych absolwentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2010/2011 (po 3 latach) i 2008/2009 (po 5 latach) opiera się na wykorzystaniu kwestionariusza badawczego i nosi charakter badania sondażowego.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów PWSZ w Pile zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CAWI (*Computer Assisted Web Interviews*). To technika ilościowa, w której badania prowadzone są przez udostępnienie respondentom kwestionariusza internetowego. Ankiety mogą być adresowane do wybranych grup celowych, klientów sklepów internetowych, internautów odwiedzających portale tematyczne. Silną stroną tego typu rozwiązań jest niewątpliwie ograniczenie czasu i kosztów przygotowania badania, a także samej jego realizacji i przygotowania danych do analizy. Większe poczucie anonimowości uczestników sprawia z kolei, iż narzędzie to okazuje się niezwykle przydatne do poruszania kwestii wrażliwych np. wysokości zarobków. Realizacja badania trwa krócej niż w przypadku badań tradycyjnych, brak jest kosztów prac terenowych, druku i wysyłki materiałów.

Badanie karier zawodowych absolwentów składa się z trzech etapów:

- 1) wygenerowanie w programie dedykowanym badaniu bazy danych absolwentów danego roku akademickiego;
- 2) badanie ankietowe po trzech latach od ukończenia studiów służące określeniu sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy, według następujących zasad:
 - a) pracownik Biura Karier drogą e-mailową zwraca się do absolwentów z prośbą o wypełnienie ankiety dotyczącej ich karier zawodowych;
 - b) ankieta zostaje dostarczona absolwentom drogą elektroniczną poprzez zindywidualizowany link do ankiety;
 - c) w przypadku niewypełnienia przez absolwenta ankiety badawczej w ciągu 14 dni, ankieta zostaje wysłana ponownie;
 - d) w sytuacji, gdy po 30 dniach od wysłania pierwszej ankiety, absolwent nie wypełnił ankiety, pracownik Biura Karier telefonicznie powiadamia absolwenta o czekającej ankiecie badawczej do wypełnienia;
- 3) badanie ankietowe po pięciu latach od ukończenia studiów, posiadają charakter badania panelowego i służyć będą określeniu zachodzących zmian w sytuacji,

w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy. Badanie zostało zrealizowane zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 2.

Biuro Karier pozyskało od absolwentów ich dane a oraz zgody na udział w badaniu w liczbie: **855** w roku akademickim **2010/2011** (po 3 latach) i **743** w **2008/2009** (po 5 latach). Wyślano do nich zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu. Skutecznie dostarczono **649** (2010/2011, po 3 latach) oraz **650** (2008/2009, po 5 latach) wiadomości elektronicznych. **1058 absolwentów poinformowano telefonicznie.**

Tabela 2. (podrozdział 1.2. Metodologiczne ramy badań, s. 8-9) przedstawia poziom zwrotów ankiet w rozbiciu na poszczególne kierunki i specjalności studiów.

Po każdym zakończonym etapie badań, ankiety zwrotne zostały posegregowane przez dedykowany badaniu program na:

- wypełnione bezbłędnie;
- wypełnione niekompletnie;
- pozostawione bez odpowiedzi;
- niedostarczone do adresata.

Na podstawie uzyskanych danych empirycznych, Komisja ds. monitorowania karier zawodowych absolwentów opracowała do dnia 30 listopada 2014 r. raport końcowy, według stanu na dzień 31 października, który przedstawiony zostanie Senatowi Uczelni oraz udostępniony ciałom kolegialnym Uczelni i dyrektorom Instytutów.

Raport oraz uzupełnione przez respondentów ankiety nie zawierają danych osobowych absolwentów.

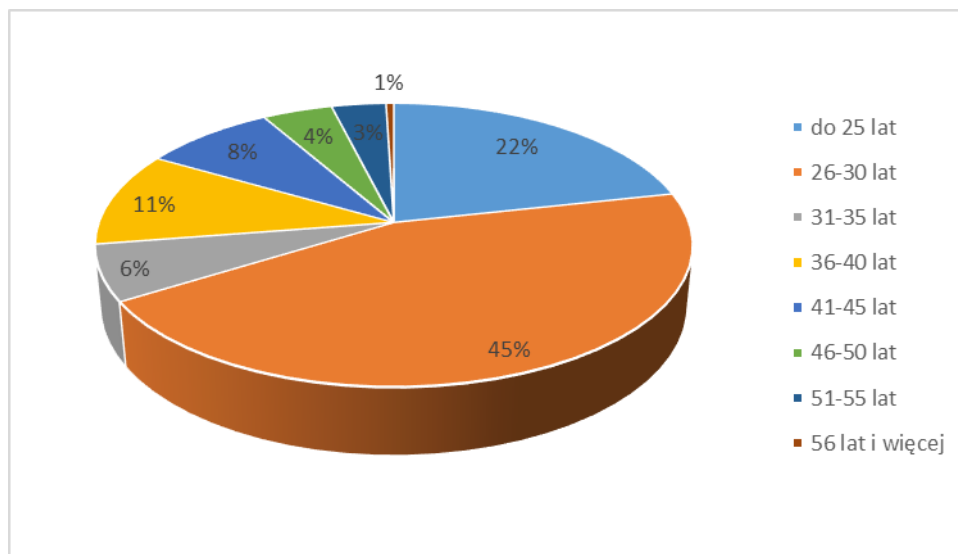
II. SYLWETKA ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE

2.1. Pytania „metryczkowe”

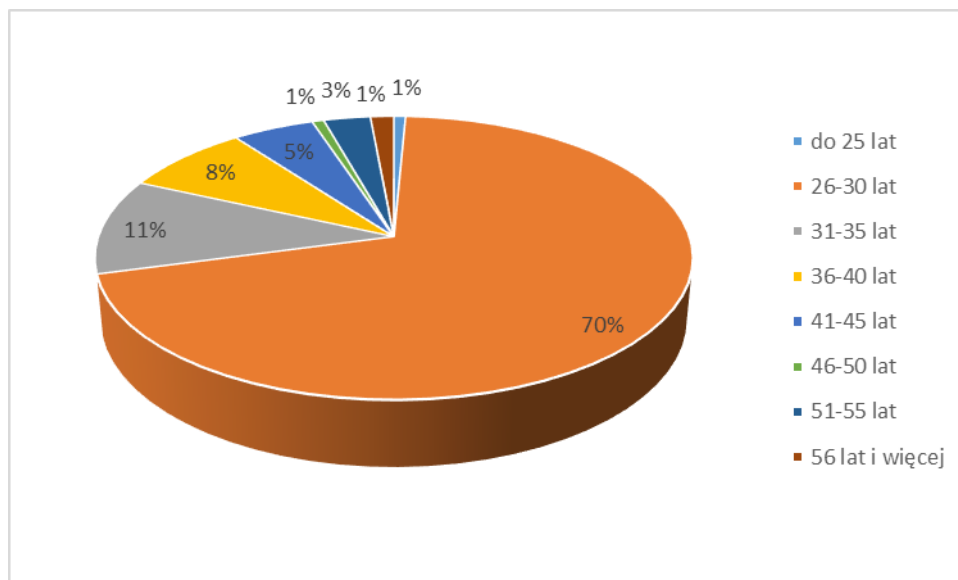
W niniejszym rozdziale omówione zostaną tzw. pytania metryczkowe, jak płeć, wiek badanych absolwentów, ukończona przez nich szkoła średnia/ponadgimnazjalna; ukończony w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica kierunek i tryb studiów, ocena na dyplomie, doświadczenie edukacyjne i zawodowe za granicą w trakcie studiów oraz wszelka aktywność zawodowa i społeczna. Ponadto rozdział zawiera także informacje dotyczące motywu wyboru kierunku studiów i uczelni.

W badanej grupie zdecydowaną większość stanowią kobiety (ponad 74% po 3 latach, ponad 54% po 5 latach). Największą grupę respondentów (148, tj. 73% osób po 3 latach, 112, tj. 81% po 5 latach) stanowili ludzie młodzi, od wieku poniżej 25 r.ż. do 35 r.ż. Strukturę wieku badanych obrazują poniższe wykresy:

Wykres 1. Wiek respondentów po 3 latach od ukończenia studiów

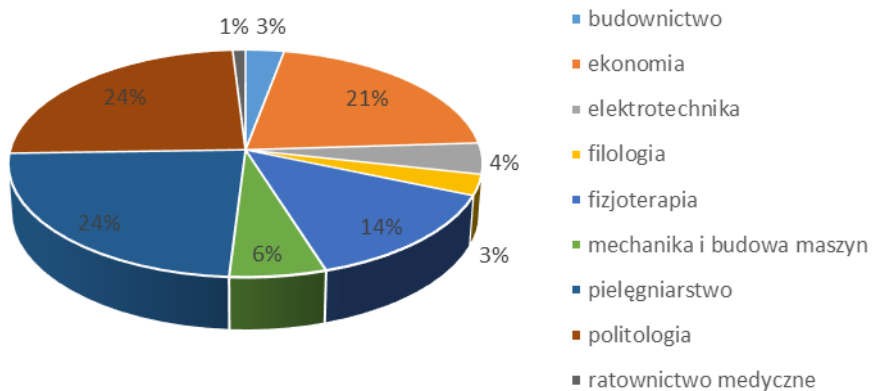

Wykres 2. Wiek respondentów po 5 latach od ukończenia studiów

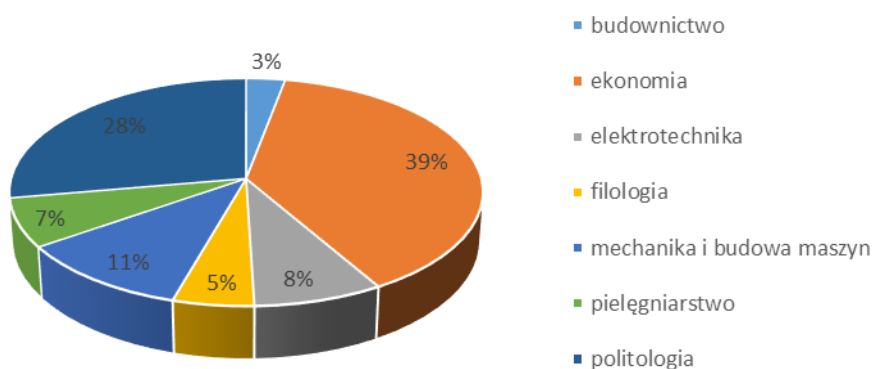

Największą zwrotność ankiet po 3 latach odnotowano na kierunku politologia (ponad 24%) oraz pielęgniarstwo (ponad 23%), natomiast po 5 latach na kierunku politologia (blisko 28%).

Wykres 3. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 3 latach

Wykres 4. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 5 latach

Odsetek respondentów, którzy ukończyli studia w trybie stacjonarnym wynosi 48,5% po 3 latach i 62% po 5 latach.

Liczba respondentów, którzy ukończyli studia w trybie niestacjonarnym wynosi ponad 51% po 3 latach i 38% po 5 latach.

Ponad 55% absolwentów legitymuje się oceną dobrą lub dobrą plus (średnia dla absolwentów obu roczników) uzyskaną na dyplomie ukończenia studiów, więcej niż co trzecia osoba (blisko 38%) otrzymała ocenę bardzo dobrą. Około 7% absolwentów posiada na dyplomie ocenę dostateczną lub dostateczną plus.

W trakcie studiów pierwszego stopnia tylko 4 osoby - po 3 latach (1,96%) posiadały doświadczenie zawodowe (praktyki, praca) lub edukacyjne (studia, kursy) za granicą - połowa związana z profilem studiów. W uczelni nie funkcjonował wówczas program Erasmus, dziś w ramach jego założeń studenci mają możliwość odbywania praktyk oraz studiowania w takich państwach jak: Turcja, Słowacja, Rumunia, Litwa, Hiszpania, Bułgaria, Belgia.

Badani absolwenci PWSZ w Pile w znacznym stopniu byli aktywni zawodowo w trakcie studiów; 74,51% absolwentów po 3 latach oraz 75,92% po 5 latach deklaruje, że studiując byli jednocześnie:

Tabela 3. Aktywność zawodowa studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów

Aktywność	po 3 latach	po 5 latach
zatrudnieni, zgodnie z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą	40,20%	27,74%
zatrudnieni, bez związku z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta	23,04%	37,96%
odbywali ponadprogramowe praktyki lub byli zaangażowani w działalność wolontariacką	3,43%	3,65%
przebywali na stażu	7,84%	6,57%

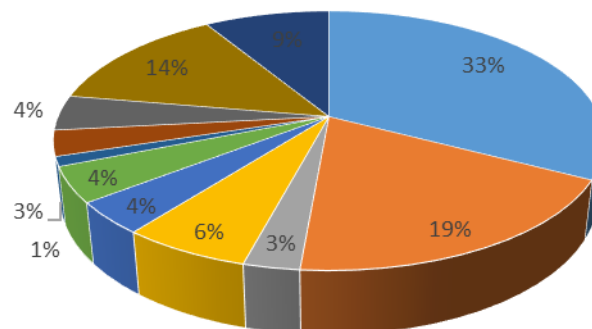
Aktywność studencką/społeczną wykazało zaledwie 16,17% ówczesnych studentów - dziś 3 lata po ukończeniu studiów, blisko 9,5% - dziś 5 lat po ukończeniu studiów, w tym:

Tabela 4. Aktywność społeczna studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów

Aktywność	po 3 latach	po 5 latach
praca w studenckim kole naukowym, organizacjach studenckich	5,39%	3,65%
przynależność do organizacji sportowych	1,47%	2,19%
pracę w organizacji pozarządowej	3,92%	1,46%
udział w zawodach sportowych	5,39%	2,19%

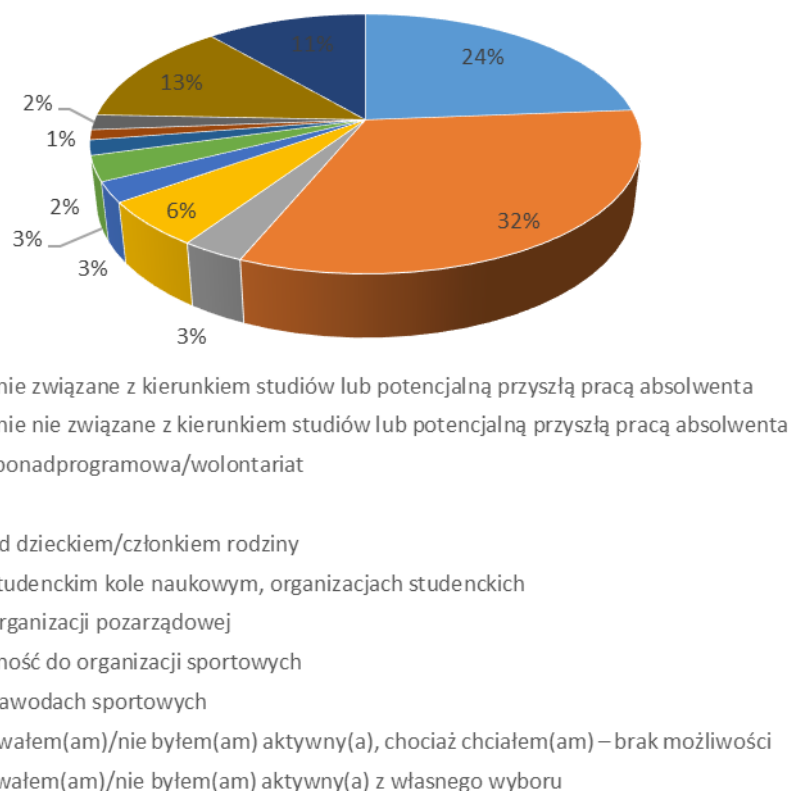
Nad dzieckiem i/lub innym członkiem rodziny opiekę sprawowało 14 osób (łącznie z obu roczników). Blisko co trzeci ówczesny student (27%) nie pracował w trakcie studiów, w tym z własnego wyboru nie pracowało 40 respondentów.

Wykres 5. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 3 latach od ukończenia

- zatrudnienie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta
- zatrudnienie nie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta
- praktyka ponadprogramowa/wolontariat
- staż
- opieka nad dzieckiem/członkiem rodziny
- praca w studenckim kole naukowym, organizacjach studenckich
- praca w organizacji pozarządowej
- przynależność do organizacji sportowych
- udział w zawodach sportowych
- nie pracowałem(am)/nie byłem(am) aktywny(a), chociaż chciałem(am) – brak możliwości
- nie pracowałem(am)/nie byłem(am) aktywny(a) z własnego wyboru

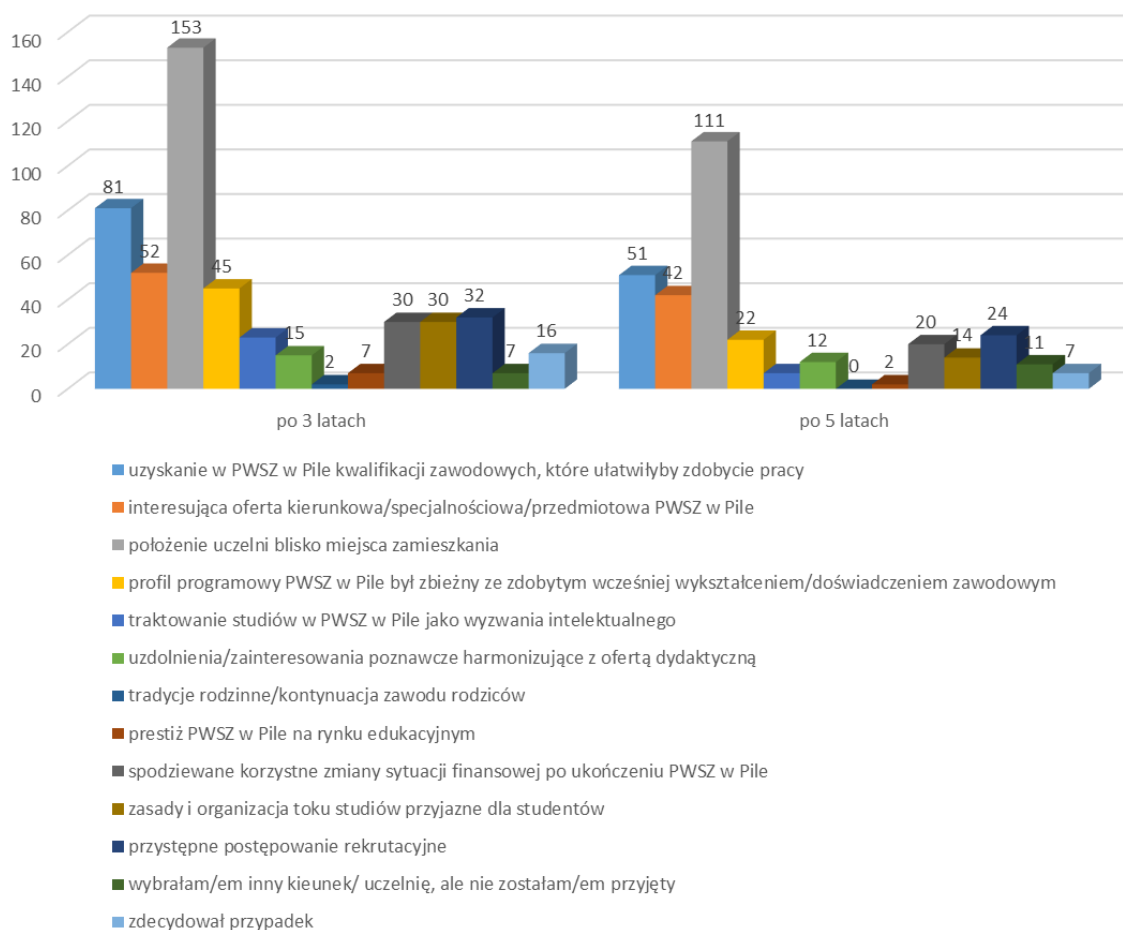
Wykres 6. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 5 latach od ukończenia

Interesujące z punktu widzenia Uczelni są odpowiedzi dotyczące motywów wyboru PWSZ w Pile, jako dobrego miejsca do kontynuowania nauki. Główne argumenty, które przemawiają za tym wyborem to: **położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania** (75% wskazań po trzech latach od ukończenia studiów oraz ponad 81% wskazań po 5 latach od ukończenia studiów), **uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych**, które ułatwiłyby zdobycie pracy (blisko 40% po 3 latach, ponad 40 po 5 latach); dla respondentów ważna była również interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa Uczelni (średnia: 27,5% wskazań w obu grupach) oraz również wysoko oceniane: przystępne postępowanie rekrutacyjne, zasady i organizacja toku studiów przyjazne dla studentów, profil programowy PWSZ w Pile był zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym.

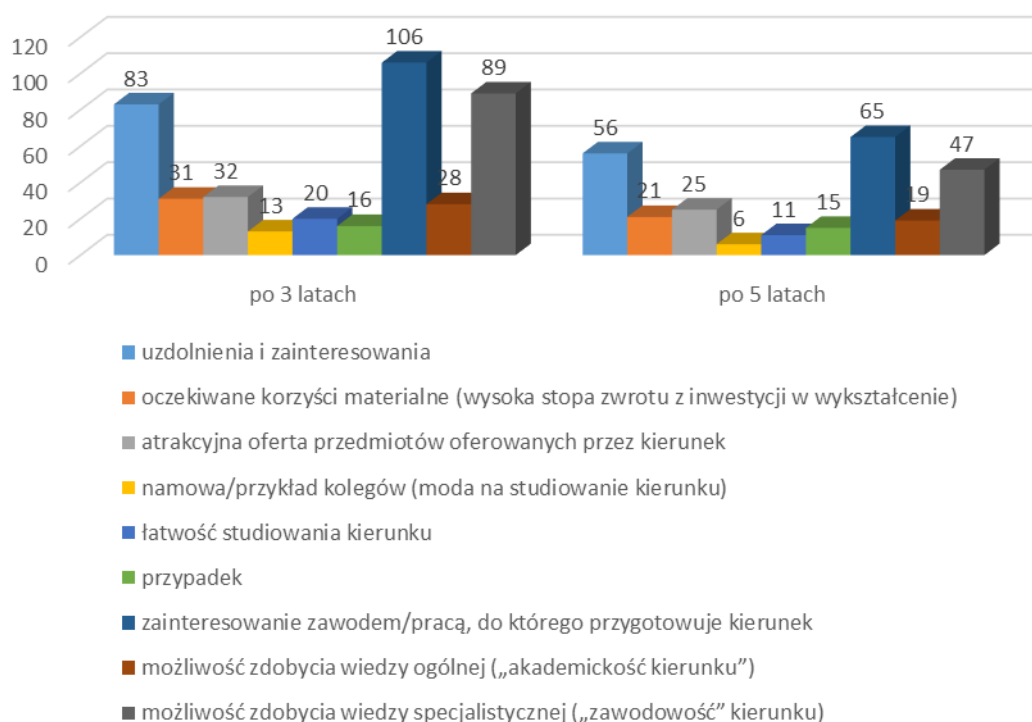
Absolwenci świadomie podjęli studia w PWSZ w Pile - o ich wyborze zdecydowało: spodziewane uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy, interesująca oferta kierunkowa/specjalnościowa/przedmiotowa PWSZ, położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania; rzadziej niż co 10 ankietowany udzielił odpowiedzi, że o wyborze Uczelni zdecydował przypadek.

Wykres 7. Główne motywy wyboru studiów w PWSZ w Pile

O wyborze kierunku studiów w głównej mierze zdecydowały: zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (ponad 52% wskazań po 3 latach oraz ponad 47% po 5 latach), uzdolnienia i zainteresowania (blisko 41% wskazań po 3 latach, ponad 40% po 5 latach) i możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku - średnio około 35% wskazań), co wprost koresponduje z zadaniami państwowych uczelni zawodowych. Mniej istotne w wyborze kierunku studiów okazały się: namowa/przykład kolegów (moda na studiowanie kierunku) i przypadek. Jednak, wielu absolwentów, wybrało kierunek studiów ze względu na łatwość jego studiowania - około 8% (sic!).

Wykres 8. Motywy wyboru kierunku studiów w PWSZ w Pile

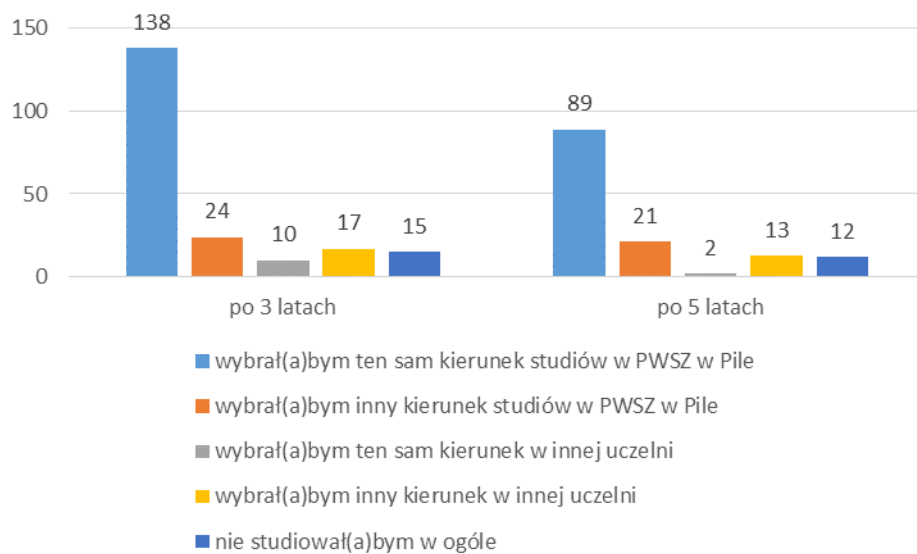

Gdyby absolwenci PWSZ w Pile mogli dokonać ponownego wyboru studiów i kierunku, na których chcieliby studiować, ich wybór padłby na:

- ten sam kierunek w PWSZ w Pile chcieliby studiować ponad 67% absolwentów po 3 latach oraz blisko 65% respondentów po 5 latach;
- PWSZ w Pile, na innym kierunku studiów - 11% po 3 latach, 15% po 5 latach;
- 12 osób (łącznie z obu badanych roczników) wybrałoby ten sam kierunek studiów, jak w PWSZ w Pile, jednak w innym ośrodku dydaktycznym;
- 30 osób (łącznie z obu badanych roczników), wybrałoby studiowanie na innym kierunku, w innej uczelni.

Trudu podniesienia kwalifikacji w oparciu o studia wyższe nie podjęłoby się ponownie łącznie 27 badanych absolwentów.

Wykres 9. Gdyby istniała możliwość ponownego wyboru studiów...

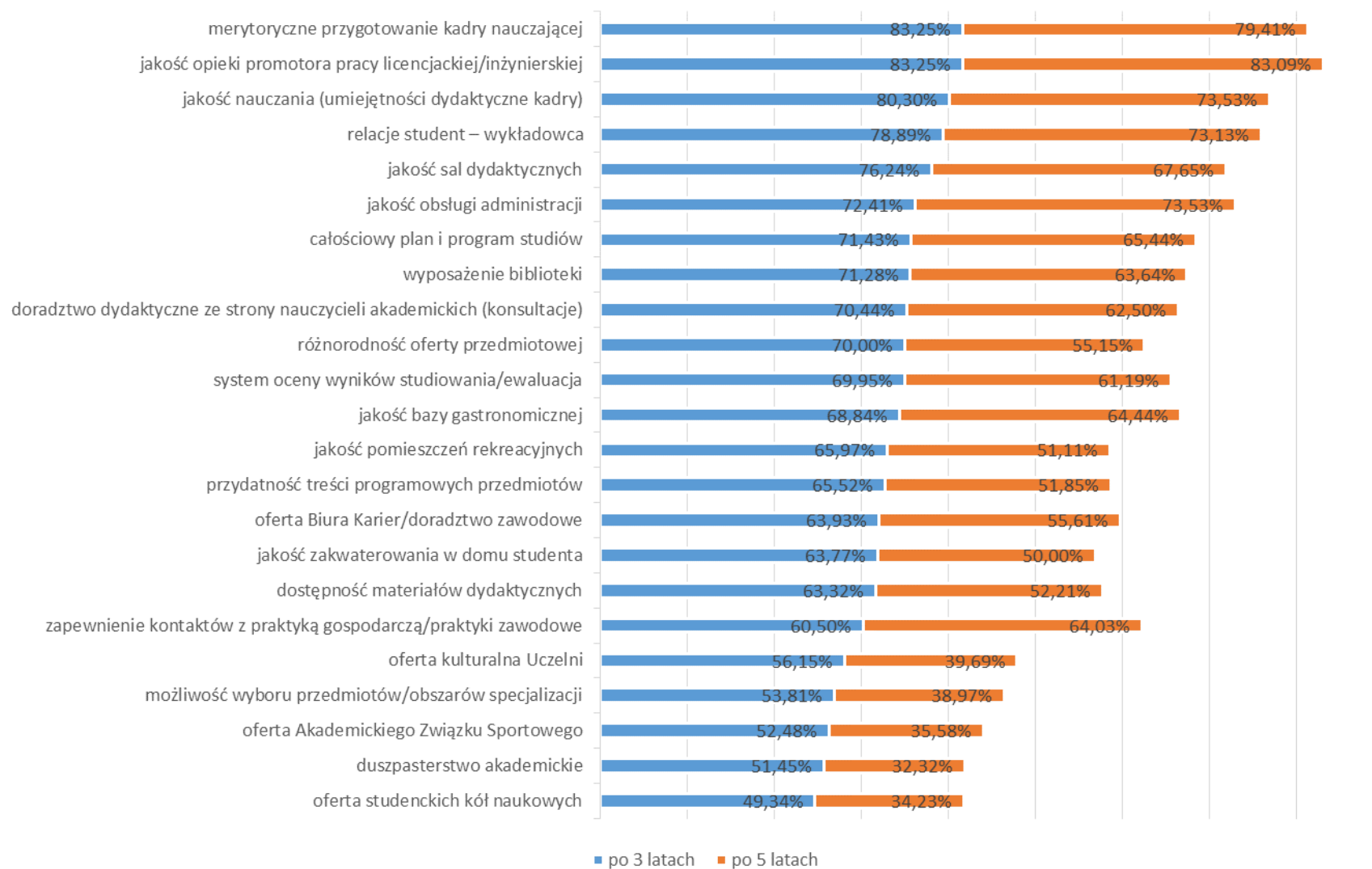
2.2. Jakość i warunki studiowania oraz efekty kształcenia

Niniejsza część Raportu zawiera informacje dotyczące stopnia zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego i warunków studiowania w 20 kryteriach, stopnia opanowania poszczególnych kompetencji (przed i po studiach) oraz diagnozę przydatności treści kształcenia w konfrontacji z wymaganiami rynku pracy.

Ocenie absolwentów poddano realizację procesu dydaktycznego; najwyżej ocenili oni (odsetek ocen bardzo dobrych i dobrych; średnia z obu roczników, rosnąco): doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje) - 66,47%, wyposażenie biblioteki - 67,46%, całościowy plan i program studiów - 68,44%, jakość obsługi administracji - 72,97%, jakość sal dydaktycznych - 71,95%, relacje student - wykładowca - 76,01%, jakość nauczania (umiejętności dydaktyczne kadry) - 76,92%, jakość opieki promotora pracy licencjackiej/inżynierskiej - 83,17%, merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej - 81,33%.

Nisko natomiast oceniono ofertę studenckich kół naukowych oraz Akademickiego Związku Sportowego, z czym trudno się zgodzić z przynajmniej dwóch powodów: po pierwsze, liczba kół niemal od początku istnienia Uczelni wynosiła od kilku do kilkunastu pozycji; po drugie, każdy student mógł i może zaproponować nowy pomysł, nową, dotychczas niewykorzystywaną aktywność i założyć nową organizację studencką. Najgorzej oceniono ofertę duszpasterstwa akademickiego, co jednak nie może być oceną obiektywną, ponieważ kategoria ta była oceniana prawdopodobnie również przez osoby, które z niej nie korzystały. Pozostałe kategorie podlegające ocenie byłych studentów, wraz z ocenami, znajdują się na poniższym wykresie:

Wykres 10. Zadowolenie z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile

Dzięki ukończeniu studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile kompetencje jej absolwentów wzrosły (liczba wskazań na ocenę bardzo dobrą); największą zmianę, po 3 latach od ukończenia studiów, odnotowano w kategoriach: umiejętność samooceny, umiejętność negocjacji, kreatywność, umiejętność uczenia się/samokształcenia, specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna, umiejętność podejmowania decyzji, umiejętność pracy zespołowej, umiejętność rozwiązywania problemów, specjalistyczne umiejętności zawodowe, umiejętność pracy w warunkach stresu.

Średnio kompetencje absolwentów w wyniku ukończenia przez nich studiów w PWSZ w Pile wzrosły o ponad 20 punktów procentowych. Najmniejszy przyrost odnotowano w znajomości języków obcych.

Tabela 5. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 3 latach)

Odpowiedź	przed studiami	po studiach	wzrost
kreatywność	17,09%	42,79%	25,70%
samodzielność pracy	31,82%	53,06%	21,24%
specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna	5,10%	31,66%	26,56%
specjalistyczne umiejętności zawodowe	9,14%	37,50%	28,36%
szeroka wiedza ogólna	12,69%	35,35%	22,66%
umiejętności analityczne	13,64%	31,66%	18,02%
umiejętności informatyczne	13,64%	34,00%	20,36%
umiejętność komunikowania się	30,30%	53,73%	23,43%
umiejętność krytycznego myślenia	17,09%	41,00%	23,91%
umiejętność negocjacji	15,23%	40,80%	25,57%
umiejętność podejmowania decyzji	15,74%	42,79%	27,05%
umiejętność pracy w warunkach stresu	17,17%	47,00%	29,83%
umiejętność pracy zespołowej	32,16%	59,70%	27,54%
umiejętność przewodzenia grupie	13,64%	33,83%	20,19%
umiejętność rozwiązywania problemów	14,57%	42,79%	28,22%
umiejętność samooceny	16,24%	41,29%	25,05%
umiejętność uczenia się/samokształcenia	24,12%	50,00%	25,88%
znajomość języków obcych	4,02%	18,41%	14,39%

Dzięki ukończeniu studiów w PWSZ w Pile kompetencje jej absolwentów wzrosły, również po 5 latach od ukończenia studiów, największą zmianę odnotowano w kategoriach: umiejętność pracy zespołowej, szeroka wiedza ogólna, umiejętności informatyczne, kreatywność, specjalistyczne umiejętności zawodowe, umiejętność krytycznego myślenia, umiejętność komunikowania się, umiejętności analityczne.

Tabela 6. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 5 latach)

Odpowiedź	przed studiami	po studiach	wzrost
kreatywność	11,85%	34,56%	22,71%
samodzielność pracy	25,00%	41,61%	16,61%
specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna	5,93%	26,47%	20,54%
specjalistyczne umiejętności zawodowe	8,21%	32,35%	24,14%
szeroka wiedza ogólna	8,15%	29,41%	21,26%
umiejętności analityczne	9,63%	35,07%	25,44%
umiejętności informatyczne	14,07%	35,56%	21,49%
umiejętność komunikowania się	20,59%	45,59%	25,00%
umiejętność krytycznego myślenia	14,81%	39,26%	24,45%
umiejętność negocjacji	11,85%	31,34%	19,49%
umiejętność podejmowania decyzji	17,04%	37,31%	20,27%
umiejętność pracy w warunkach stresu	15,56%	36,03%	20,47%
umiejętność pracy zespołowej	20,74%	41,48%	20,74%
umiejętność przewodzenia grupie	17,04%	30,37%	13,33%
umiejętność rozwiązywania problemów	19,26%	39,26%	20,00%
umiejętność samooceny	17,04%	33,09%	16,05%
umiejętność uczenia się/samokształcenia	22,90%	41,91%	19,01%
znajomość języków obcych	4,44%	13,97%	9,53%

Średnio kompetencje absolwentów w wyniku ukończenia przez nich studiów w PWSZ w Pile wzrosły o ponad 23 punkty procentowe. Najmniejszy przyrost odnotowano w znajomości języków obcych.

Większość absolwentów (52,45% po 3 latach, blisko 65% po 5 latach) jest zdania, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się w ich przypadku do znalezienia pracy. Ci, z respondentów, którzy potwierdzili związek zdobytej wiedzy ze znalezieniem pracy, w skali ocen od 1 do 5, rzeczoną przydatność ocenili na 3,82 po 3 latach, 3,53 po 5 latach.

Wśród osób, które uważają, że nie ma korelacji między studiami (47% po 3 latach, 35% po 5 latach), a znalezieniem pracy lub jest ona niewielka podawali m.in. następujące argumenty (pisownia oryginalna):

- *więcej umiejętności czysto praktycznych, przydatnych zawodowo;*
- *w obecnych czasach nie ważny dla potencjalnego pracodawcy jest dyplom, lecz doświadczenie w jakiegokolwiek pracy, przynajmniej tak było w moim przypadku, może warto by było wprowadzać możliwość odbywania jakichś staży w przeciągu studiów lub w wakacje akademickie, myślę, że dzięki temu student na starcie miałby już zdobyte jakieś doświadczenie oraz kontakt z potencjalnym pracodawcą,*

- nie chodzi mi tutaj oczywiście o te staże po studiach, które państwo proponujecie oraz o praktyki, które trzeba odbyć, aby zaliczyć dany rok, chodzi o kierowanie studentów do odpowiednich miejsc w celu nabycia umiejętności oraz znajomości;*
- byłam i jestem osobą pracującą, pragnęłam jedynie podnieść swoje kwalifikacje i jestem zadowolona, że mogłam to uczynić;*
 - studiowałam niestacjonarnie, pracując jednocześnie (13 podobnych odpowiedzi);*
 - wiedza bardziej dostosowana do wymogów rynku pracy, niż nadmiar wiedzy, która nie jest nikomu potrzebna;*
 - uczelnia powinna mieć podpisane kontrakty z zakładami pracy w okolicy, które umożliwią znalezienie pracy absolwentom, i kształcenie pod konkretne zakłady pracy;*
 - jestem bliski założenia własnej działalności gospodarczej, z mojego punktu widzenia było trochę za mało wiedzy o biznesie internetowym, idealnie byłoby, gdyby uczono także programowania w językach webowych, choć wydaje mi się, że to raczej temat na studia podyplomowe;*
 - znalezienie, zmiana pracy czy wynagrodzenie, to nie kwestia dokształcenia, tylko obecnie trudnej sytuacji służby zdrowia i nadal niedocenywania roli pielęgniarek;*
 - z racji prowadzenia działalności gospodarczej uzyskałam wiedzę, która mi się przydaje w jakimś stopniu oraz ułatwia mi podejmowanie decyzji;*
 - więcej zajęć praktycznych więcej przedmiotów adekwatnych do kierunku, mniej wiedzy ogólnej;*
 - studia w specjalizacji rachunkowości i skarbowości powinny kłaść większy nacisk na bardziej praktyczny tok nauczania niż na teoretyczny, teoria powinna być przedstawiona ogólnikowo, a studiowana poza uczelnia np. w bibliotekach, domach, dobrze byłoby np. mieć zajęcia z wykładowcą pracującym w banku czy inwestorem giełdowym lub pracownikiem urzędu skarbowego, którzy przedstawiliby działanie poszczególnych instytucji od środka, z procedurami w różnych normalnych sytuacjach jak i w tych nie spotykanych na co dzień;*
 - przeglądając oferty pracy na stanowiska inżynierskie napotkać można 3 najczęstsze wymagania stawiane przez pracodawców: język obcy, umiejętność czytania rysunku technicznego, umiejętność obsługi programu AutoCad, dlatego na powyższe zagadnienia powinno się zwrócić większą uwagę, wprowadzić system nauczania oparty na praktykach zawodowych, dużym problemem w znalezieniu pierwszej pracy po studiach jest brak doświadczenia zawodowego, absolwenci opuszczający uczelnie posiadają jedynie wiedzę teoretyczną;*
 - pracowałam już w czasie studiów i pracy po studiach nie zmieniłam;*

- *nie pracuję w zawodzie więc trudno mi powiedzieć;*
- *tak jak podstawy ekonomii powinny być podstawy psychologii z ukierunkowaniem na autoprezentację i zarządzanie zespołem ludzkim;*
- *zmiana rynku pracy, kształcenie jest dobre, ale co z tego jak cała reszta to horror;*
- *więcej praktyk; wdrożenie teorii w życie; więcej zagadnień praktycznych; uważam, że większy nacisk powinno się położyć na wiedzę praktyczną a nie na samą teorię;*
- *myślę, że tu nie chodzi o dodatkowe zagadnienia, ale ogólnie jest brak pracy na rynku dla wielu ludzi, którzy ukończyli studia, w dzisiejszych czasach na pierwszym miejscu są znajomości, a dopiero później wiedza ogólna i umiejętności;*
- *doradztwo zawodowe, umiejętności samodzielnego myślenia;*
- *tu zagadnienia nie pomogą tylko brak miejsc pracy! po co robić różnorodne kierunki studiów i po co studiować jak i tak nie ma pracy...;*
- *należało bardziej przykładać się na zajęciach z projektowania za pomocą programu cad i tym podobnych, opanowanie programów auto cad, inventor, solid edge w dużym stopniu zwiększa szanse zdobycia pracy w zawodzie, oczywiście bardziej przykładać się na naukę języka obcego;*
- *to już zależy od lokalnego rynku pracy, on decyduje czego oczekuje od przyszłego pracownika, a konkretnie znajomości narzędzi, maszyn i oprogramowania;*
- *większy nacisk na zajęcia praktyczne skupione na bardziej konkretnych zagadnieniach, pomoc z znalezieniu dobrych praktyk pozwalających zdobyć doświadczenie;*
- *praca na nowszym oprogramowaniu, nauka nowoczesnych technik, szkoła powinna nadążać za nowościami w poszczególnych dziedzinach, tego mi trochę brakowało po ukończeniu, umiałem rzeczy, z których w nowoczesnym przemyśle nikt już nie korzysta, a brakowało mi bieżących.*

Część osób deklaruje, że zawodowo pracowało lub prowadziło działalność gospodarczą przed podjęciem studiów, zatem zdobyta podczas nich wiedza nie przydała im się, ewentualnie „wzrosły ich kwalifikacje”. Odpowiedzią na zarzuty dotyczące zwiększenia ilości praktyk jest dążenie Uczelni w wprowadzenia na wszystkich kierunkach i specjalnościach, obligatoryjnych, trzymiesięcznych studenckich praktyk zawodowych oraz realizacja studiów dualnych (na razie dostępnych wyłącznie na kierunkach politechnicznych). Studenci mają możliwość uczestniczenia w spotkaniach z pracodawcami, którzy swą ofertę prezentują na dedykowanych studentom spotkaniach, targach pracy, dniach przedsiębiorczości. Studenci mogą także odbywać ponadprogramowe praktyki. Dodatkowym dla nich wsparciem jest możliwość odbywania studenckich praktyk zawodowych w programu Erasmus+.

2.3. Status na rynku pracy

Rozdział ten poświęcony został następującym zagadnieniom: ważności celów życiowych respondentów, czasu rozpoczęcia poszukiwań i znalezienia pierwszej pracy, aktualnego statusu absolwentów na rynku pracy, powodów pozostawania bez zatrudnienia, kryteriów, którymi kierowali się przy wyborze pierwszego pracodawcy, kryteriów rekrutacji istotnych dla pracodawcy, sektora pracodawcy, miejsca zakładu pracy według branż, zakresu działania firmy, wielkości zatrudnienia w zakładzie pracy, zajmowanego stanowiska, miejsca zatrudnienia (kraj, zagranica) oraz miesięcznych zarobków.

Cele życiowe człowieka warunkują treść jego zachowań i dążeń; nadają one znaczenie wartościujące jego wyborom, stają się fundamentem aspiracji życiowych. Według respondentów do tych najważniejszych należą: dom i rodzina, praca zawodowa, rozwój osobisty, rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych, inne formy spędzania czasu wolnego, rozwój zawodowy, niezależność finansowa.

Mniejsze zaś znaczenie ma życie towarzyskie, prestiż społeczny, praca społeczna/wolontariat (sic!) oraz aktywny udział w życiu politycznym. Ocena wszystkich celów życiowych przez ankietowanych znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 7. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
aktywny udział w życiu politycznym	5,56%	5,15%
dom/rodzina	83,17%	76,47%
inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby	38,31%	31,62%
niezależność finansowa	39,11%	36,50%
praca społeczna/wolontariat	13,27%	6,62%
praca zawodowa	47,03%	27,94%
prestiż społeczny	16,92%	12,59%
rozwój osobisty	69,15%	53,28%
rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych	54,23%	33,82%
życie towarzyskie	24,00%	20,44%

Liczbę wskazań na poszczególne oceny oraz ich procentowy rozkład zawierają poniższe tabele (po 3 i 5 latach od ukończenia studiów):

Tabela 8. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po trzech latach od ukończenia studiów

Odpowiedzi	Prestiż społeczny			Praca zawodowa			Dom/rodzina			Niezależność finansowa			Praca społeczna/wolontariat		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	8	3,98%	14,93%	1	0,50%	3,47%	1	0,50%	0,99%	2	0,99%	0,99%	9	4,59%	19,39%
2	22	10,95%		6	2,97%		1	0,50%		0	0,00%		29	14,80%	
3	51	25,37%	25,37%	15	7,43%	7,43%	3	1,49%	1,49%	19	9,41%	9,41%	65	33,16%	33,16%
4	86	42,79%		85	42,08%		29	14,36%		102	50,50%		67	34,18%	
5	34	16,92%	59,70%	95	47,03%	89,11%	168	83,17%	97,52%	79	39,11%	89,60%	26	13,27%	47,45%
Suma (Odpowiedzi)	201	100,00%	100,00%	202	100,00%	100,00%	202	100,00%	100,00%	202	100,00%	100,00%	196	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	204	100,00%		204	100,00%		204	100,00%		204	100,00%		204	100,00%	
Brak odpowiedzi	3	1,47%		2	0,98%		2	0,98%		2	0,98%		8	3,92%	
Średnia arytmetyczna		3,58			4,32			4,79			4,27			3,37	
Odchylenie standardowe		1,02			0,78			0,53			0,71			1,04	

Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych, cd.

Odpowiedzi, cd.	Rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych			Rozwój osobisty			Aktywny udział w życiu politycznym			Życie towarzyskie			Inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	0	0,00%	1,00%	0	0,00%	0,50%	53	26,77%	52,02%	3	1,50%	8,50%	2	1,00%	3,48%
2	2	1,00%		1	0,50%		50	25,25%		14	7,00%		5	2,49%	
3	13	6,47%	6,47%	4	1,99%	1,99%	59	29,80%	29,80%	52	26,00%	26,00%	27	13,43%	13,43%
4	77	38,31%		57	28,36%		25	12,63%		83	41,50%		90	44,78%	
5	109	54,23%	92,54%	139	69,15%	97,51%	11	5,56%	18,18%	48	24,00%	65,50%	77	38,31%	83,08%
Suma (Odpowiedzi)	201	100,00%	100,00%	201	100,00%	100,00%	198	100,00%	100,00%	200	100,00%	100,00%	201	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	204	100,00%		204	100,00%		204	100,00%		204	100,00%		204	100,00%	
Brak odpowiedzi	3	1,47%		3	1,47%		6	2,94%		4	1,96%		3	1,47%	
Średnia arytmetyczna		4,46			4,66			2,45			3,8			4,17	
Odchylenie standardowe		0,66			0,54			1,17			0,94			0,83	

Tabela 9. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po pięciu latach od ukończenia studiów

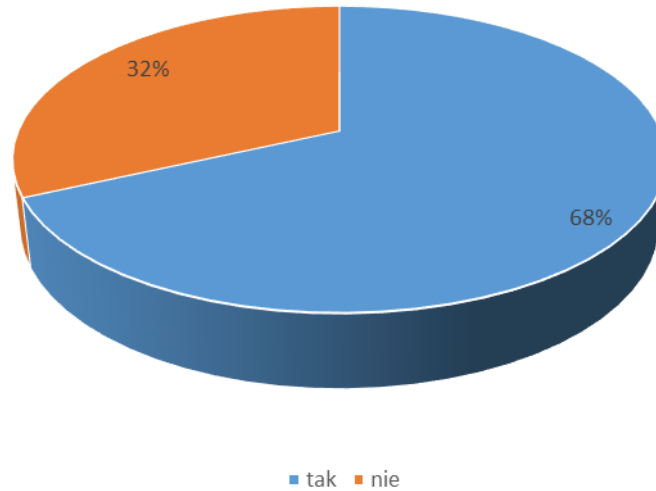
Odpowiedzi	Prestiż społeczny			Praca zawodowa			Dom/rodzina			Niezależność finansowa			Praca społeczna/wolontariat		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	7	5,19%	17,78%	0	0,00%	0,74%	2	1,47%	2,94%	0	0,00%	0,00%	11	8,09%	30,88%
2	17	12,59%		1	0,74%		2	1,47%		0	0,00%		31	22,79%	
3	46	34,07%	34,07%	19	13,97%	13,97%	7	5,15%	5,15%	16	11,68%	11,68%	46	33,82%	33,82%
4	48	35,56%		78	57,35%		21	15,44%		71	51,82%		39	28,68%	
5	17	12,59%	48,15%	38	27,94%	85,29%	104	76,47%	91,91%	50	36,50%	88,32%	9	6,62%	35,29%
Suma (Odpowiedzi)	135	100,00%	100,00%	136	100,00%	100,00%	136	100,00%	100,00%	137	100,00%	100,00%	136	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	137	100,00%		137	100,00%		137	100,00%		137	100,00%		137	100,00%	
Brak odpowiedzi	2	1,46%		1	0,73%		1	0,73%		0	0,00%		1	0,73%	
Srednia arytmetyczna		3,38			4,13			4,64			4,25			3,03	
Odchylenie standardowe		1,03			0,66			0,78			0,65			1,05	

Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych, cd.

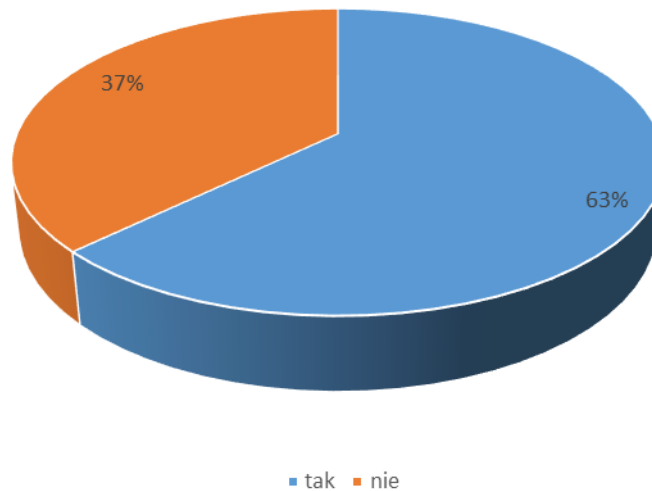
Odpowiedzi, cd.	Rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych			Rozwój osobisty			Aktywny udział w życiu politycznym			Życie towarzyskie			Inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	1	0,74%	2,21%	0	0,00%	0,00%	44	32,35%	58,82%	3	2,19%	12,41%	3	2,21%	3,68%
2	2	1,47%		0	0,00%		36	26,47%		14	10,22%		2	1,47%	
3	21	15,44%	15,44%	11	8,03%	8,03%	35	25,74%	25,74%	35	25,55%	25,55%	25	18,38%	18,38%
4	66	48,53%		53	38,69%		14	10,29%		57	41,61%		63	46,32%	
5	46	33,82%	82,35%	73	53,28%	91,97%	7	5,15%	15,44%	28	20,44%	62,04%	43	31,62%	77,94%
Suma (Odpowiedzi)	136	100,00%	100,00%	137	100,00%	100,00%	136	100,00%	100,00%	137	100,00%	100,00%	136	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	137	100,00%		137	100,00%		137	100,00%		137	100,00%		137	100,00%	
Brak odpowiedzi	1	0,73%		0	0,00%		1	0,73%		0	0,00%		1	0,73%	
Srednia arytmetyczna		4,13			4,45			2,29			3,68			4,04	
Odchylenie standardowe		0,78			0,64			1,17			0,98			0,87	

67% respondentów po 3 latach i 62% po 5 latach respondentów deklaruje, że pierwsze doświadczenia zawodowe uzyskało jeszcze przed rozpoczęciem studiów.

Wykres 11. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?

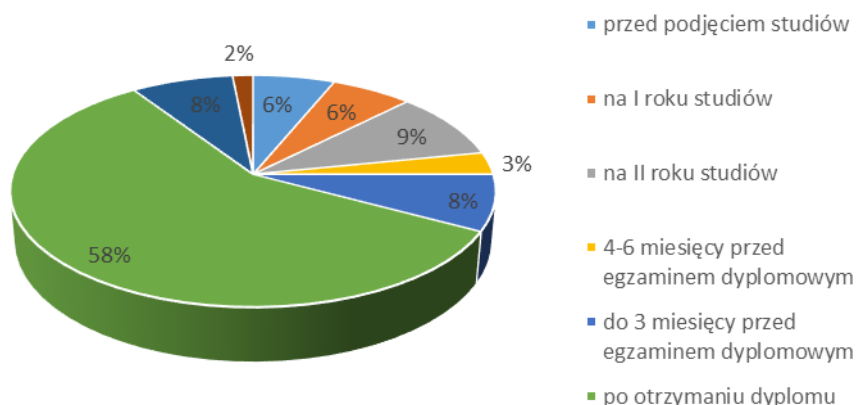

Wykres 12. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?

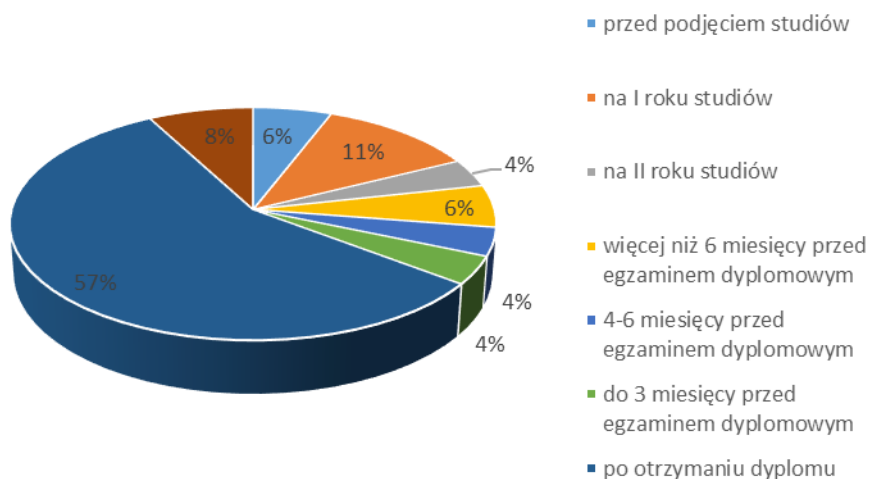

Największa liczba ankietowanych, spośród tych, którzy nie pracowali przed i w trakcie studiów (57% w obu badaniach) rozpoczęła poszukiwania pracy dopiero po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów (sic!). Dziewięciu absolwentów z obu roczników dotychczas nie poszukiwało zatrudnienia.

Wykres 13. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?

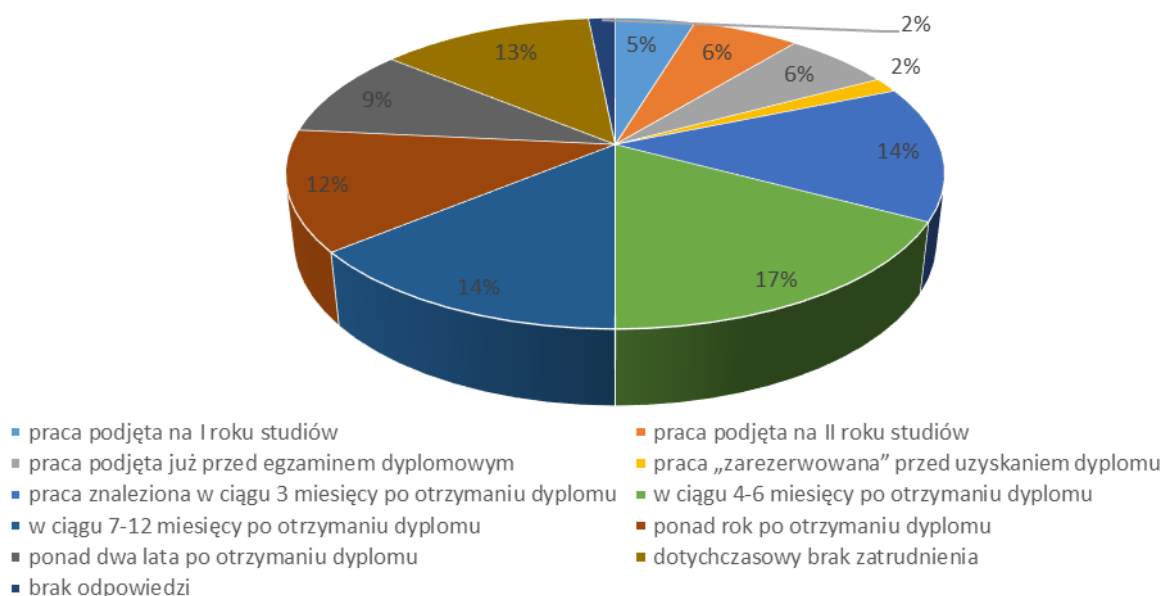

Wykres 14. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów)?

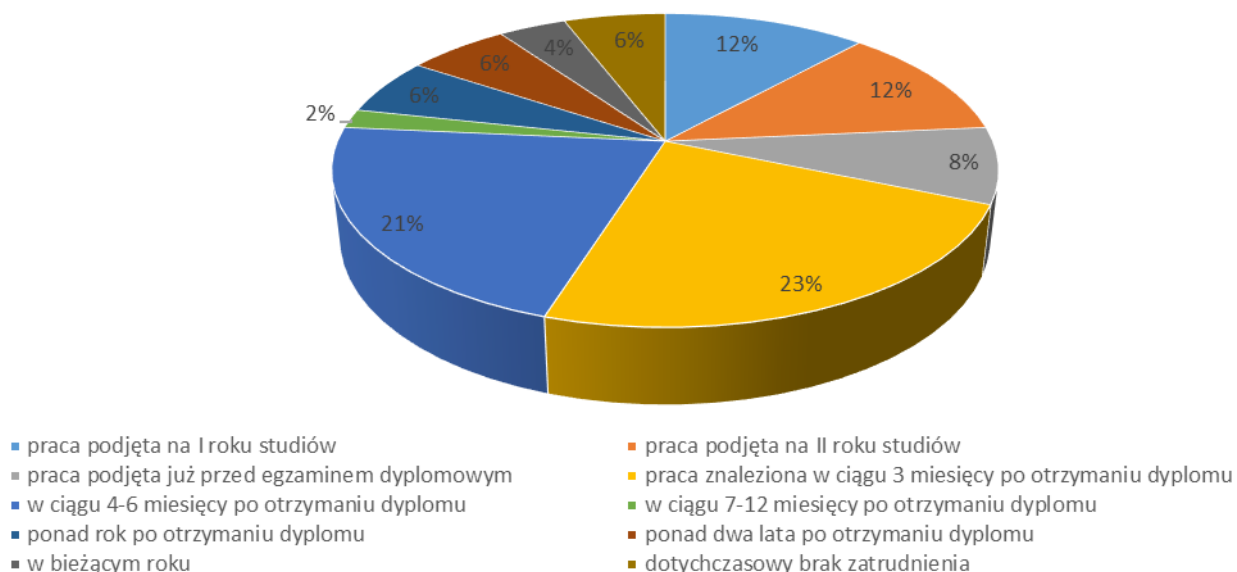

Najwięcej absolwentów uzyskało pracę w czasie 4-6 miesięcy od ukończenia studiów. Dotychczas 13% absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów oraz 6% po 5 latach nie uzyskało zatrudnienia.

Wykres 15. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)

Wykres 16. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów)

Jakie motywy kierowały ówczesnymi studentami przy wyborze pierwszego pracodawcy? Wśród najczęściej wskazywanych są: chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy, praca dostosowana do wiedzy i umiejętności, dogodna lokalizacja miejsca pracy, możliwość rozwoju zawodowego, stabilność organizacji/pewność zatrudnienia, wysokość wynagrodzenia, dobra/swobodna atmosfera pracy oraz funkcje/obowiązki zawodowe. Do najmniej istotnych kryteriów należą: etyka działalności gospodarczej organizacji, wielkość organizacji, kadra przyszłych współpracowników, renomowana nazwa/prestiż organizacji, solidność organizacji/przestrzeganie prawa pracy.

Tabela 10. Główne kryteria wyboru pierwszego pracodawcy

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
chęć podjęcia jakiejkolwiek pracy	41,67%	52,55%
dobra/swobodna atmosfera pracy	12,25%	10,22%
dodatkowe świadczenia rzeczowe i finansowe	6,37%	5,84%
dogodna lokalizacja miejsca pracy	32,84%	31,39%
etyka działalności gospodarczej organizacji	0,00%	1,46%
funkcje/obowiązki zawodowe	10,29%	8,76%
kadra przyszłych współpracowników	1,47%	0,00%
możliwości awansu	6,86%	9,49%
możliwość rozwoju zawodowego	21,08%	24,82%
praca dostosowana do wiedzy i umiejętności	32,84%	27,01%
renomowana nazwa/prestż organizacji	1,96%	4,38%
solidność organizacji/przestrzeganie prawa pracy	1,96%	3,65%
społeczna użyteczność pracy	4,90%	3,65%
stabilność organizacji/pewność zatrudnienia	19,12%	15,33%
urozmaicenie pracy	4,41%	3,65%
warunki sprzyjające godzeniu obowiązków zawodowych z życiem prywatnym	8,33%	6,57%
wielkość organizacji	0,49%	1,46%
wysokość wynagrodzenia	15,69%	8,76%

Byłych studentów PWSZ w Pile aktualnie aktywnych na rynku pracy jest ponad 87% po 3 latach oraz 91% po 5 latach, w tym (średnia z obu grup): pracę najemną na pełen lub więcej etat wykonuje 66,91%, w niepełnym wymiarze pracuje 3,06%, w ramach umów cywilno-prawnych 4,76%, staż odbywa 1,96% absolwentów. Własną działalność gospodarczą prowadzi co dziesiąty respondent (10,13%). Wśród osób pozostających bez zatrudnienia zaledwie 6,17% (są to osoby poszukujące pracy), zaś 3,32% przebywa na urlopie wychowawczym. Dwóch absolwentów zdobywa doświadczenie w pracy wolontariackiej. Pracę bez umowy deklaruje 2,46% ankietowanych.

Tabela 11. Aktualny status na rynku pracy

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach	średnia
praca najemna - pełny etat/więcej niż etat	65,20%	68,61%	66,91%
praca najemna - niepełny wymiar	3,92%	2,19%	3,06%
praca najemna - umowy cywilno-prawne	4,41%	5,11%	4,76%
staż	2,45%	1,46%	1,96%
praca na własny rachunek	9,31%	10,95%	10,13%
wolontariat	0,50%	0,73%	0,62%
praca bez umowy	1,99%	2,92%	2,46%
brak zatrudnienia, poszukiwanie pracy	7,96%	4,38%	6,17%
brak zatrudnienia - nie poszukiwałem(am)/nie poszukuję pracy	0,00%	0,00%	0,00%

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach	średnia
nie dotyczy, przebywam na urlopie wychowawczym	2,99%	3,65%	3,32%

Wśród odpowiedzi absolwentów, biorących udział w badaniu, nieposiadających zatrudnienia, wskazywane przez nich powody tego stanu są następujące (pisownia oryginalna):

- *obowiązki rodzinne i domowe;*
- *zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy;*
- *opieka nad chorym i niepełnosprawnym dzieckiem;*
- *brak zadowalających ofert w pracy zawodowej;*
- *brak doświadczenia zawodowego;*
- *wychowuję dziecko;*
- *po ukończeniu studiów składałam podania do różnych urzędowych instytucji jednak jak wiadomo bez znajomości nie ma szans na uzyskanie lepiej płatnej pracy, Znalazłam zatrudnienie w supermarkecie, ale tylko na 3 miesiące (okres próbny). Sytuacja finansowa doprowadziła do tego, że przebywałam 2 lata za granicą (Holandia, Niemcy) w celach zarobkowych. Obecnie jestem w Polsce wychowuję 4-miesięczną córeczkę, ale już myślę o poszukiwaniu jakiegokolwiek pracy, bo niestety z jednej pensji męża jest ciężko.*
- *brak miejsc pracy w niedalekiej okolicy;*
- *Bariera wiekowa!!! Brak stażu w pracy w dziedzinie wyuczonej!!!*
- *Pozostaję bez pracy, ale aktywnie jej szukam!*

Absolwenci PWSZ w Pile odpowiedzieli na pytanie związane z kryteriami rekrutacji, istotnymi dla ich aktualnego pracodawcy. Do najważniejszych należą: cechy osobowości i charakteru, doświadczenie zawodowe, kierunek studiów. Pozostałe kryteria i ich wartości zawierają poniższa tabela.

Tabela 12. Kryteria rekrutacji dla pracodawców

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
cechy osobowości i charakteru	19,61%	24,82%
doświadczenie zawodowe	29,41%	27,74%
doświadczenie zdobyte za granicą (edukacja/praca)	0,49%	0,73%
forma prawna uczelni: publiczna/niepubliczna	0,00%	1,46%
hobby, zainteresowania	1,17%	1,64%
kierunek studiów	11,27%	9,49%
kwestie formalne	1,75%	1,64%

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
ocena na dyplomie	2,92%	0,00%
posiadanie dyplomu studiów wyższych	5,26%	9,02%
prestż ukończonej uczelni - PWSZ w Pile	0,58%	0,00%
rekomendacje osób trzecich	6,43%	4,92%
rodzaj uczelni: uniwersytet/uczelnia zawodowa	0,00%	0,00%
umiejętności informatyczne	0,00%	2,46%
wcześniejszy kontakt z praktyką	3,51%	1,64%
wyniki testu kompetencji	1,75%	4,92%
znajomość języków obcych	4,09%	1,64%

Osoby aktywne zawodowo po trzech latach od ukończenia studiów niemal po równo zatrudnione są w sektorze prywatnym i publicznym, natomiast większość absolwentów (51%) po pięciu latach od ukończenia studiów pracuje w sektorze prywatnym. Jedynie sektor non profit reprezentuje niewielka liczba respondentów - łącznie 6 osób.

Tabela 13. Sektor pracodawcy

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
sektor publiczny	44,12%	43,07%
sektor prywatny	44,61%	51,09%
sektor non-profit	1,96%	1,46%

Do najbardziej licznie reprezentowanych branż, w których zatrudnienie znaleźli badani absolwenci PWSZ w Pile należą: administracja biurowa, administracja państwowa, budownictwo/geodezja, edukacja / szkolnictwo wyższe, finanse/ekonomia/bankowość, inżynieria/konstrukcje/technologia, obsługa klienta/call center, pomoc społeczna, produkcja, służba zdrowia, co bezpośrednio związane jest z kierunkami kształcenia, znajdującymi się w ofercie dydaktycznej Uczelni. Pozostałe branże wraz z liczbą zatrudnionych w nich absolwentów znajdują się w tabeli poniżej.

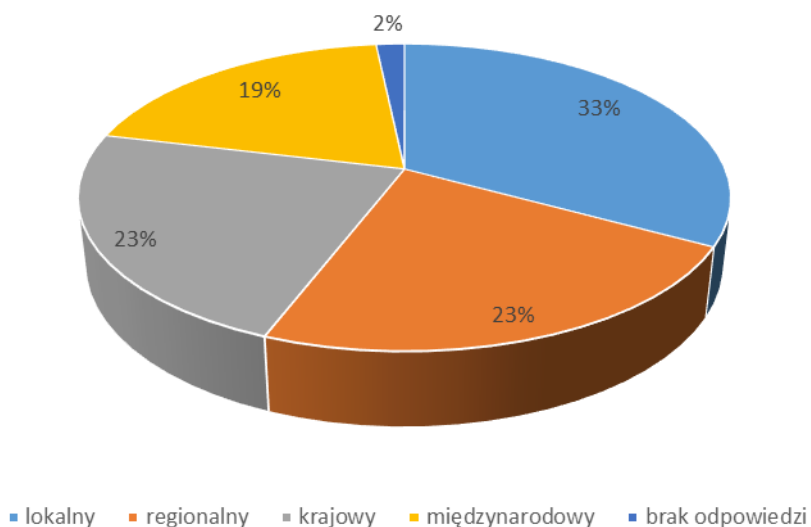
Tabela 14. Miejsce zakładu pracy według branż

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
administracja biurowa	10,78%	14,60%
administracja państwowa	7,84%	15,33%
agencje doradztwa personalnego	0,00%	0,00%
analiza	0,98%	1,46%
architektura	1,47%	0,73%
badania i rozwój	1,47%	0,00%
budownictwo/geodezja	4,41%	2,92%

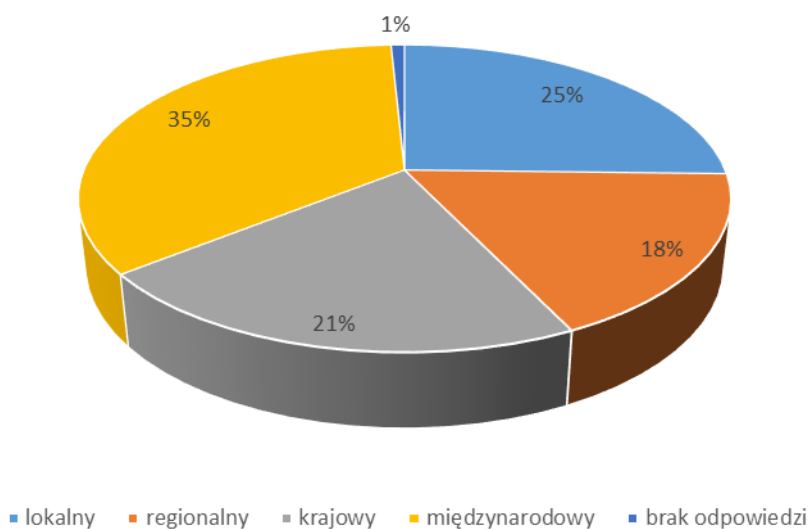
Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
doradztwo/konsulting	2,45%	2,19%
edukacja / szkolnictwo wyższe	4,90%	9,49%
energetyka	1,96%	7,30%
finanse/ekonomia/bankowość	4,41%	9,49%
franczyza	1,47%	1,46%
geologia/hydrologia/tektonika	0,00%	0,00%
grafika/kreacja artystyczna/fotografia	0,49%	0,00%
hotelarstwo/turystyka/catering	2,94%	0,73%
human resources	1,47%	0,73%
informatyka/administracja	0,49%	2,92%
informatyka/programowanie	0,00%	4,38%
instalacja/utrzymanie/serwis	1,96%	5,11%
internet/e-commerce	0,49%	2,19%
inżynieria/konstrukcje/technologia	4,90%	6,57%
kadra zarządzająca	2,94%	1,46%
kontrola jakości	1,96%	1,46%
księgowość/audyt/podatki	1,96%	5,84%
lekarz/farmaceuta/weterynarz	1,47%	0,00%
logistyka/spedycja/dystrybucja	1,96%	5,11%
marketing/reklama/public relations	2,94%	2,92%
media/sztuka/rozrywka	1,47%	1,46%
nieruchomości/budownictwo	0,49%	1,46%
obsługa klienta/call center	7,84%	6,57%
ochrona osób i/lub mienia	0,98%	0,00%
organizacje pozarządowe/wolontariat	0,49%	0,73%
pomoc społeczna	4,41%	2,19%
produkcja	6,37%	13,14%
projektowanie/wdrażanie	1,47%	1,46%
rolnictwo/ochrona środowiska	1,47%	0,73%
szkolenia	34,31%	5,84%
sport/rekreacja	0,98%	1,46%
telekomunikacja	0,98%	2,19%
ubezpieczenia	1,47%	1,46%

Firmy, w których zatrudnieni są badani absolwenci PWSZ w Pile, mają przede wszystkim zakres lokalny, w dalszej kolejności regionalny, krajowy i międzynarodowy.

Wykres 17. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 3 latach

Wykres 18. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 5 latach

Łącznie 16. ankieterowanych absolwentów prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, co 3 pracuje w mikro i małych firmach, niemal co 3 absolwent zatrudniony jest w dużych przedsiębiorstwach, 12,5% pracuje u pracodawców zatrudniających 500 i więcej pracowników.

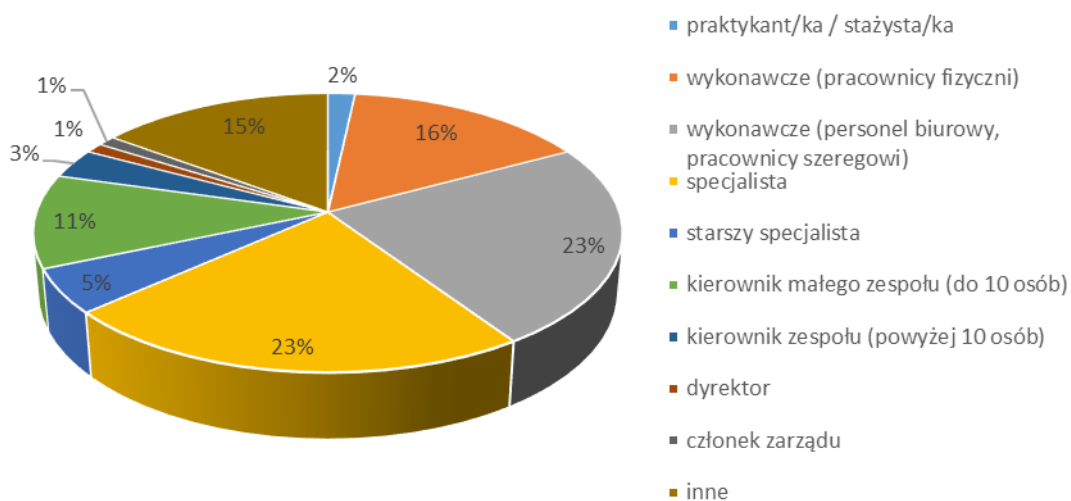
Tabela 15. Wielkość zatrudnienia w zakładzie pracy

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
firma jednoosobowa	3,92%	5,11%
do 5 osób	6,86%	6,57%

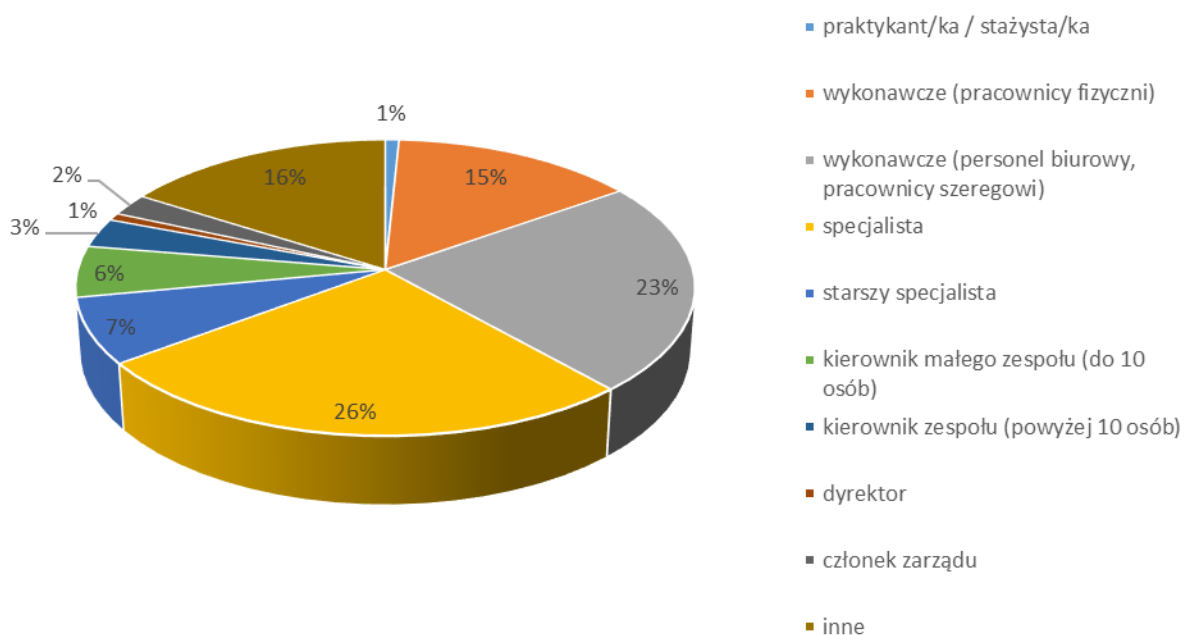
Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
6 - 50 osób	27,94%	26,28%
51 - 200 osób	16,18%	18,25%
201 - 500 osób	13,24%	10,22%
501 - 1000 osób	7,26%	4,76%
1001 i więcej osób	15,08%	23,02%

Respondenci zajmują stanowiska przede wszystkim wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi) i specjalistyczne, zatrudnieni są także jako pracownicy fizyczni. Pozostałe stanowiska i wartości zawierają poniższe wykresy.

Wykres 19. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 3 latach

Wykres 20. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 5 latach

Część absolwentów w komentarzach dotyczących tego pytania powyższą listę uzupełniła o nazwy konkretnych stanowisk: *asystent; asystent projektanta; Asystent w Katedrze Kinezylogii Wydziału Fizjoterapii Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu; doradca klienta w banku; dyspozytor rejonowej dyspozycji ruchu; fizjoterapeuta; główny księgowy; informatyk; inspektor bezpieczeństwa teleinformatycznego; inżynier procesu; jednocześnie kierownik (właściciel), pracownik fizyczny w branży zawodowej oraz osoba odpowiedzialna za prowadzenie strony internetowej, załatwianie kontaktów z potencjalnymi klientami itp., sprzątanie zakładu pracy, właścicielka; księgowy; lektor języka angielskiego; licencjonowany broker ubezpieczeniowy; młodszy kontroler; nauczyciel (12 wskazań); obsługa klienta, kasjer; od dyrektora do pracownika fizycznego; osoba samozatrudniona (jednoosobowa działalność gospodarcza); p.o. szefa rejonu; pielęgniarz/-ka (9 wskazań); poborca skarbowy; podinspektor; policjant (2 wskazania); policjant; posiadam swój gabinet rehabilitacji; pracownik administracyjny/agent ubezpieczeniowy; pracownik biurowy; pracownik socjalny (4 wskazania); pracownik szeregowy; quality inspector; referent księgowości; rolnik; sekretarz sądowy; serwisant aparatów słuchowych; stanowisko pielęgniarki odcinkowej oraz intensywnej kardiologicznej; starszy doradca klienta; starszy inspektor; starszy pielęgniarz; tokarz cnc; utrzymanie ruchu; wiceprezes; właściciel (5 wskazań).*

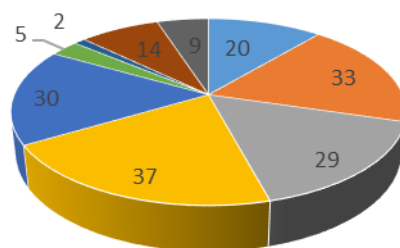
Większość absolwentów PWSZ w Pile pracuje na terenie kraju (83% odpowiedzi po 3 latach, 92% po 5 latach), w tym odpowiednio po: 25,49% oraz 34,31% w Pile, 6,37% oraz 8,03% w powiecie pilskim, 29,90% oraz 35,77% w województwie wielkopolskim, reszta zatrudnionych w Polsce jest przede wszystkim jednak w województwie zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim.

Zaledwie dziesięć osób (po 3 latach) pracuje poza granicami kraju, w następujących państwach: Holandia, Niemcy, Norwegia, Szwecja, Wielka Brytania.

Płacę minimalną otrzymuje 20 (9,8%) absolwentów po 3 latach oraz 7 osób (5,11%) po 5 latach. Najwięcej absolwentów po 3 latach (18%) otrzymuje wynagrodzenie w przedziale 2500 - 3000 zł; po 5 latach (24%) w przedziale 2000 - 2500 zł.

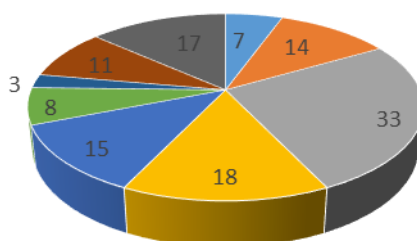
Zarobki 14 respondentów po 3 latach oraz 11 po 5 latach przekraczają 5000 zł brutto miesięcznie. Strukturę zarobków (tj. płaca całkowita, bez odliczania podatku, składek, potrąceń itp.) absolwentów PWSZ w Pile przedstawia poniższy wykres. 5% badanych po 3 latach oraz 13,5% po 5 latach odmówiło udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące poborów.

Wykres 21. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 3 latach

- płaca minimalna
- powyżej 2000 zł do 2500 zł
- powyżej 3000 zł do 4000 zł
- powyżej 4500 zł do 5000 zł
- nie udzielił odpowiedzi na pytanie
- powyżej 1500 zł do 2000 zł
- powyżej 2500 zł do 3000 zł
- powyżej 4000 zł do 4500 zł
- powyżej 5000 zł

Wykres 22. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 5 latach

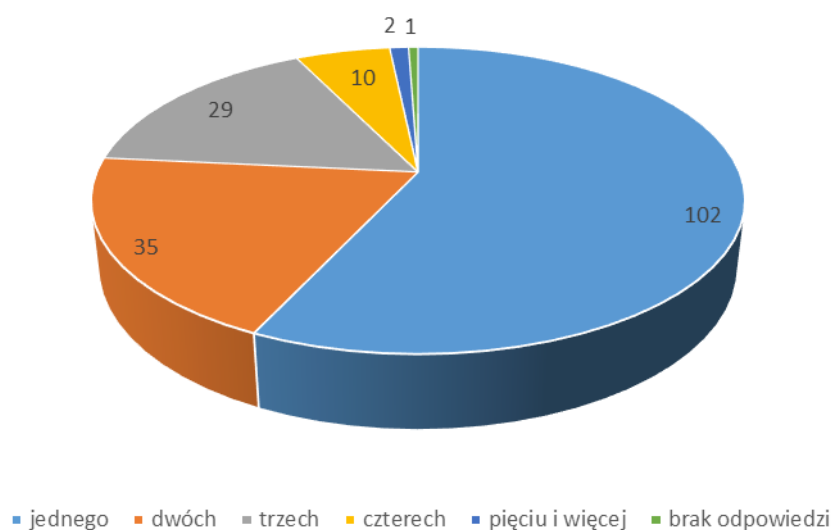

- płaca minimalna
- powyżej 2000 zł do 2500 zł
- powyżej 3000 zł do 4000 zł
- powyżej 4500 zł do 5000 zł
- nie udzielił odpowiedzi na pytanie
- powyżej 1500 zł do 2000 zł
- powyżej 2500 zł do 3000 zł
- powyżej 4000 zł do 4500 zł
- powyżej 5000 zł

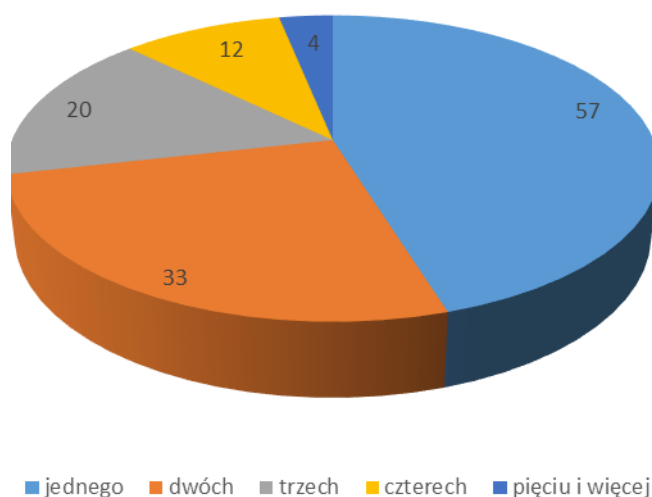
2.4. Oczekiwania względem pracy zawodowej i zadowolenie z pracy

Z doświadczeń zawodowych respondentów wynika, że w większości przypadków pracowali oni dla jednego pracodawcy: 50% osób po 3 latach oraz 42% po 5 latach; 17% absolwentów po 3 latach oraz 24% po 5 latach pracowało u dwóch pracodawców. U pięciu i więcej pracodawców zatrudnionych było łącznie 6 respondentów.

Wykres 23. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 3 latach

Wykres 24. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 5 latach

Wśród powodów, które decydowały o zmianie pracy przez absolwentów, najczęściej wymieniane były: niskie zarobki, charakter pracy nie odpowiadał kwalifikacjom, chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy, wygaśnięcie umowy, niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji.

Tabela 16. Powody ostatniej zmiany miejsca pracy

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
brak zainteresowania wykonywaną pracą	10	4,90%	6	4,38%
charakter pracy nie odpowiadał kwalifikacjom	15	7,35%	13	9,49%
chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy	18	8,82%	16	11,68%
nieatrakcyjna miejscowość - siedziba zakładu pracy	6	2,94%	5	3,65%
niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji	20	9,80%	10	7,30%
niskie zarobki	27	13,24%	28	20,44%
prywatyzacja zakładu pracy	0	0,00%	0	0,00%
reorganizacja/likwidacja zakładu pracy	7	3,43%	8	5,84%
trudne warunki pracy	11	5,39%	9	6,57%
uniemożliwianie lub utrudnianie doskonalenia zawodowego	12	5,88%	8	5,84%
wygaśnięcie umowy	16	7,84%	15	10,95%
względy rodzinne	1	0,49%	3	2,19%
złe relacje między pracownikami	7	3,43%	3	2,19%
złe stosunki z przełożonymi	6	2,94%	8	5,84%

Absolwenci zapytani o powody zadowolenia z pracy, udzielili odpowiedzi, że najwyżej cenią następujące elementy: fakt posiadania pracy w ogóle, wykonywany zawód/specjalność, wykonywana praca (funkcje zawodowe). Najmniej cieszą absolwentów uzyskiwane zarobki.

Tabela 17. Elementy statusu zawodowego

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
zakładu pracy	62	31,96%	33	25,19%
zajmowanego stanowiska	74	37,76%	38	28,57%
wykonywanej pracy (funkcji zawodowych)	71	36,04%	36	27,27%
wykonywanego zawodu/specjalności	79	39,90%	41	30,83%
uzyskiwanych zarobków	38	19,10%	19	14,50%
z faktu posiadania pracy w ogóle	95	48,47%	55	41,04%

Właściwości pracy zawodowej raczej nie spełniają oczekiwań absolwentów, którzy zauważają niewielką szansę na np. szybki awans, możliwość wykazania się przywództwem, nie bardzo mają sposobność do wykazania się kreatywnością, inicjatywą, nie w pełni wykorzystują swoje kwalifikacje, a wykonywana praca w niewielkim stopniu stawia przed nimi wyzwania.

Tabela 18. Właściwości pracy zawodowej

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
komunikowanie się z klientami/petentami	80	40,20%	54	40,60%

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym	49	24,62%	36	27,27%
możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji	61	30,35%	33	25,00%
możliwość rozwoju zawodowego	58	29,00%	41	31,54%
możliwość wykazania się inicjatywą	62	31,00%	43	32,58%
możliwość wykazania się przywództwem	36	18,18%	25	19,08%
praca oparta na jasno określonych regułach i przepisach	51	25,63%	49	36,30%
praca przynosząca wyzwania	63	31,82%	36	27,27%
wysoki poziom autonomii pracy	50	25,00%	35	26,72%
znaczące szanse szybkiego awansu	25	12,56%	19	14,50%

2.5. Podnoszenie kwalifikacji/kształcenie ustawiczne po ukończeniu studiów

Dokonujące się przemiany gospodarcze i społeczne wymagają podnoszenia i uzyskiwania nowych kwalifikacji, konieczne jest zatem kształcenie ustawiczne. Zgodnie z definicją przyjętą przez Komisję Europejską w roku 2001 kształcenie ustawiczne to „(...) wszelkie formy nauki podejmowane przez całe życie, mające na celu doskonalenie, pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji z perspektywy osobistej (indywidualnej), obywatelskiej, społecznej i/lub zawodowej”. W przypadku omawianego pojęcia często przytacza się również definicję przyjętą podczas konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). W tym ujęciu kształcenie ustawiczne jest rozumiane jako „(...) kompleks procesów oświatowych (formalnych, nieformalnych i incydentalnych), które niezależnie od treści, poziomu i metod umożliwiają uzupełnianie wykształcenia w formach szkolnych i pozaszkolnych, dzięki czemu osoby dorosłe rozwijają swoje zdolności, wzbogacają wiedzę, udoskonalają kwalifikacje zawodowe lub zdobywają nowy zawód, zmieniają swoje postawy i zachowania, aktywnie uczestniczą w społecznym, ekonomicznym i kulturalnym rozwoju”².

Tabela 19. Liczba absolwentów kontynuujących kształcenie po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
tak	152	74,51%	107	78,10%
nie	49	24,02%	30	21,90%

Co czwarty absolwent w ciągu trzech lat od ukończenia studiów oraz co piąty po pięciu latach nie aktualizował swojej wiedzy i nie podnosił swoich kwalifikacji w sposób formalny.

² za: *Poradnik Kształcenia Ustawicznego*, P. Błędowski, M. Nowakowska, [online] http://www.centrumego.eu/pliki2/kwalifikacjetopodstawa_poradnik_ksztalcenia_ustawicznego.pdf

Tabela 20. Formy kształcenia absolwentów kontynuujących naukę po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
ponowne studia licencjackie	1	0,49%	2	1,46%
studia uzupełniające magisterskie	104	50,98%	74	54,01%
ponowne studia inżynierskie	0	0,00%	3	2,19%
studia podyplomowe	20	9,80%	18	13,14%
studia doktoranckie	4	1,96%	1	0,73%
kursy,	55	26,96%	34	24,82%
szkolenia	44	21,57%	30	21,90%
inne	16	7,84%	5	3,65%

Największa liczba absolwentów kontynuowała kształcenie na uzupełniających studiach magisterskich (51% po 3 latach, ponad 54% po 5 latach).

Ponowne studia licencjackie lub inżynierskie, z obu badanych grup, wybrało 6 osób.

Kontynuację kształcenia na studiach podyplomowych wybrało 38 respondentów, w obu badanych grupach. Studia doktoranckie rozpoczęło pięciu respondentów. Średnio co czwarty absolwent uczestniczył w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Większość badanych absolwentów (67% po 3 latach oraz 51% po 5 latach) planuje kontynuować kształcenie.

Tabela 21. Formy kształcenia, w których respondenci planują podwyższyć kwalifikacje

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
ponowne studia licencjackie	3	1,47%	4	2,92%
studia uzupełniające magisterskie	29	14,22%	11	8,03%
ponowne studia inżynierskie	1	0,49%	1	0,73%
studia podyplomowe	25	12,25%	21	15,33%
studia doktoranckie	5	2,45%	3	2,19%
kursy	81	39,71%	34	24,82%
szkolenia	51	25,00%	28	20,44%
inne	3	1,47%	4	2,92%

Ponowne studia licencjackie zamierza ukończyć siedmiu respondentów, studia inżynierskie - dwóch. 40 ankietowanych planuje ukończyć uzupełniające studia magisterskie.

Edukację na studiach podyplomowych planuje kontynuować 46 absolwentów. Na studiach doktoranckich 8 osób.

Średnio co piąty absolwent planuje ukończyć kurs, szkolenie lub inną formę podnoszenia kwalifikacji.

Tabela 22. Jakimi motywami kieruje się Pan(i) decydując się na dalsze kształcenie?

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
zainteresowanie tematyką	70	34,31%	30	21,90%
chęć awansu/rozwoju zawodowego	84	41,18%	38	27,74%
chęć poprawy statusu materialnego	57	27,94%	29	21,17%
chęć poprawy statusu społecznego	24	11,76%	11	8,03%
wymagania kwalifikacyjne wykonywanej pracy	37	18,14%	16	11,68%
wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zmiany pracy	20	9,80%	11	8,03%
skierowanie przez zakład pracy	8	3,92%	5	3,65%

Wśród motywów, którymi respondenci kierują się respondenci, podejmując decyzję o kontynuacji kształcenia najpopularniejsze są:

- zainteresowanie tematyką - 34,31% po 3 latach, 21,90% po 5 latach;
- chęć awansu/rozwoju zawodowego - 41,18% po 3 latach, 27,74% po 5 latach;
- chęć poprawy statusu materialnego - 27,94% po 3 latach, 21,17% po 5 latach.

III. ABSOLWENCI UCZELNI Z PODZIAŁEM NA INSTYTUTY I KIERUNKI STUDIÓW

3.1. Absolwenci Instytutu Ekonomicznego

3.1.1. Absolwenci kierunku ekonomia

W badaniu uczestniczyło 43 absolwentów, którzy 3 lata temu ukończyli studia na kierunku ekonomia (zwani dalej I grupą) oraz 53, którzy dokonali tego 5 lat przed badaniem (zwani dalej II grupą). W obu badanych grupach kobiety stanowiły odpowiednio: 88,37% w grupie I i 66,04% w grupie II. Pierwszą grupę stanowiły głównie osoby do 30 roku życia, z czego ok. 25% stanowiły osoby do 25 lat. Nieco inaczej wyglądało to w przypadku absolwentów z II grupy. Tu większość (69,81%) stanowiły osoby w wieku od 26 do 30 lat, przy czym aż 9,43% respondentów stanowiły osoby w wieku 36-45 lat. W grupie z 2009 roku absolwenci studiów stacjonarnych stanowili ok. ⅓. Natomiast w grupie z 2011 roku aż połowa studiowała w systemie niestacjonarnym. W grupie II najliczniejszą grupą respondentów byli absolwenci specjalności *gospodarka i finanse samorządowe* (39,62%). Kolejną stanowili absolwenci specjalności *zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami* (32,08%) oraz specjalności *informatyka w biznesie i administracji* (28,30%). Dla porównania w grupie I najliczniejszą specjalność stanowiła *rachunkowość i skarbowość* (51,15%) oraz *zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami* (44,19%).

Zarówno w I, jak i II grupie badanych największą część stanowili absolwenci, którzy uzyskali na dyplomie licencjata ocenę 4,0 (55,81% i 52,83%). Następną grupą byli absolwenci z oceną 5,0 (23,26% i 24,53%). Żaden z respondentów nie był w trakcie studiów za granicą.

Zdecydowana większość badanych w obu grupach twierdzi, że głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (86,05% i 75,47%). Drugim motywem wskazanym przez respondentów były uzdolnienia i zainteresowania (44,19%, 47,17%). Jako trzeci najczęściej wymieniany w obu grupach powód wyboru PWSZ w Pile, jest możliwość uzyskania kwalifikacji, które ułatwiłyby zdobycie pracy (37,21%, 41,51%).

Okolo ⅓ badanych absolwentów, gdyby miało rozpocząć ponownie studia wyższe, dokonałoby wyboru tego samego kierunku studiów w PWSZ w Pile (58,14% i 67,92%), natomiast na inny kierunek w tej uczelni zdecydowałoby się odpowiednio: 11,63% i 15,09%. Widać, więc, że jedynie 16,28% w I grupie i 7,55% w II grupie nie podjęłoby ponownie nauki w PWSZ w Pile.

Analiza pozyskanych wyników zadowolenia absolwentów z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile, ukazuje następujące dane:

- zdecydowana większość absolwentów w obu grupach dobrze lub bardzo dobrze ocenia *opiekę promotora pracy licencjackiej* (83,72% rok 2011, 83,02% - rok 2009);
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich* bardzo dobrze lub dobrze ocenia 55,81% badanych absolwentów z I grupy oraz 52,83% z grupy II. Odpowiednio, co szósty i co czwarty ocenia doradztwo na poziomie dostatecznym;
- blisko 65% I grupy dobrze lub bardzo dobrze ocenia *całościowy plan i program studiów*, podczas gdy w II grupie takich osób jest ok. 66%. Natomiast ok. 30% zarówno w I, jak i w II grupie stanowią osoby przyznające ocenę dostateczną;
- ponad połowa badanych w I grupie i w grupie II (58,14%, 52,83%) ocenia dobrze lub bardzo dobrze *przydatność realizowanych treści programowych*. Prawie, co czwarta osoba w I grupie i co trzecia w II grupie ocenia tę przydatność na poziomie dostatecznym;
- większość badanych absolwentów (69% w obu grupach) jest zadowolona lub bardzo zadowolona i wysoko ocenia *jakość obsługi administracyjnej*;
- niespełna połowa ankietowanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/praktyki zawodowe* ocenia na poziomie dobrym i bardzo dobrym (36,59% - 2011 r., 44,23% - 2009 r.), co w sumie daje średnie noty przygotowania zawodowego dla kierunku;
- ponad połowa absolwentów z 2011 roku (58,54%) *różnorodność oferty przedmiotowej* ocenia na poziomie bardzo dobrym lub dobrym. Natomiast 64,15% badanych z 2009 roku dobrze ocenia powyższą ofertę;
- większość ankietowanych wysoko ocenia *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* (79,25% - 2009 r., 67,44% - 2011 r.). Żaden z absolwentów nie ocenił negatywnie tego kryterium. Łącznie ok. 20% respondentów z obu grup przyznało niskie oceny w tej kategorii;
- $\frac{2}{3}$ respondentów ocenia *jakość nauczania kadry (umiejętności dydaktyczne)* na poziomie bardzo dobrym (79,25%) w 2009 roku oraz (67,44%) w 2011 roku. Tylko nieliczni badani w obu grupach są niezadowoleni i źle oceniają powyższą kwestię (8%);
- zdecydowana większość badanych na poziomie dobrym lub bardzo dobrym ocenia *jakość sal dydaktycznych* (81,40% - 2011 r., 73,58%);

- w 2011 roku łącznie prawie 68% osób w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *relacji student - wykładowca*, a roku 2009 wartość ta wynosiła 69,23%. Tylko kilka osób przyznało niskie oceny w tej kategorii;
- większość badanych ocenia *jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych* dobrze (68,29% - 2011 r., 65,38% - 2009 r.) Łącznie 11% osób ocenia ją negatywnie;
- pozytywne są opinie ankietowanych, co do *dostępności materiałów dydaktycznych*. Ponad połowa badanych ocenia dostępność na poziomie bardzo dobrym i dobrym. Jednak w obu grupach ok. 30% respondentów dostępność oceniła na poziomie dostatecznym;
- 40% z 2009 roku i 50% z 2011 roku badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*;
- z roku 2009 67,67% respondentów, natomiast tylko 50% z roku 2011 w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania/ ewaluacji*. Ok. 47% absolwentów z grupy I (2011 r.) oceniło ten system na średnim poziomie;
- 57,14% badanych z grupy I oraz 65,38% z grupy II w stopniu dobrym i bardzo dobrym zadowolonych było z *jakości zakwaterowania w domu studenta*. Tylko nieliczne osoby były niezadowolone z tych usług;
- 67,44% z 2011 roku oraz 68,63% z 2009 roku badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *wyposażenia biblioteki Uczelni i zamawianych pozycji literaturowych na potrzeby studiowanych przedmiotów*;
- z *oferty duszpasterstwa akademickiego w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest jedynie 37,04% absolwentów z roku 2011 oraz 31,56% absolwentów z roku 2009*. Reszta badanych ocenia działalność duszpasterstwa na poziomie dostatecznym (33% - 2011 r., 42,11% - 2009 r.);
- 1/3 ankietowanych z obu badanych roczników w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolona jest z *oferty studenckich kół naukowych*;
- z *oferty Akademickiego Związku Sportowego zadowolonych jest 40% badanych z grupy I, a 39,53% z grupy II*.

Z przeprowadzonych badań wynika, iż absolwenci kierunku ekonomia z obu badanych grup zanotowali wzrost wiedzy (ogólnej i specjalistycznej) oraz poszczególnych kompetencji po ukończeniu studiów na Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile. Absolwenci kierunku ekonomia w największym stopniu zauważyli wzrost wiedzy specjalistycznej i ogólnej. W przypadku obu grup badawczych specjalistyczna wiedza teoretyczna wzrosła z poziomu średniego na wysoki i bardzo wysoki. Przed studiami

w grupie I tylko 29,30% respondentów oceniło swoją wiedzę na poziomie wysokim, a tylko jedna osoba na bardzo wysokim. Natomiast po studiach sytuacja wyglądała następująco; 64% osób określiło specjalistyczną wiedzę na wysokim poziomie, a 10% na bardzo wysokim poziomie. Dla porównania w grupie II 34,62% respondentów oceniło swoją wiedzę teoretyczną na wysokim poziomie, a zaledwie 5,7% na bardzo wysokim. Po ukończeniu studiów aż 86,54% ankietowanych określiło specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na wysokim i bardzo wysokim poziomie. Powyższy przykład dowodzi tego, iż studenci poszerzyli swoje horyzonty, realizując przy tym założenia programowe kierunku i Misję Uczelni.

Zdaniem większości absolwentów z roku 2009 zdobyta w procesie kształcenia wiedza, przyczyniła się do znalezienia przez nich pracy, z czego 30,19% twierdzi, iż przyczyniła się w dużym i bardzo dużym stopniu. Natomiast w grupie z roku 2011 tylko 51,16% respondentów zauważa tę korelację. Dlatego tylko 23,26% badanych uważa, że zdobyta wiedza w wysokim i bardzo wysokim stopniu pomogła im w znalezieniu zatrudnienia.

Okolo 62% badanych z I grupy oraz 66% z grupy II pracowało przed rozpoczęciem studiów. Najwięcej badanych w obu grupach rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu (44%). Następnie w grupie I 25% respondentów zaczęło poszukiwać pracę w ciągu 7-12 miesięcy po otrzymaniu dyplomu. W grupie II więcej osób poszukiwało pracy w okresie 4-6 miesięcy po otrzymaniu dyplomu (38,89%).

Obecnie wśród badanych z I grupy ok. 62,79% ma pracę najemną, na co najmniej jednym etacie, a ok. 7% - pracę najemną - w niepełnym wymiarze. W II grupie te udziały procentowe wynoszą odpowiednio: ok. 81,13% i ok. 11% badanych pracuje na własny rachunek. Przy wyborze pracodawcy, ok. 53% z I grupy kierowało się chęcią podjęcia jakiegokolwiek pracy; w II grupie ten odsetek wyniósł ok. 52,83%. Kolejnym motywem w przypadku I grupy była dogodna lokalizacja miejsca pracy (ok. 35%). Tym samym motywem kierowali się absolwenci w II grupie (ok. 36%).

Ponad połowa badanych w obu grupach pracuje w sektorze prywatnym. W sektorze publicznym w grupie I pracuje 26% osób, zaś w grupie II 47%. Tylko pojedyncze osoby zatrudnione są w sektorze non-profit.

Względnie najwięcej badanych z I grupy zatrudnionych jest w obszarze: administracji biurowej (30,23%), finansów/ekonomii/bankowości (18,60%), administracji państwowej (ok. 16,28%) oraz obsłudze klienta/call center (16,28%); natomiast w II grupie są to kolejno obszary: administracji biurowej (22%), administracji państwowej (ok. 18%), finansów/ekonomii/bankowości (15%). Ok. 1/3 firm, w których pracują badani absolwenci

z I grupy, ma krajowy zasięg działania, a ok. 20% - lokalny, tymczasem II grupę stanowią osoby zatrudnione w firmach o zasięgu międzynarodowym (ok. 34%) i lokalnym (25%).

Najwięcej badanych osób z obu grupy pracuje w firmach mikro oraz małych, zatrudniających do 50 pracowników. Blisko 22% osób pracujących w II grupie zatrudnionych jest w firmach zatrudniających 1001 i więcej osób. Natomiast w grupie I w tak dużych firmach pracuje 16,67% respondentów.

Okolo 30% pracujących badanych z I grupy zatrudnionych jest na stanowiskach wykonawczych (personel biurowy, pracownik szeregowy), a ok. 16% na stanowisku specjalisty. W II grupie odsetek tych osób kształtuje się odpowiednio: ok. 32% i również ok. 32%.

Zdecydowana większość respondentów z obu grup pracuje w Polsce. W Pile pracuje 34,88% badanych z I grupy i 43,40% z II grupy, a w powiecie pilskim (nie licząc Piły) pracuje ok. 25% z I grupy i ok. 14 z II grupy. W pozostałych powiatach województwa wielkopolskiego ma swoją pracę ok. 25% z I grupy i ok 33% z II grupy.

Średnie miesięczne zarobki brutto absolwentów rocznika 2011 oscylują w dwóch przedziałach 1500 zł - 2000 zł (18%) oraz 3000 zł - 4000 zł (18%). Miesięczne zarobki absolwentów rocznika 2009 mieszczą się w przedziałach 2000 zł - 2500 zł (26%) oraz 2500 zł - 3000 zł (17%).

Okolo 51% osób z I grupy i ok. 43% z II grupy od momentu uzyskania dyplomu PWSZ w Pile pracowało u jednego pracodawcy (włączając samozatrudnienie), ok. 24% i ok. 26% u dwu pracodawców, ok. 11% i ok. 20% u trzech i ok. 15% i ok. 9% u czterech i więcej.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 54% badanych z 2011 roku oraz 58,82 badanych z 2009 roku;
- 60% badanych w 2011 roku, a 68,63% badanych w 2009 roku zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie bardzo wysokim;
- z *wykonywanej pracy/funkcji zawodowych* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 67% badanych z 2011 roku, 68% badanych z 2009 roku;
- z *wykonywanego zawodu/specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż ok. 70% - respondentów z obu grup badawczych;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest, co czwarty respondent, średnio zadowolony i niezadowolony jest co trzeci ankietowany w obu grupach badawczych;

- zdecydowana większość respondentów (70% - rok 2011, 67,30% - rok 2011) jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle* w stopniu wysokim i bardzo wysokim.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące dane:

- tylko ½ respondentów z grupy I na poziomie wysokim i bardzo wysokim ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji* (32%). Zdecydowanie więcej osób wysoko ocenia tę możliwość w grupie II (68,63%);
- jedyne 44% ankietowanych w 2011 roku oraz 60% ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*;
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. połowa badanych w 2011 roku oraz 68% badanych w 2009 roku;
- połowa ankietowanych z 2009 roku oraz z 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*. Reszta respondentów ocenia tę możliwość na średnim poziomie;
- brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje ok. 30% ankietowanych w obu grupach badawczych;
- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia tylko ok. 34% - rok 2011, 58% - rok 2011 badanych;
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej oceniona została na średnim poziomie w grupie I. natomiast w grupie II połowa oceniła tę możliwość na wysokim poziomie;
- 40% badanych z 2011 roku oraz 56% badanych z 2009 roku uważa, że ich praca zawodowa wysoko i bardzo wysoko *stawia wyzwania* przed nimi;
- 58,14% - rok 2011 oraz 75% - rok 2011 sądzi, iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*;
- 54% badanych z 2011 i 68,63% z 2009 roku ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*.

Zdecydowana większość absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (75% - rok 2009, 72% - rok 2011). Znaczna część absolwentów (52% respondentów z 2009 roku oraz 16% respondentów z 2011 roku) podjęła studia uzupełniające magisterskie lub kontynuowała kształcenie podczas kursów i szkoleń (48% rok 2011, 23% - rok 2009).

Dalsze plany dotyczące podnoszenia kwalifikacji zawodowych posiada większość badanych (43% - rok 2009, 60% - rok 2011). Cieszącym się powodzeniem i najczęściej

deklarowaną formą doksztalcania zawodowego są szkolenia (2009 rok - 16%, 2011 rok 16%) oraz kursy (2009 - 13%, 2011 - 32%). Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego, zainteresowanie tematyką oraz chęć poprawy statusu materialnego.

Powyższa analiza odpowiedzi wskazuje, że kierunek ekonomia w PWSZ w Pile stanowi ciekawą ofertę edukacyjną. Absolwenci są chętnie zatrudniani przez pracodawców ciesząc się uznaniem ich kwalifikacji zawodowych. Kierunek kształci i doskonali zawodowo zgodnie z wytyczonym celem misji Uczelni. Absolwenci wykazują chęć dalszego rozwoju zawodowego często podejmując dalszą naukę w myśl idei „uczenia i doskonalenia przez całe życie”.

3.2. Absolwenci Instytutu Humanistycznego

3.2.1. Absolwenci kierunku filologia

Kierunek: filologia

Rocznik 2011 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów)

W badaniu przeprowadzonym 3 lata po ukończeniu studiów w 2011 roku udział wzięło 6 absolwentów kierunku filologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, co stanowiło niespełna 2,94% ogółu. Wśród respondentów nie było żadnego mężczyzny. Najliczniejszą grupą wiekową były młode kobiety, do 25 lat (33,33%) i 26-30 lat (33,33%). 66,67% badanych to absolwentki studiów stacjonarnych. Co trzecia osoba otrzymała na dyplomie ocenę 4,5 i 4,0. Natomiast jedna osoba może pochwalić się oceną bardzo dobrą.

Nikt z badanych absolwentów kierunku filologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę.

Ponad połowa badanych podjęła zatrudnienie jeszcze w trakcie nauki, przy czym 31,67% stanowili ci, których zatrudnienie było związane z kierunkiem studiów. Natomiast 33,33% ówczesnych studentek nie podejmowało zatrudnienia z własnego wyboru.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (66,67%) oraz uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy (50,00%). Na kolejnych miejscach znalazły się zainteresowanie zawodem/pracą (50,00%) oraz uzdolnienia i zainteresowania (33,33%);

Prawie wszystkie absolwentki kierunku filologia ponownie wybrałyby ten sam kierunek studiów na PWSZ w Pile (83,33%).

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 83,33% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *opiekę promotora swojej pracy licencjackiej*;
- 50,00% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji)*; Pozostała połowa ocenia je średnio;
- 50,00% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *całościowy plan i program studiów*. Niestety pozostała połowa ocenia go bardzo słabo;
- 50% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *przydatności treści programowych przedmiotów*. Pozostałe osoby oceniły je na średnim poziomie;

- 83,00% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *jakość obsługi administracji*;
- 100,00% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe)*;
- zdecydowana większość (66,67%) badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *różnorodności oferty przedmiotowej*;
- 83,33% badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z *merytorycznego przygotowania kadry nauczającej*;
- 100% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry)*;
- 83,33% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości sal dydaktycznych*;
- ponad połowa badanych (60,00%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *relacji student- wykładowca*;
- 66,67% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych*;
- zdecydowana większość (66,67%) badanych w stopniu wysokim zadowolona była z *dostępności materiałów dydaktycznych*;
- prawie 66,67% badanych w stopniu wysokim było zadowolonych z *możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji*;
- 50% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*; Pozostałe 33,33% było zadowolonych w stopniu średnim;
- 66,67% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *oferty kulturalnej uczelni*, nieco ponad 30% oceniło tę kategorię na poziomie średnim;
- połowa badanych (50,00%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji)*, a pozostała połowa w stopniu średnim;
- wszyscy respondenci (2 osoby), którzy korzystali z *oferty domu studenta*, zadowoleni byli w stopniu średnim lub bardzo wysokim;
- ponad 66,67% ankietowanych w stopniu średnim zadowolonych było z *wyposażenia biblioteki*, a prawie, co trzeci badany oceniał tę kategorię na poziomie bardzo wysokim;
- 50% badanych na niskim poziomie oceniło ofertę duszpasterstwa akademickiego, natomiast 33,33% było z niej bardzo zadowolonych;

- blisko 32,00% badanych na bardzo wysokim poziomie zadowolonych było z oferty *studenckich kół naukowych i Akademickiego Związku Sportowego*, co trzeci zadowolony był na średnim poziomie lub bardzo niezadowolony;

Podsumowując, prawie wszystkie aspekty procesu dydaktycznego na kierunku filologia zostały ocenione na dość wysokim poziomie.

Stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów wzrósł. Oto poszczególne przykłady wynikające z analizy odpowiedzi ankietowanych:

- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 33% do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 28% do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 50% do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 50% do 83%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 50% do 100%;

Podobnie jak badani z innych kierunków studiów absolwenci kierunku filologia zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Jedynie w przypadku umiejętności komunikowania się nie zanotowano żadnego wzrostu, bowiem liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność komunikowania się na poziomie wysokim i bardzo wysokim zarówno przed rozpoczęciem studiów jak i po ich zakończeniu wynosiła 88,33%.

Połowa respondentów (50%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy, a 33,33% uznało, że przyczyniła się do znalezienia lub zmiany pracy w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Niespełna 33,33% rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy przed rozpoczęciem studiów, a ok. 75% po otrzymaniu dyplomu.

Na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudniona jest ponad połowa ankietowanych, a tylko jedna osoba pracuje na umowę zlecenia. W niepełnym wymiarze godzin pracuje 16,67% badanych. Nikt nie pracuje bez umowy i żadna osoba nie jest bezrobotna.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: połowa ankietowanych podjęła „jakakolwiek” pracę, a 33,33% ankietowanych

kierowało się dogodną lokalizacją miejsca pracy. Trzecim ważnym motywem była stabilność i pewność zatrudnienia oraz wysokość wynagrodzenia (33,33% w obu przypadkach).

Ponad połowa respondentów (55%) pracuje w sektorze publicznym. Najwięcej według branż, bo prawie 1/2 badanych, w szkolnictwie/edukacji, 16% w administracji, marketingu/reklamie, w obsłudze klienta/call centem i w mediach/sztuce/rozrywce.

Połowa (50,00%) ankietowanych osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg lokalny. Reszta w firmach o zasięgu krajowym i międzynarodowym (łącznie 2 osoby).

Prawie wszyscy ankietowani pracują w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób (83,33%). 66,67% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, a jedna osoba za granicą. W Pile lub powiecie pilskim pracuje łącznie ok. 32% absolwentów. W województwie wielkopolskim pracuje również 33,33% badanych.

Zarobki brutto ankietowanych przedstawiają się bardzo różnorodnie. Mieszczą się w przedziale od 1500 zł - 5000 zł.

Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany było przede wszystkim wygaśnięcie umowy (33,33%), jak również niewykorzystanie posiadanych kwalifikacji (16,67%) i złe relacje między pracownikami (16,66%).

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych w średnim stopniu było 33,33% badanych, a bardzo zadowolony jest tylko jeden ankietowany. Jedna osoba wyraziła także brak zadowolenia;
- 50% jest zadowolonych w średnim stopniu z *zajmowanego stanowiska*, a 16,5% jest bardzo zadowolonych;
- z *wykonywanej pracy* zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest 50% absolwentów; reszta jest średnio zadowolona;
- 50% ankietowanych jest bardzo zadowolonych z *wykonywanego zawodu*; reszta jest średnio zadowolona;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych jest 50% badanych osób, a niezadowolonych tylko 16,67%.
- z *faktu posiadania pracy w ogóle* bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest ponad 83,33% absolwentów; nikt nie wykazał niezadowolenia;

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:

- połowa respondentów dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość wykorzystania kwalifikacji*, a 33,33% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych;
- blisko 33% ankietowanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*, również 33% ocenia go średnio, a 16% bardzo nisko;
- 33,33% dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość wykazania się inicjatywą*, reszta badanych ocenia tę możliwość średnio (33,33%) i słabo (16,67%);
- połowa badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*, a pojedyncze osoby oceniły ją średnio i słabo;
- jedynie 33,33% badanych ocenia, że ma *średnie szanse na szybki awans*, a 16% uważa, że w ogóle nie ma szans na awans;
- 66,67% respondentów ocenia, że ma bardzo duże możliwości, by *być w pracy kreatywnym i oryginalnym*. 16% ocenia te możliwości jako słabe;
- połowa ankietowanych ocenia, że ma bardzo duże *możliwości wykazania się przywództwem w pracy*; 16% uznaje je za średnie lub że praktycznie nie ma takich możliwości;
- 66,67% ankietowanych uważa, że ich praca jest *oparta na jasno określonych przepisach i regułach*;
- ponad 83,33% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu charakteryzuje się *komunikacją z klientem/petentami*;

66,67% respondentów przyznało, że po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 50,00% absolwentów, 1/3 podjęła kursy oraz dwie osoby podjęły szkolenia.

Połowa absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego 16,67% zamierza zrobić to w formie szkoleń, kursów lub studiów podyplomowych.

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: zainteresowanie tematyką (16,67%), chęć poprawy statusu materialnego (16,67%), oraz wymagania kwalifikacyjne wykonywanej pracy (16,67%).

Kierunek: filologia

Rocznik 2009 (badanie przeprowadzone 5 lat po ukończeniu studiów)

W równoległym badaniu przeprowadzonym wśród absolwentów kierunku filologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, 5 lat po ukończeniu przez nich studiów w 2009 roku, udział wzięło 7 respondentów, co stanowiło niespełna 5,11% ogółu. Podobnie jak w poprzednim badaniu, większość z nich stanowiły kobiety (57,14%). Najliczniejszą

grupą wiekową były osoby młode w wieku 26 - 30 lat (85,71%), a na drugim miejscu znalazła się grupa osób pomiędzy 31 a 35 rokiem życia (14,29%). 71,43% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych. Większość respondentów (71,43%) otrzymała ocenę 4,0 na dyplomie licencjata, a 28,57% otrzymało ocenę 4,5.

Nikt z badanych absolwentów kierunku filologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (85,71%). Na kolejnych miejscach znalazły się uzdolnienia i zainteresowania (71,43%) oraz uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (57,14%).

Większość absolwentów kierunku filologia (71,43%) ponownie wybrałaby ten sam kierunek, a 14,29% wybrałoby ten sam kierunek, ale na innej uczelni.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 85,71% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *jakość opieki promotora swojej pracy licencjackiej*;
- 57,14% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji)*;
- 57,14% badanych średnio ocenia *całościowy plan i program studiów*, 28,57% ocenia go wysoko lub bardzo wysoko, a prawie 14,29% bardzo nisko;
- 57,14% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *przydatności treści programowych przedmiotów*, 28,57% ocenia ją średnio, 14,29% bardzo nisko;
- 57,14% badanych dobrze oceniło *jakość obsługi administracji*, skrajnie odmienne zdanie miało w tej kwestii 14,29% badanych;
- 57,14% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe)*, a 14,29% średnio i bardzo nisko;
- ponad połowa badanych w stopniu średnim zadowolona była z *różnorodności oferty przedmiotowej*, a 28% ankietowanych było bardzo zadowolonych;
- zdecydowana większość (57,14%) badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolona była z *merytorycznego przygotowania kadry nauczającej*; a 28,57% oceniło tę kategorię na średnim poziomie;
- 71,43% badanych stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry)*;
- 42,86% badanych w stopniu wysokim zadowolonych było z *jakości sal dydaktycznych*; średnio zadowolonych jest 28,57%, a niezadowolona jest jedna osoba;

- 57,14% badanych w stopniu bardzo wysokim zadowolonych było z *relacji - student wykładowca*; reszta była średnio zadowolona;
- 57,14% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych*, natomiast 28,57% w stopniu średnim;
- większość (42,86%) badanych w średnim stopniu zadowolona była z *dostępności materiałów dydaktycznych*, a 28,57% ankietowanych było zadowolony w stopniu wysokim;
- 57,14% badanych w stopniu średnim było zadowolonych z *możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji*, 42,86% zaznaczyło swoje wyraźne niezadowolenie w tej kwestii;
- nieco ponad 42,86% badanych w stopniu dobrym zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*;
- ponad połowa badanych w średnim stopniu zadowolona była z *oferty kulturalnej uczelni*, natomiast 42,86% badanych było bardzo niezadowolonych z tej oferty;
- niespełna połowa badanych (42,86%) w stopniu średnim zadowolona była z *systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji)*;
- spośród 2 respondentów, którzy korzystali z oferty domu studenta, jeden był bardzo zadowolony z jakości zakwaterowania, natomiast drugi był średnio zadowolony;
- 57,14% absolwentów w stopniu wysokim zadowolonych było z *wyposażenia biblioteki*, a prawie, co trzeci badany oceniał je na średnim poziomie;
- 50% badanych było zadowolonych z *oferty duszpasterstwa akademickiego* na średnim poziomie, 33,33% było z niej bardzo niezadowolonych, zaś 16,67% było zadowolonych na bardzo wysokim poziomie;
- większość absolwentów (66,67%) słabo oceniła ofertę *studenckich kół naukowych w PWSZ*. Tylko jedna osoba była zadowolona z tej oferty;
- *działalność Akademickiego Związku Sportowego* została przez połowę badanych oceniona jako średnia, 33,33% oceniło ją jako bardzo słabą, a 16,67% jako dobrą.

Absolwenci kierunku filologia z roku 2009, podobnie jak ich koledzy z 2011 roku, zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Bardzo duży wzrost nastąpił w przypadku poniższych kompetencji:

- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkowa) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 28,57% do 71,43%;

- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 00,00% do 71,43%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 14,29% do 71,43%;

W tym miejscu warto także dodać, iż w przypadku jednej kompetencji zanotowano spadek jej poziomu w porównaniu do stanu sprzed rozpoczęcia studiów na PWSZ. Chodzi o kreatywność. Liczba respondentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zmniejszyła się z 85,71% do 71,43%.

100% respondentów stwierdziło, podobnie jak absolwenci z 2011 roku, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy; 42,86% uznało, iż przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Większość badanych nie pracowała przed rozpoczęciem studiów (71,43%). 60% absolwentów rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów, na I roku pracy poszukiwało 14,29% absolwentów.

Wszyscy absolwenci są aktywni na rynku pracy: na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 71,43%, 14,29% pracuje na umowę zlecenia oraz tyle samo pracuje na własny rachunek.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 57,14% ankietowanych podjęło „jakakolwiek” pracę i jednocześnie kierowało się dogodną lokalizacją miejsca pracy, 42,86% poszukiwało pracy dostosowanej do ich wiedzy i umiejętności oraz taka sama liczba osób kierowała się doświadczeniem zawodowym.

Większość respondentów (57,14%) pracuje w sektorze publicznym. Zdecydowana większość (85,71%) pracuje w szkolnictwie/edukacji, a 17% w hotelarstwie/turystyce oraz w logistyce/spedycji/transporte.

Większość (57,14%) osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg lokalny, 28,57% międzynarodowy, a 14,29% zasięg krajowy.

Respondenci pracują w firmach i zakładach pracy o różnej wielkości. Najwięcej jednak w zatrudnionych jest w małych firmach; 6 - 50 osób i 51 - 200 osób.

100% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim ok. 14%. W województwie wielkopolskim pracuje, co czwarty respondent, podobnie jak w innym województwie (zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie).

28,57% ankietowanych zarabia między 2000 zł - 2500 zł brutto, tyle samo między 3000 zł - 4000 zł, 14,29% pomiędzy 1500 zł - 2000 zł. Jedna osoba deklarowała zarobki pow. 4000 zł.

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest ponad 83,33% ankietowanych;
- 85,71% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z *zajmowanego stanowiska*, a 14,29% jest średnio zadowolonych;
- z *wykonywanej pracy* zadowolonych i bardzo zadowolonych jest 85,71% badanych;
- 85,71% ankietowanych jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z *wykonywanego zawodu*;
- z *uzyskiwanych zarobków* bardzo zadowolonych jest 42,86% absolwentów, również 42,86% jest średnio zadowolonych;
- z *faktu posiadania pracy w ogóle* bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest 100% absolwentów, nikt nie wyraził niezadowolenia.

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:

- zdecydowana większość (85,71%) bardzo dobrze ocenia *możliwość wykorzystania kwalifikacji*, 14,29% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych;
- ocena *poziomu autonomii pracy* kształtuje się następująco; 57,14% respondentów bardzo wysoko ocenia poziom autonomii w swojej pracy. Natomiast 42,86% poziom autonomii ocenia na średnim poziomie;
- 57,14% dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość wykazania się inicjatywą*. Pozostałe osoby sądzą, że mają średnią możliwość wykazania się inicjatywą;
- zdecydowana większość badanych (71,43%) dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*, a 14,29% ocenia ją średnio i słabo;
- prawie połowa badanych ocenia (42,86%), że ma bardzo słabe *szanse na szybki awans*, a 28,57% jest odmiennego zdania;
- 71,43% respondentów ocenia, że ma bardzo duże możliwości, by *być w pracy kreatywnym i oryginalnym*. 14,29% ocenia te możliwości jako średnie, a nieco ponad 8% osób uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
- niespełna połowa ankietowanych (42,86%) ocenia, że ma duże lub bardzo duże *możliwości wykazania się przywództwem* w pracy, tyle samo osób uznaje je za średnie, a nieco ponad 14% uznała, że praktycznie nie ma takich szans;
- praca przynosi wyzwania zdecydowanej większości absolwentów (71,43%);
- ponad połowa ankietowanych (57,14%) uważa, że ich praca jest *oparta na jasno określonych przepisach i regułach*;

- 57,14% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu *charakteryzuje się komunikacją z klientami/petentami*. 28,57% badanych sądzi, że w niewielkim stopniu komunikuje się z klientami.

100% respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 85,71% absolwentów, 1/3 podjęła dalsze szkolenia, 1/3 kursy, a nieco ponad 28% studia podyplomowe.

57,14% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego 42,86% zamierza podjąć studia podyplomowe, kursy lub szkolenia (14,86).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (58%), zainteresowanie tematyką (54%), oraz chęć poprawy statusu materialnego (46%).

3.2.2. Absolwenci kierunku politologia

Kierunek: politologia

Rocznik 2011 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów)

W badaniu wzięło udział 50 absolwentów kierunku politologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, którzy ukończyli studia w 2011. Próba ta stanowiła 24,51% ogółu. Większość badanych stanowiły kobiety (70,00%). Najliczniejszą grupą wiekową były osoby młode wieku 26-30 lat (64%). 62% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych. Najwięcej badanych ukończyło specjalność: praca socjalna (48%) oraz polityka bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe (34%). 46% absolwentów otrzymało ocenę 5,0 na dyplomie licencjata, a blisko jedna trzecia ocenę 4,5; 12% uzyskało ocenę dobrą.

Nikt z badanych absolwentów na kierunku politologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę w ramach programu Erasmus; 1 osoba odbyła praktyki zagraniczne.

W trakcie studiów ponad połowa badanych była aktywna zawodowo, wykonując pracę związaną z kierunkiem studiów (8,00%), a 34,00% podjęło zatrudnienie niezwiązane z kierunkiem studiów. 6% badanych było zaangażowanych w wolontariat.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (76%), uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy (44%) oraz interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa PWSZ w Pile (36%). Wybór kierunku politologia był motywowany przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje (44%), możliwość zdobycia specjalistycznej wiedzy (28%) oraz uzdolnienia i zainteresowania (24%).

Większość absolwentów kierunku politologia (38%) ponownie wybrałaby ten sam kierunek, z czego 24% wybrałoby inny kierunek w PWSZ w Pile. 14% nie studiowałoby w ogóle.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta kierunku politologia PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 90% badanych bardzo dobrze lub dobrze ocenia *opiekę promotora swojej pracy dyplomowej*, podczas gdy 4% ocenia ją bardzo słabo;
- 70% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia doradztwo *dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji)*;
- 70% badanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia *całościowy plan program studiów*, podczas gdy 18% ocenia go średnio;

- 58% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów*, 42% ocenia je średnio, a 6% bardzo nisko;
- 83% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *jakość obsługi administracji*;
- 60% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe)*, 22% średnio, a 18% bardzo nisko;
- większość badanych (72%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *różnorodności oferty przedmiotowej*, 20% było średnio zadowolonych, a 8% niezadowolonych;
- zdecydowana większość (80%) badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolona była z *merytorycznego przygotowania kadry nauczającej*; 14% oceniło je jako średnie, i zaledwie 2% jako słabe;
- 80% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry)*, 1/5 uznała ją za średnią, a 1/10 za bardzo niską;
- 80% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości sal dydaktycznych*; średnio zadowolonych było 12% badanych;
- 81,63% badanych w wysokim i bardzo wysokim stopniu zadowolonych było z *relacji student - wykładowca*; średnio zadowolonych było 10% badanych;
- 72% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości bazy gastronomicznej*, a 77% wyraziło swoje zadowolenie z *jakości pomieszczeń rekreacyjnych*;
- 68% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *dostępności materiałów dydaktycznych*, 20% uznało ją za średnią;
- 58% badanych w stopniu bardzo wysokim było zadowolonych z *możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji*, 24% w średnim stopniu, a zaledwie 18% zaznaczyło swoje wyraźne niezadowolenie w tej kwestii;
- 50% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*;
- 58% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *oferty kulturalnej uczelni*, 32% oceniało ją na poziomie średnim, a 1/10 była z niej wyraźnie niezadowolona;
- 78% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji)*, 14% uznało go za średni, a 8% oceniło go bardzo nisko;

- spośród 17 respondentów, którzy korzystali z *oferty domu studenta*, 64,71% było zadowolonych z jakości zakwaterowania w stopniu wysokim lub bardzo wysokim, a 29,41% wyraziło swoje niezadowolenie w tej kwestii;
- 72% w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z *wyposażenia biblioteki*, a 14% badanych oceniło je na poziomie średnim, podczas gdy 7% było niezadowolonych;
- 55% badanych zadowolonych było z *oferty duszpasterstwa akademickiego* na poziomie wysokim i bardzo wysokim, 22,50% było z niej średnio zadowolonych, a również 22,50% bardzo niezadowolonych;
- 56,10% badanych na bardzo wysokim poziomie oceniło *ofertę studenckich kół naukowych*, 24,39% oceniło ją jako średnią, a 19,51% jako bardzo słabą;
- *działalność Akademickiego Związku Sportowego* została przez 62,16% badanych oceniona jako dobra lub bardzo dobra, 24,32% oceniło ją jako średnią, a 13,51% jako bardzo słabą;

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów wzrósł o kilkanaście procent. Poniżej kilka przykładów przedstawiających rozwój niektórych kompetencji:

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 66% do 92%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 31,91% do 78%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 33,33% do 84%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 47,92% do 91,67%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 52% do 81,63%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności językowe na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 38,% do 60%;

Absolwenci kierunku politologia z roku 2011 zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniony jako wysoki lub bardzo wysoki. Największy wzrost zanotowano w przypadku wiedzy ogólnej i specjalistycznej związanej z kierunkiem studiów. Na słabym poziomie pozostają jednak kompetencje absolwentów w zakresie znajomości języków obcych.

Większość respondentów (56%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się do znalezienia pracy; tylko 22% uznało, że przyczyniła się w

wysokim lub bardzo wysokim stopniu do jej znalezienia lub zmiany. 18% badanych odpowiedziało, iż przyczyniła się w średnim stopniu.

Ponad połowa badanych (54%) pracowała przed rozpoczęciem studiów. Z pozostałych absolwentów 66,67% rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; do 3 miesięcy przed egzaminem dyplomowym pracy poszukiwało 9,52% badanych.

Większość absolwentów jest aktywna na rynku pracy: na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 58%, 6% pracuje w niepełnym wymiarze godzin, również 6% pracuje na umowę zlecenia, jedna osoba pracuje na własny rachunek. Nikt nie jest bezrobotny.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 34% ankietowanych podjęło „jakąkolwiek” pracę, 28% kierowało się dogodną lokalizacją miejsca pracy, 26% pracą dostosowaną do wiedzy i umiejętności.

Zatrudnienie absolwentów przedstawia się następująco: 40% pracuje w sektorze publicznym, a 38% w prywatnym. Tylko jedna osoba pracuje w sektorze non-profit. Najwięcej respondentów pracuje w administracji biurowej (18%), a 14% respondentów znalazło zatrudnienie w administracji państwowej i w sektorze pomocy społecznej.

30% badanych pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg lokalny, 20% w przedsiębiorstwach o zasięgu krajowym, a 14% o zasięgu regionalnym. Najwięcej ankietowanych pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób (40%); 16% w zakładzie zatrudniającym od 51-200 osób, a 8% w zakładzie zatrudniającym od 201-500 osób.

Najwięcej, bo ok. 34% badanych zajmuje stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), 22% zajmuje stanowisko specjalisty lub pracuje fizycznie.

76% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim. W województwie wielkopolskim pracuje 44% respondentów. Za granicą (UE) pracuje tylko jedna osoba.

20% ankietowanych otrzymuje płacę minimalną, a zarobki kształtujące się na poziomie 1500-2000 zł brutto otrzymuje 20% badanych. 24% absolwentów zarabia powyżej 2500 zł, natomiast tylko jedna osoba powyżej 5000 zł. Po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile 36% absolwentów pracowało dla 1 pracodawcy. Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany były przede wszystkim niskie zarobki (16%) lub charakter pracy niezgodny z kwalifikacjami (14%) i niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (12%).

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest ponad 58% ankietowanych; niezadowolonych było natomiast 10% badanych;
- 54% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z *zajmowanego stanowiska*, 14% jest średnio zadowolonych, a 8,33% bardzo niezadowolonych;
- z *wykonywanej pracy* zadowolonych i bardzo zadowolonych jest 55% badanych; 14% absolwentów jest średnio zadowolonych;
- niespełna połowa respondentów 46,94% jest zadowolona lub bardzo zadowolona z *wykonywanego zawodu*; 18% jest średnio zadowolonych;
- z *uzyskiwanych zarobków* bardzo zadowolonych jest 42% badanych, 18% jest średnio i bardzo niezadowolonych;
- z *faktu posiadania pracy w ogóle* bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest 58,33% absolwentów; tylko jedna osoba nie jest z tego powodu zadowolona.

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:

- 35,42% bardzo dobrze lub dobrze ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji*, 16,67% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a 25% w ogóle ich nie wykorzystuje;
- *poziom autonomii* oceniany jest jako wysoki lub bardzo wysoki przez 45,83% absolwentów, 16,67% ocenia go średnio, a 14,58% bardzo nisko;
- 46,81% dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość wykazania się inicjatywą*; 17% ocenia tę możliwość średnio;
- dokładnie połowa badanych (50%) wysoko lub bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*, a 16% ocenia go bardzo nisko;
- zaledwie 20% badanych ocenia, że ma duże i bardzo szanse na *szybki awans*, a aż 29% uważa, że w ogóle nie ma na to szans;
- 40% respondentów ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości, by *być w pracy kreatywnym i oryginalnym*; 19,15% ocenia te możliwości jako średnie, a 17,02% uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
- niespełna 29,79% ankietowanych ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości *wykazania się przywództwem w pracy*; troszkę więcej osób (31,91%) uważa, że ma średnie szanse wykazania się przywództwem;
- *praca przynosi wyzwania* 51,06% badanych; dla 17% nie przynosi ich w ogóle;
- 54,17% ankietowanych uważa, że ich *praca jest oparta na jasno określonych przepisach i regułach*;
- 56,25% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu *charakteryzuje się komunikowaniem się z klientami/petentami*;

72% respondentów przyznało, że po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 62% absolwentów, 16% podjęło łącznie dalsze szkolenia i kursy, a 8% studia podyplomowe. Jedna osoba podjęła również studia doktoranckie.

56% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego większość zamierza zrobić to w formie szkoleń (24%) lub kursów (22%), oraz studiów podyplomowych (18%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (32%), zainteresowanie tematyką (24%) oraz chęć poprawy statusu materialnego (22%).

Kierunek: politologia

Rocznik 2009 (badanie przeprowadzone 5 lat po ukończeniu studiów)

W badaniu przeprowadzonym 5 lat po ukończeniu studiów wzięto udział 38 absolwentów kierunku politologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym. Próba ta stanowiła 27% ogółu studentów. Większość badanych stanowiły kobiety (63,16%). Najlicniejszą grupą wiekową były osoby młode w wieku 26-30 lat (78%). 65,79% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych. 47,37% badanych ukończyło specjalność „polityka bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe”, a 36,84% „edukacja wiedzy o społeczeństwie i historii”. Większość respondentów (68,42%) otrzymała ocenę 5,0 na dyplomie licencjata, a blisko jedna piąta ocenę 4,0.

Nikt z badanych absolwentów kierunku filologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę w ramach programu Erasmus. Nikt nie odbył zagranicznego kursu lub praktyki.

W trakcie studiów 42% absolwentów było aktywnych zawodowo, wykonując pracę niezwiązaną z kierunkiem studiów, a 2 podjęły zatrudnienie związane z kierunkiem kształcenia. 21% badanych nie pracowało w trakcie studiów, chociaż chciało (brak możliwości). Natomiast 13% respondentów działało w studenckich kołach naukowych i organizacjach studenckich.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (86%). Na kolejnych miejscach znalazła się interesująca oferta edukacyjna PWSZ w Pile (50%). Wybór kierunku politologia był motywowany przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje (42,11%), atrakcyjną ofertą przedmiotów oferowanych przez kierunek (42,11%) oraz możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej (28%).

Większość absolwentów kierunku politologia (47,37%) ponownie wybrałyby ten sam kierunek, 26,32% wybrałyby inny kierunek na PWSZ, a 13% wybrałyby ten sam kierunek w innej uczelni.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta kierunku politologia PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 86,49% badanych bardzo dobrze ocenia *opiekę promotora swojej pracy dyplomowej*;
- 78,38% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji)*; żadna osoba nie oceniła go słabo;
- 81,08% badanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia *całościowy plan program studiów*; podczas gdy 16% ocenia go średnio;
- 56,67% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów*, 12,03% ocenia je średnio, a 16% bardzo nisko;
- 78,38% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *jakość obsługi administracji*, 10,81% oceniła ją średnio i bardzo nisko;
- 51,35% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe)*, 32,43% średnio, a 16,22% bardzo nisko;
- większość badanych (56,76%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *różnorodności oferty przedmiotowej*, 35,14% było średnio zadowolonych;
- zdecydowana większość (78,38%) badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolona była z *merytorycznego przygotowania kadry nauczającej*; 21,62% oceniło to przygotowanie jako średnie. Nikt nie uważa, iż było słabe;
- 72,97% badanych stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry)*, 24,32% uznało ją za średnią, a tylko jedna osoba za niską;
- 72,97% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości sal dydaktycznych*; nikt nie wyraził swego niezadowolenia;
- 83,78% badanych w bardzo wysokim stopniu zadowolonych było z *relacji student - wykładowca*; pozostałe osoby były zadowolone w średnim stopniu;
- 72,97% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości bazy gastronomicznej*, natomiast 16,22% w stopniu średnim. Jedna osoba wyraziło swoje niezadowolenie. Nieco niżej oceniono *jakość pomieszczeń rekreacyjnych*;

- 56,76% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *dostępności materiałów dydaktycznych*, 35,14% uznała ją za średnią;
- jedynie 29,73% badanych w stopniu bardzo wysokim było zadowolonych z *możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji*, 40% było zadowolonych w średnim stopniu, a aż 29,73% zaznaczyło swoje wyraźne niezadowolenie w tej kwestii;
- 32,43% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*, aż 37,84% oceniła ją jako średnią;
- 35,14% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *oferty kulturalnej uczelni*, prawie połowa (45,92%) oceniała ją na poziomie średnim, a 18% było z niej wyraźnie niezadowolonych;
- 62,16% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji)*, 24,32% uznało go za średni, a jedna osoba oceniło go bardzo nisko;
- spośród 18 respondentów, którzy korzystali z oferty domu studenta, 61,11% osób było średnio zadowolonych z *jakości zakwaterowania*, w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było tylko 33,33% respondentów;
- 58,33% respondentów w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z *wyposażenia biblioteki*, a 38,89% badanych oceniło je na poziomie średnim;
- tylko 27,59% badanych zadowolonych było z *oferty duszpasterstwa akademickiego* na poziomie wysokim i bardzo wysokim, większość grupy (37,93%) była z niej średnio zadowolona, a reszta była (34%) bardzo niezadowolona;
- 54,55% badanych było średnio zadowolonych z *oferty studenckich kół naukowych*, podczas gdy 27,27% oceniło ją na bardzo wysokim poziomie, a 18% wyraziło swoje niezadowolenie;
- *działalność Akademickiego Związku Sportowego* została przez ¼ badanych oceniona jako dobra lub bardzo dobra, większość jednak (58%) oceniła ją jako średnią, a 16,13% jako bardzo słabą.

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów wzrósł o kilkanaście procent. Poniżej kilka przykładów przedstawiających rozwój wybranych kompetencji:

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 60,35% do 84,21%;

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 52,63% do 84,21%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 51,35% do 86,84%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 63,16% do 86,84%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 68,42% do 86,84%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności językowe na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 28,95% do 44,74%;
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy w warunkach stresu na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 65,79% do 86,74%.

Absolwenci kierunku politologia (rocznik 2009) podobnie jak ich koledzy z grupy I (rocznik 2011) zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Największy wzrost zanotowano w przypadku wiedzy ogólnej i specjalistyczne związanej z kierunkiem studiów. Na słabym poziomie pozostają jednak wciąż kompetencje absolwentów w zakresie znajomości języków obcych. Poza tym najmniejszy rozwój kompetencji zauważono w przypadku umiejętności miękkich, niewynikających bezpośrednio z programu nauczania np. umiejętność pracy w warunkach stresujących.

Ponad połowa respondentów (55,26%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się do znalezienia pracy; tylko 21% absolwentów uznało, że przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Ponad połowa badanych (60,53%) pracowała przed rozpoczęciem studiów. Z pozostałych absolwentów 60% rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów, na I roku pracy poszukiwało 5,26% badanych.

Większość absolwentów jest aktywna na rynku pracy: na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 57,89%, 2,63% pracuje w niepełnym wymiarze godzin, 7,89% jest bezrobotnych, a 10,53% pracuje na własny rachunek. Bez pracy, z powodu urlopu wychowawczego pozostaje 7,89% absolwentów.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 52,63% ankietowanych podjęło „jakakolwiek” pracę, co trzeci ankietowany kierował się dogodną lokalizacją miejsca pracy oraz dostosowaniem pracy do wiedzy i umiejętności.

Zatrudnienie absolwentów PWSZ przedstawia się następująco; 47,37% pracuje w sektorze publicznym, 36,84% w prywatnym, a jedna osoba zatrudniona jest w organizacji pożytku publicznego.

Najwięcej respondentów pracuje w administracji państwowej (26,32%) lub biurowej (21%). Co dziesiąty znalazł zatrudnienie w finansach/ekonomii/bankowości lub obsłudze klienta.

Prawie $\frac{1}{3}$ osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg krajowy, $\frac{1}{5}$ w przedsiębiorstwach o zasięgu regionalnym, a $\frac{1}{4}$ o zasięgu lokalnym.

Najwięcej ankietowanych pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób oraz od 51-200 osób (23,68%). W wielkich przedsiębiorstwach, zatrudniających powyżej 1001 pracowników zatrudnienie znalazło łącznie 21,88% respondentów.

Najwięcej, bo 26,32% badanych, zajmuje stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), 23% stanowisko specjalistyczne, a co dziesiąty absolwent pracuje fizycznie.

84,21% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim (35,89%). W województwie wielkopolskim pracuje 39,47% respondentów. Kilka osób pracuje w innych województwach np. zachodniopomorskim, pomorskim.

Zarobki absolwentów politologii z roku 2009 są bardzo zróżnicowane. Trzech absolwentów otrzymuje płace minimalną. Podczas gdy, 30% ankietowanych zarabia między 2000 zł - 3000 zł brutto, a 25% między 4000 - 5000 zł brutto. 10,53% badanych zarabia poniżej 2000 zł.

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest ponad 58% ankietowanych; 22% jest średnio zadowolonych;
- 51,35% respondentów jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z *zajmowanego stanowiska*, a 24% jest średnio zadowolonych;
- z *wykonywanej pracy* zadowolonych i bardzo zadowolonych jest 47% badanych; pozostałe osoby są z niej średnio zadowolone (27,78%);
- 45,95% ankietowanych jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z *wykonywanego zawodu*, a 32,43% badanych jest średnio zadowolonych ze swojego zawodu;
- z *uzyskiwanych zarobków* bardzo zadowolonych jest 50% badanych, 16,67% jest średnio zadowolonych i jednocześnie 16% jest bardzo niezadowolonych;
- z *faktu posiadania pracy w ogóle* bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest 72,97% absolwentów, a tylko 8% jest średnio zadowolonych;

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiały się następująco:

- prawie połowa bardzo dobrze lub dobrze ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji, 19,44% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a 16% w ogóle ich nie wykorzystuje;
- *poziom autonomii* oceniany jest jako wysoki lub bardzo wysoki przez 52,78% absolwentów, 22,22% ocenia go średnio, a 8% bardzo nisko;
- 55,56% dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość wykazania się inicjatywą*; co trzeci ankietowany średnio docenia taką możliwość;
- więcej niż połowa badanych (60%) wysoko lub bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*, pozostali oceniają go średnio lub bardzo nisko (11%);
- zaledwie 30% badanych ocenia, że ma duże *szanse na szybki awans*, a 27,78% uważa, że w ogóle nie ma szans na awans;
- 51,35% respondentów ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości, *by być w pracy kreatywnym i oryginalnym*; 16,22% ocenia te możliwości jako średnie lub uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
- niespełna 41% ankietowanych ocenia, że ma duże lub bardzo duże *możliwości wykazania się przywództwem w pracy*; 25% uznaje je za średnie, a pozostali uważają, że praktycznie nie mają takich szans (18%);
- *praca przynosi wyzwania* dokładnie połowie badanych; natomiast dla 13% nie przynosi ich w ogóle;
- 60,53% ankietowanych uważa, że ich praca jest *oparta na jasno określonych przepisach i regułach*;
- 70% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu oparta jest na komunikowaniu się z klientami/petentami; 10% badanych ocenia, że rzadko komunikują się z klientem.

86,84% respondentów przyznało, że po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 65,79% absolwentów, 34% podjęło dalsze szkolenia, 18% studia podyplomowe, a jedna osoba ponowne studia licencjacie.

52,63% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego większość zamierza zrobić to w formie kursów i szkoleń (łącznie połowa) i studiów podyplomowych (15,79%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są jednocześnie: chęć awansu/rozwoju zawodowego, chęć poprawy statusu

materialnego i społecznego (po 26,32%). Część osób kierowała się także wymaganiami kwalifikacyjnymi wykonywanej pracy (10,53%).

3.3. Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia

3.3.1. Absolwenci kierunku pielęgniarstwo

Liczba badanych absolwentów Instytutu Ochrony Zdrowia na kierunku pielęgniarstwo stanowiła 9 osób w 2009 roku, natomiast w roku 2011 stanowiła 48. W badaniu wzięły udział wyłącznie kobiety. Najwięcej badanych stanowiły osoby w wieku 26-30 roku życia (78%) - rok 2009; natomiast w roku 2011 w wieku 36-45 lat (50%).

Większość absolwentów z 2009 r. (78%) ukończyła studia w trybie stacjonarnym, natomiast z 2011 r. większość (77%) stanowili absolwenci studiów niestacjonarnych.

Na dyplomie licencjata większość badanych uzyskała ocenę 5,0.

W czasie trwania studiów nikt z badanych nie podjął nauki za granicą. Ankietowani absolwenci pracowali w trakcie studiów na terenie kraju: 56% po 5 latach, 77% po 3 latach wskazało na zatrudnienie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta.

Dla absolwentów głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie Uczelni blisko miejsca zamieszkania, profil programowy zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym oraz uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy.

Natomiast wybór kierunku studiów motywowany był przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek, zasadami i organizacją studiów przyjaznymi dla studentów, możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej.

100% ankietowanych po 5 latach oraz 92% po 3 latach, gdyby istniała tak możliwość dokonałoby ponownego wyboru kierunku ukończonych studiów.

Analiza pozyskanych wyników zadowolenia absolwentów z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile, ukazuje następujące dane:

- respondenci oceniają *opiekę promotora* swej pracy licencjackiej na poziomie bardzo dobrym i dobrym - 2009 rok (56%), 2011 rok (85%), w co sumie daje wysoką ocenę w tym zakresie;
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje)* w większości oceniono na poziomie dobrym w roku 2009 (55%) i bardzo dobrym (22%), a w roku 2011 odpowiednio na poziomie dobrym (52%) i bardzo dobrym (31%);

- badani oceniają na poziomie bardzo dobrym (33%) *całościowy plan i program studiów*, a także dobrym (55%) w roku 2009, a w roku 2011 na poziomie bardzo dobrym (33%), na poziomie dobrym (43%);
- zdecydowana większość badanych (77% w obu badanych grupach) na poziomie dobrym i bardzo dobrym ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów* na kierunku;
- większość badanych absolwentów z 2009 roku jest zadowolona lub bardzo zadowolona i wysoko ocenia *jakość obsługi administracyjnej* (88%), a z roku 2011 - 77%;
- ponad połowa ankietowanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/praktyki zawodowe* ocenia na poziomie bardzo dobrym (55% - 2009 r.), (natomiast 54% - 2011 r.), a na poziomie dobrym (22% - 2009 r.), (33% - 2011 r.), co w sumie daje wysokie noty przygotowania zawodowego dla kierunku.
- większość absolwentów z 2011 roku (83%) *różnorodność oferty przedmiotowej* ocenia na poziomie bardzo dobrym lub dobrym. 89% badanych z 2009 roku dobrze ocenia powyższą ofertę;
- większość ankietowanych *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* ocenia na poziomie i bardzo dobrym. Żaden z absolwentów nie ocenił negatywnie tego kryterium;
- ponad połowa respondentów ocenia *jakość nauczania kadry (umiejętności dydaktyczne)* na poziomie bardzo dobrym (65%) w 2009 roku oraz (51,85%) w 2011 roku. Tylko nieliczni badani w 2011 roku są niezadowoleni i źle oceniają powyższą kwestię (3,70%);
- ponad połowa badanych na poziomie dobrym lub bardzo dobrym ocenia *jakość sal dydaktycznych*.
- w 2009 roku łącznie prawie 89% osób w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *relacji student - wykładowca*, a roku 2011 wartość ta wynosiła 85%. Żadna z osób nie wyraziła dezaprobaty;
- większość badanych ocenia *jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych* dobrze. Łącznie 5 osób ocenia negatywnie;
- pozytywne są opinie ankietowanych co do *dostępności materiałów dydaktycznych*. Dwie trzecie badanych ocenia dostępność na poziomie bardzo dobrym i dobrym;
- 77% z 2009 roku i 67% z 2011 roku badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*;

- z roku 2009 67% respondentów, natomiast 82% z roku 2011 w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania/ ewaluacji*;
- 80% z 2009 oraz 52% z roku 2011 badanych w stopniu dobrym zadowolonych było z *jakości zakwaterowania w domu studenta*.
- 88% z 2009 roku oraz 86% z 2011 roku badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *wyposażenia biblioteki Uczelni i zamawianych pozycji literaturowych na potrzeby studiowanych przedmiotów*;
- 62% z 2009 roku, a 75% ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *oferty duszpasterstwa akademickiego*;
- $\frac{2}{3}$ ankietowanych z obu badanych roczników w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *oferty studenckich kół naukowych*.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca obecnego stopnia opanowania przez respondentów poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów, dowodzi, że absolwenci odkryli i pozyskali nowe kompetencje społeczne oraz poszerzyli horyzonty własnych możliwości w wyniku realizacji założeń programowych kierunku, wdrażając i realizując przy tym założenia Misji Uczelni.

Respondenci w większości rozpoczęli poszukiwanie pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu, z czego większość znalazła zatrudnienie w ciągu od 3 do 6 miesięcy po zakończonych studiach, co mogłoby wskazywać na dość wysokie zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów kierunku pielęgniarstwo, a także dobrą sytuację dla absolwentów w uzyskiwaniu miejsc pracy.

Około 67% - rok 2009, 79% - rok 2011 - badanych wykonuje pracę najemną - pełen etat/więcej niż etat. 15% badanych pracuje na własny rachunek.

Przy wyborze pierwszego pracodawcy głównym kryterium stanowiło podjęcie pracy dostosowanej do wiedzy i umiejętności absolwenta, chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy, dogodna lokalizacja miejsca pracy oraz praca dostosowana do wiedzy i umiejętności.

Według ankietowanych największe znaczenie w procesie rekrutacji dla pracodawców stanowiły przede wszystkim: kierunek studiów oraz doświadczenie zawodowe, wcześniejszy kontakt z praktyką. Na kolejnym miejscu brano pod uwagę cechy osobowości i charakteru. Mniejsze znaczenie ma rodzaj uczelni, a także znajomość języków obcych czy wynik testu kompetencji.

Zdecydowana większość absolwentów znalazła zatrudnienie w sektorze publicznym (66% - rok 2009, 77% - rok 2011). Satysfakcjonujący jest wynik służby zdrowia jako dominującej branży spośród innych, w których absolwenci znajdują zatrudnienie (89% - rok

2009, 100% - rok 2011). Zakłady pracy, w jakich zatrudnieni są absolwenci najczęściej mają regionalny zakres działania.

Wśród zajmowanych stanowisk przeważają stanowiska specjalistyczne, i wykonawcze, jak i personel biurowy oraz pracownicy szeregowi (28,57% - rok 2009, 34% - rok 2011). Co dziesiąty ankietowany zajmuje kierownicze stanowisko.

Wszyscy badani pracują zawodowo na terenie Polski, z czego 30% w województwie wielkopolskim, 30% w Pile. Znaczna liczba badanych osób (44% - rok 2009, 35% - rok 2011) znalazła zatrudnienie w innym województwie (głównie w zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim).

Dwie trzecie badanych po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile pracowało dla jednego pracodawcy (71,43% - rok 2009, 44,84% - rok 2011) lub dwóch (9,52% - rok 2009, 27,59% - rok 2011).

Miesięczne zarobki brutto absolwentów klasyfikują się w przedziale 2000-3500 zł brutto.

Można stwierdzić, że miesięczne zarobki brutto są dosyć wysokie w wymiarze lokalnym i regionalnym, co zwiększa atrakcyjność zawodu na rynku pracy i samą chęć podejmowania pracy w zawodzie wśród ludzi młodych.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 62% badanych z 2009 roku oraz 72% badanych z 2011 roku;
- 50% badanych w 2009 roku, a 49% badanych w 2011 roku zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie bardzo wysokim;
- z *wykonywanej pracy/funkcji zawodowych* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest ok. 75% badanych z 2009 roku, 59% badanych z 2011 roku;
- z *wykonywanego zawodu/specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż 75% - respondentów z 2009 roku oraz 95% respondentów z 2011 roku;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest, co drugi respondent, średnio zadowolonych i niezadowolonych jest, co piąty ankietowany;
- zdecydowana większość respondentów (62% - rok 2009, 63% - rok 2011) jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle*.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące dane:

- większość respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji* (62% - rok 2009, 83% - rok 2011);
- łącznie 75% ankietowanych w 2009 roku oraz 72% ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*;
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 62% badanych w 2009 roku oraz 76% badanych w 2011 roku;
- 62% ankietowanych w 2009 roku oraz 72% ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*;
- brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje, co trzeci ankietowany;
- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 37% - rok 2009, 56% - rok 2011 badanych. Brak takiej możliwości wskazuje łącznie trzech ankietowanych;
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej oceniona została na średnim poziomie;
- 87% badanych z 2009 roku oraz 71% badanych z 2011 roku uważa, że ich praca zawodowa wysoko i bardzo wysoko *stawia wyzwania* przed nimi;
- 87,5% - rok 2009 roku oraz 71% - rok 2011 sądzi, iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*;
- 87% badanych z 2009 i 2011 roku ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*.

Zdecydowana większość absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (100% - rok 2009, 81% - rok 2011). Znaczna część absolwentów (44% respondentów z 2009 roku oraz 40% respondentów z 2011 roku) podjęła studia uzupełniające magisterskie lub kontynuowała kształcenie podczas kursów i szkoleń (średnio ok. 60%).

Planuje i deklaruje uczestnictwa w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych składa większość badanych (100% - rok 2009, 83% - rok 2011). Cieszącym się powodzeniem i najczęściej deklarowaną formą dokończania zawodowego są szkolenia (2009 rok 44%, 2011 rok 25%) oraz kursy (2009 - 77%, 2011 - 54%). Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego oraz zainteresowanie tematyką.

Powyższa analiza odpowiedzi wskazuje, że kierunek pielęgniarstwo w PWSZ w Pile stanowi ciekawą ofertę edukacyjną. Absolwenci są chętnie zatrudniani przez pracodawców ciesząc się uznaniem ich kwalifikacji zawodowych. Kierunek kształci i doskonali zawodowo zgodnie z wytyczonym celem misji Uczelni. Absolwenci wykazują chęć dalszego rozwoju

zawodowego często podejmując dalszą naukę w myśl idei „uczenia i doskonalenia przez całe życie”.

3.3.2. Absolwenci kierunku fizjoterapia

(3 lata po ukończeniu studiów)

Liczba badanych absolwentów Instytutu Ochrony Zdrowia kierunku fizjoterapia stanowiła 28 osób w roku 2011. W badaniu wzięło udział 82,14% kobiet i 17,88% mężczyzn. Najwięcej badanych stanowiły osoby w wieku do 25 lat. Kolejną liczną grupą były osoby w wieku 26-30 lat (28,57%), a osoby powyżej 30 lat stanowiły łącznie 15% badanych.

Większość absolwentów (75%) ukończyła studia w trybie stacjonarnym. Na dyplomie licencjata większość badanych uzyskała ocenę 5,0 (42,88%). Natomiast ocenę 4,0 i 4,5 otrzymało łącznie 56% absolwentów.

W czasie trwania studiów tylko 1 osoba podjęła naukę za granicą (w formie kursu). Ankietowani absolwenci pracowali podczas studiów na terenie kraju: 28,57% wskazało na zatrudnienie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta, a 25% na zatrudnienie niezwiązane z przyszłą pracą. 21% w ogóle nie pracowało z powodu braku możliwości.

Dla absolwentów głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (75%), uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji, które ułatwiłyby zdobycie pracy (42,86%) oraz interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa PWSZ w Pile (42,86%).

Natomiast wybór kierunku studiów motywowany był przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (75%), możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej (46%) oraz uzdolnieniami i zainteresowaniami (75%).

82% ankietowanych absolwentów, gdyby istniała tak możliwość dokonałoby ponownego wyboru kierunku ukończonych studiów.

Analiza pozyskanych wyników zadowolenia absolwentów z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile, przedstawia następujące dane:

- respondenci oceniają *opiekę promotora* swej pracy licencjackiej na poziomie bardzo dobrym i dobrym (85%);
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje)* w większości oceniono na poziomie dobrym i bardzo dobrym (85%);
- badani oceniają na poziomie dobrym i bardzo dobrym (92%) *całościowy plan i program studiów*;

- zdecydowana większość badanych (85%) na poziomie dobrym i bardzo dobrym ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów* na kierunku;
- większość badanych absolwentów z 2009 roku jest zadowolona lub bardzo zadowolona i wysoko ocenia *jakość obsługi administracyjnej* (74%);
- ponad połowa ankietowanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/praktyki zawodowe* ocenia na poziomie dobrym i bardzo dobrym (59%). Pozostałe osoby kontakty te oceniają na średnim poziomie;
- większość absolwentów (81%) *różnorodność oferty przedmiotowej* ocenia na poziomie bardzo dobrym lub dobrym;
- prawie wszyscy ankietowani (96%) *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* oceniają na poziomie dobrym i bardzo dobrym. Żaden z absolwentów nie ocenił negatywnie tego kryterium;
- większość respondentów (92%) ocenia *jakość nauczania kadry (umiejętności dydaktyczne)* na poziomie dobrym i bardzo dobrym. Nikt nie wyraził niezadowolenia;
- prawie wszyscy badani (92%) na poziomie dobrym lub bardzo dobrym ocenili *jakość sal dydaktycznych*;
- łącznie prawie 92% badanych osób w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *relacji student - wykładowca*. Żadna osoba nie wyraziła dezaprobaty;
- większość badanych ocenia *jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych* dobrze. Łącznie 6 osób ocenia ją negatywnie;
- pozytywne są opinie ankietowanych, co do *dostępności materiałów dydaktycznych*. Ponad połowa badanych ocenia dostępność na poziomie bardzo dobrym i dobrym. Na średnim poziomie oceania ją 34% respondentów;
- 67% badanych absolwentów w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*. Tylko 1 osoba wyraziła dezaprobatę;
- 76% respondentów w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania/ewaluacji*. Nikt nie wyraził niezadowolenia;
- spośród 7 studentów mieszkających w akademiku, 71% z nich w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości zakwaterowania w domu studenta*;
- 69% ankietowanych absolwentów w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *wyposażenia biblioteki Uczelni i zamawianych pozycji*

literaturowych na potrzeby studiowanych przedmiotów. 30% badanych jest średnio zadowolonych;

- połowa ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolona jest z *oferty duszpasterstwa akademickiego*. Pozostała połowa jest zadowolona w stopniu średnim i niskim;
- niespełna połowa ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolona jest z *oferty studenckich kół naukowych*. Natomiast 37% jest z niej średnio zadowolonych;

Analiza pozyskanych wyników dotycząca obecnego stopnia opanowania przez respondentów poszczególnych umiejętności twardych i miękkich w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów, dowodzi, że absolwenci odkryli i pozyskali nowe kompetencje oraz poszerzyli swoją wiedzę w wyniku realizacji założeń programowych kierunku, wdrażając i realizując przy tym założenia misji Uczelni. Absolwenci zanotowali wzrost kompetencji o kilka lub kilkanaście procent. Największy rozwój nastąpił w przypadku specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych. Stosunkowo niewielki wzrost odnotowano w przypadku umiejętności informatycznych i językowych.

Zdaniem ankietowanych respondentów zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy/ zmiany pracy (82%), z czego 57% absolwentów uważa, iż przyczyniła się ona do tego w wysokim i bardzo wysokim stopniu.

Respondenci w większości rozpoczęli poszukiwanie pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu (54,55%), z czego większość znalazła zatrudnienie w ciągu od 4 do 6 miesięcy po zakończonych studiach, co mogłoby wskazywać na dość wysokie zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów kierunku fizjoterapia, a także dobrą sytuację absolwentów w uzyskiwaniu miejsc pracy.

Około 53% badanych wykonuje pracę najemną - pełen etat/więcej niż etat, 17% badanych pracuje na własny rachunek, a co dziesiąty absolwent jest zatrudniony na umowę zlecenie. Bez zatrudnienia pozostają tylko dwie osoby.

Przy wyborze pierwszego pracodawcy główne kryterium stanowiła chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy, praca dostosowana do wiedzy i umiejętności oraz możliwość rozwoju zawodowego i dogodna lokalizacja miejsca pracy.

Większość absolwentów znalazła zatrudnienie w sektorze prywatnym (60,70%). Natomiast jedna osoba pracuje w sektorze non - profit. Satysfakcjonujący jest wynik służby zdrowia jako dominującej branży spośród innych, w których absolwenci znajdują zatrudnienie (64%). Zakłady pracy, w jakich zatrudnieni są absolwenci mają lokalny (35%), międzynarodowy (25%) i regionalny (17,86%) zakres działania.

82% badanych pracują zawodowo na terenie Polski, z czego 10% w województwie wielkopolskim, a 10% w Pile. Znaczna liczba badanych osób (44%) znalazła zatrudnienie w innym województwie (głównie w zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim). Za granicą zatrudnienie znalazły 2 osoby.

35% badanych absolwentów po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile pracowało dla jednego pracodawcy, dla dwóch pracowało 25%, a dla trzech 17% absolwentów.

Miesięczne zarobki brutto absolwentów klasyfikują się w przedziale 1500 zł - 3000 zł brutto. Trzy osoby otrzymują również płacę minimalną, a jedna zarabia powyżej 5000 zł.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 65% badanych;
- 77% badanych zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie bardzo wysokim i wysokim. Nikt nie wyraził niezadowolenia;
- z *wykonywanej pracy/funkcji zawodowych* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 74% badanych. Nikt nie wyraził dezaprobaty;
- z *wykonywanego zawodu/specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż 74% - respondentów. 1 osoba wyraziła niezadowolenie;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest jedynie 44% respondentów, a średnio zadowolonych jest 30% ankietowanych;
- zdecydowana większość respondentów (72%) jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle*. Tylko jedna osoba wyraziła niezadowolenie.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące dane:

- większość respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji* (57%). 25% ocenia tę możliwość na średnim poziomie;
- łącznie 64% ankietowanych wysoko i bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*. 17% respondentów ocenia go na średnim poziomie;
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 64% badanych osób. 17% uważa, iż średnio może się wykazać w pracy;
- połowa ankietowanych wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*. ¼ taką możliwość ocenia na średnim poziomie, a 14% na niskim;

- na brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje aż 39% ankietowanych respondentów. Natomiast 25% badanych widzi duże i średnie szanse takiego awansu;
- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia połowa badanych. Na brak takiej możliwości wskazuje dwóch ankietowanych;
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej oceniona została na średnim poziomie przez 39% respondentów. Taką możliwość wysoko oceniło 35%, a 14% badanych oceniło ją nisko;
- 53% badanych uważa, że ich praca zawodowa wysoko i bardzo wysoko *stawia przed nimi wyzwania*. 20% respondentów ocenia tę kategorię na średnim poziomie;
- tylko połowa badanych osób sądzi, iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*. Reszta uważa, że jest tak w średnim stopniu;
- 60% badanych ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*. Tylko jedna osoba uważa, że słabo się z nimi komunikuje;

Zdecydowana większość absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (89,29%). Znaczna część absolwentów (75%) podjęła studia uzupełniające magisterskie lub kontynuowała kształcenie podczas kursów (46%) i szkoleń (26%).

Planuje i deklaruje uczestnictwa w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych składa większość badanych (85%). Cieszącym się powodzeniem i najczęściej deklarowaną formą dokształcania zawodowego są kursy (60%) i szkolenia (28%). Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego oraz zainteresowanie tematyką (67%).

Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, iż kierunek fizjoterapia stanowi atrakcyjną ofertę edukacyjną w PWSZ w Pile. Absolwenci po ukończeniu studiów nie mają problemu z odnalezieniem się na rynku pracy (zarówno lokalnym jak i regionalnym). Świadczy o tym chociażby krótki czas poszukiwania pracy od dnia uzyskania dyplomu. Absolwenci często podejmują dalszą naukę (w postaci różnych form), wykazując tym samym chęć rozwoju zawodowego. Również zarobki miesięczne absolwentów fizjoterapii, które są dość wysokie, mogą być elementem zachęcającym młodych ludzi do studiowania tego kierunku.

3.3.3. Absolwenci kierunku ratownictwo medyczne

(3 lata po ukończeniu studiów)

Ze względu na niski udział procentowy absolwentów kierunku ratownictwo medyczne w badaniu, Komisja ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów PWSZ w Pile zdecydowała o zaniechaniu przygotowania szczegółowych statystyk.

3.4. Absolwenci Instytutu Politechnicznego

3.4.1. Absolwenci kierunku budownictwo

Liczba badanych absolwentów kierunku budownictwo stanowiła 4 osoby w 2009 roku, natomiast w roku 2011 stanowiła 6 osób. W badaniu wzięły udział zarówno kobiety jak i mężczyźni. W 2009 roku przeważali mężczyźni. Absolwenci budownictwa to osoby w różnym wieku - dane z 2009 r. Natomiast w 2011 roku połowę respondentów stanowiły osoby w wieku 26-30 lat. Osoby w wieku 41-45 stanowiły 30% badanych osób, a jedna osoba reprezentowała grupę wiekową 31-35 lat.

Większość absolwentów z 2009 r. (75%) ukończyła studia w trybie niestacjonarnym, podobnie było w roku 2011 r. Większość (67%) stanowili absolwenci studiów niestacjonarnych.

W 2009 roku na dyplomie inżyniera większość badanych uzyskała ocenę bardzo dobrą. Natomiast w roku 2011 tylko jedna osoba otrzymała najwyższą ocenę, reszta (67%) otrzymała ocenę 4.0.

W czasie trwania studiów nikt z badanych nie podjął nauki za granicą. Ankietowani absolwenci pracowali w trakcie studiów na terenie kraju: 90% po 5 latach, w tym połowa wskazała na zatrudnienie związane z kierunkiem studiów. 25% osób pracowało w miejscu niezwiązanym z budownictwem, a jedna osoba odbyła staż zawodowy.

83% respondentów po 3 latach wskazało na zatrudnienie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta. Tylko jedna osoba wskazała na zatrudnienie niezwiązane z przyszłą pracą.

Dla absolwentów zarówno z roku 2009 jak i 2011, głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (ponad 80%), położenie Uczelni blisko miejsca zamieszkania. Także profil programowy zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym był dla wielu osób istotny.

Natomiast wybór kierunku studiów motywowany był przede wszystkim możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej (75%), zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (50%) - rok 2009. Natomiast w roku 2011 ankietowani wskazali na uzdolnienia i zainteresowania (67%) oraz zainteresowania zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (67%). Połowa wskazała również na możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej.

Połowa ankietowanych po 5 latach oraz 83% po 3 latach, gdyby istniała taka możliwość dokonałoby ponownego wyboru kierunku ukończonych studiów.

Analiza pozyskanych wyników zadowolenia absolwentów z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile, ukazuje następujące dane:

- respondenci oceniają *opiekę promotora* pracy inżynierskiej na poziomie bardzo dobrym (75%) i dobrym (25%) - 2009 rok, 2011 rok (65%), co w sumie daje wysoką ocenę w tym zakresie;
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje)* w większości oceniono na poziomie dobrym w roku 2009 (50%) i bardzo dobrym (50%), a w roku 2011 odpowiednio na poziomie dostatecznym i dobrym (50%);
- badani różnie oceniają *całościowy plan i program studiów*. Na poziomie dobrym (50%), dostatecznym (25%) oraz niedostatecznym (25%) - rok 2009, a w roku 2011 na poziomie dobrym (67%) oraz dostatecznym (33%);
- w 2009 roku słabo oceniono *przydatność treści programowych przedmiotów*. Każdy z ankietowanych przyznał inną ocenę w tej kategorii. Natomiast w roku 2011 33% badanych osób przyznało kolejno dostateczną, dobrą i bardzo dobrą notę w tej kategorii pytań;
- większość badanych absolwentów z 2009 roku jest zadowolona lub bardzo zadowolona i wysoko ocenia *jakość obsługi administracyjnej* (75%), a w roku 2011 - 67%;
- ponad połowa ankietowanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/praktyki zawodowe* ocenia na poziomie bardzo dobrym (55% - 2009 r.), (natomiast 54% - 2011 r.), a na poziomie dobrym (22% - 2009 r.), (33% - 2011 r.), co w sumie daje wysokie noty przygotowania zawodowego dla kierunku;
- większość absolwentów z 2011 roku *różnorodność oferty przedmiotowej* ocenia na poziomie dobrym (67%) lub dostatecznym (34%). 50% badanych z 2009 roku dobrze ocenia powyższą ofertę, a reszta przyznała jej ocenę dostateczną;
- większość ankietowanych (w obu grupach badawczych) *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* ocenia na poziomie dobrym i bardzo dobrym. Żaden z absolwentów nie ocenił negatywnie tego kryterium;
- 75% respondentów w 2009 r. oraz 80% w 2011 r. ocenia *jakość nauczania kadry (umiejętności dydaktyczne)* na poziomie dobrym i bardzo dobrym. Tylko nieliczne osoby oceniły tę kategorię dostatecznie;
- ponad połowa respondentów (w obu grupach badawczych) na poziomie dobrym lub bardzo dobrym ocenia *jakość sal dydaktycznych*;

- w 2009 roku wszystkie osoby wyraziły zadowolenie w stopniu wysokim i bardzo wysokim z *relacji student - wykładowca*, a roku 2011 wartość ta wynosiła 84%. Żadna z osób nie wyraziła dezaprobaty;
- większość badanych (w obu grupach) ocenia *jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych* na poziomie dostatecznym. Łącznie 2 osoby przyznały najwyższą ocenę w tej kategorii;
- pozytywne są opinie ankietowanych, co do *dostępności materiałów dydaktycznych*. Dwie trzecie badanych ocenia dostępność na poziomie bardzo dobrym i dobrym;
- 75% osób z obu grup badawczych była średnio zadowolonych z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*;
- słabo oceniono ofertę kulturalną Uczelni (75%) - rok 2009. W roku 2011 wypadła ona trochę lepiej; połowa ankietowanych oceniła ją na dobrym poziomie;
- w 2009 r. 75% respondentów było zadowolonych w stopniu średnim z *systemu oceny wyników studiowania/ewaluacji*. Dla porównania w 2011 r. 75% respondentów oceniło ten system dobrze;
- 100% badanych z 2009 r. było zadowolonych w stopniu bardzo dobrym z *jakości zakwaterowania w domu studenta*. Natomiast w roku 2011 wszyscy wskazali na dobrą ocenę;
- większość absolwentów była średnio zadowolona z *wyposażenia biblioteki* Uczelni i zamawianych pozycji literaturowych na potrzeby studiowanych przedmiotów - rok 2009. W roku 2011 80% absolwentów dobrze oceniło wyposażenie biblioteki;
- 50% ankietowanych z 2009 roku, a 100% z 2011 r. w stopniu wysokim zadowolonych jest z *oferty duszpasterstwa akademickiego*;
- $\frac{2}{3}$ ankietowanych z obu badanych roczników w stopniu średnim zadowolonych jest z *oferty studenckich kół naukowych*;
- absolwenci z 2009 r. średnio ocenili ofertę *Akademickiego Związku Sportowego*. W 2011 r. połowa oceniła ją na poziomie wysokim;

Na podstawie wyników badań przeprowadzonych wśród absolwentów budownictwa z 2009 r. i 2011 r. można wywnioskować, iż poszczególne kompetencje badanych osób wzrosły w znacznym stopniu. Prawie wszyscy absolwenci z roku 2009 zauważyli największy wzrost wiedzy ogólnej, specjalistycznej i zawodowej oraz wzrost umiejętności zawodowych. Podobnie oceniono wzrost umiejętności miękkich typu: umiejętność samodzielnej pracy, przewodzenia w grupie, umiejętność podejmowania decyzji, umiejętność negocjacji lub umiejętność pacy w warunkach stresu. Słaby wzrost

kompetencji odnotowano w kategorii języków obcych. Większość absolwentów budownictwa nie widzi różnicy w posługiwaniu się językiem obcym po ukończeniu studiów na PWSZ w Pile.

Odpowiedzi absolwentów z roku 2011 niewiele różnią się od odpowiedzi z roku 2009. Ankietowani zauważyli wzrost specjalistycznej wiedzy zawodowej oraz kompetencji miękkich w widocznym stopniu. Po ukończeniu studiów badani częściej oceniali swoje kompetencje przynajmniej o stopień wyżej. Dla przykładu w przypadku kreatywności, studenci (90%) zanotowali wzrost tej umiejętności z poziomu wysokiego na bardzo wysoki. Jeżeli chodzi o specjalistyczne umiejętności zawodowe, to w przypadku 50% osób wzrosły one ze średniego poziomu na wysoki i bardzo wysoki. Analiza badań nie wskazuje, aby po ukończeniu studiów poziom jakiegokolwiek kompetencja nie wzrósł. Sytuacja dotyczy obu badanych grup.

100% - rok 2009, 67% - rok 2011 - badanych wykonuje pracę najemną - na pełen etat/więcej niż etat. 16% badanych pracuje na własny rachunek.

Przy wyborze pierwszego pracodawcy głównym kryterium była możliwość rozwoju zawodowego (75%), możliwość awansu, wysokość wynagrodzenia oraz chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy - rok 2009. W przypadku ankietowanych z roku 2011 głównym kryterium była również możliwość rozwoju zawodowego (75%), chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy oraz praca dostosowana do wiedzy i umiejętności.

Wśród badanej grupy z roku 2009 połowa pracuje w sektorze publicznym. Natomiast w grupie z roku 2011 w sektorze publicznym pracuje tylko 16%. Większość znalazła zatrudnienie w prywatnych firmach z branży: budownictwo/geodezja (83%), architektura (50%), nieruchomości/budownictwo (16%) oraz inżyniera/konstrukcje. Absolwenci z roku 2009 również pracują w zawodach zgodnych ze swoim kierunkiem kształcenia. W obu grupach większość absolwentów pracuje w niewielkich firmach (do 50 zatrudnionych osób) o zasięgu lokalnym.

Wśród zajmowanych stanowisk warto wymienić stanowiska specjalistyczne, i wykonawcze (połowa respondentów z obu grup). W obu grupach aż 50% respondentów kieruje małym zespołem pracowników (do 10 osób).

Wszyscy badani pracują zawodowo na terenie Polski, z czego 25% w województwie wielkopolskim, 50% w Pile - rok 2009. W grupie z 2011 roku jedna osoba pracuje za granicą. Reszta podobnie jak w poprzedniej grupie, pracuje w innym województwie (50%) i w samej Pile (50%).

Jedna trzecia badanych po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile pracowała dla jednego pracodawcy (w przypadku obu grup) lub dwóch (50% - rok 2009, 33,33% - rok 2011). Dla trzech pracodawców pracowała tylko jedna osoba (w przypadku obu grup).

Miesięczne zarobki brutto absolwentów klasyfikują się w przedziale 2000 zł - 4000 zł - rok 2009. W drugiej grupie rozpiętość jest znacznie większa; od 2500 zł - 5000 zł. Wszystko zależy od doświadczenia zawodowego i zajmowanego stanowiska.

Niewątpliwie atrakcyjne wynagrodzenie w branży budowlanej na lokalnym rynku pracy powinno zwiększyć zainteresowanie ludzi młodych powyższym kierunkiem studiów.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 75% badanych z 2009 roku oraz 66,67% badanych z 2011 roku;
- 75% badanych w 2009 roku, a 50% badanych w 2011 roku zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie bardzo wysokim;
- z *wykonywanej pracy/funkcji zawodowych* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest ok. 75% badanych z 2009 roku oraz 66,67% badanych z 2011 roku;
- z *wykonywanego zawodu/specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż 75% - respondentów z 2009 roku oraz 66,67% respondentów z 2011 roku;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest połowa respondentów, średnio zadowolony i niezadowolony jest, co piąty ankietowany - rok 2009. W grupie drugiej z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest również połowa absolwentów.
- połowa respondentów w średnim stopniu jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle* - rok 2009. W grupie drugiej również połowa respondentów jest zadowolona z *faktu posiadania pracy*, jednak w bardzo wysokim stopniu.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące wyniki:

- połowa respondentów z obu grup badawczych na poziomie wysokim i bardzo wysokim oceniła *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji*. Reszta oceniła tę możliwość na średnim poziomie;
- łącznie 100% ankietowanych w 2009 roku oraz 50% ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko oceniło *poziom autonomii pracy*;
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 75% badanych w 2009 roku oraz połowa badanych w 2011 roku;
- 75% ankietowanych w 2009 roku oraz połowa ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*;
- brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje, co drugi ankietowany - rok 2009. Większe szanse na szybki awans zauważa grupa badawcza z 2011 (35%);

- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 75% - rok 2009, 83% - rok 2011 badanych. Brak takiej możliwości wskazuje tylko jedna osoba.
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej zanotowała połowa respondentów w obu grupach badawczych. Brak takiej możliwości wskazują tylko dwie osoby;
- 75% badanych z 2009 roku oraz 50% badanych z 2011 roku uważa, że ich praca zawodowa wysoko i bardzo wysoko *stawia przed nimi wyzwania*;
- 100% - rok 2009 oraz 66,67% - rok 2011 sądzi, iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*;
- 50% badanych z 2009 r. i 66,67% 2011 r. ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*;

Większość absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (75% - rok 2009, 50% - rok 2011). Znaczna część absolwentów (50% respondentów z 2009 r. oraz 60% z 2011 r.) podjęła studia uzupełniające magisterskie lub kontynuowała kształcenie podczas kursów i szkoleń (średnio ok. 50%).

Plany i deklarację uczestnictwa w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych zapewnia połowa badanych w obu grupach. Cieszącym się powodzeniem i najczęściej deklarowaną formą doksztalcenia zawodowego w grupie z roku 2011 są szkolenia i kursy(66,66%). Dwie osoby z roku 2009 planują kształcenie na studiach podyplomowych Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego oraz zainteresowanie tematyką oraz wymagania kwalifikacyjne niezbędnymi do pracy.

Powyższa analiza odpowiedzi wskazuje, że kierunek budownictwo w PWSZ w Pile stanowi atrakcyjną ofertę edukacyjną. Absolwenci są chętnie zatrudniani przez pracodawców, ciesząc się tym samym uznaniem ich kwalifikacji zawodowych. Kierunek kształci i doskonali zawodowo zgodnie z wytyczonymi celami i misją Uczelni. Absolwenci wykazują chęć dalszego rozwoju zawodowego często podejmując dalszą naukę w myśl idei „uczenia i doskonalenia przez całe życie”.

3.4.2. Absolwenci kierunku elektrotechnika

Z przeprowadzonych badań wynika, że studia na kierunku elektrotechnika w PWSZ w Pile wybrało 10 mężczyzn i 0 kobiet - rok 2009. Podobnie w roku 2011 kierunek ten wybrali również tylko mężczyźni - 9 osób.

Na kierunku elektrotechnika 63% badanych osób mieściło się w kategorii wiekowej między 26 - 30 lat - rok 2009. W kategorii wiekowej między 31 - 35 lat mieściło się tylko 18,18% osób, a w wieku powyżej 41 lat było tylko 2 studentów. W grupie badawczej z roku 2011 najwięcej studentów było w wieku 26 - 30 lat. Następnie 22,22% to osoby w przedziale 31 - 35 lat, a tylko jedna osoba reprezentowała grupę wiekową 41 - 45 lat.

Studia stacjonarne na elektrotechnice w roku 2009 wybrało 8 osób (72,73%), a niestacjonarne tylko 3 (27,23%). W roku 2011 sytuacja przedstawiała się odwrotnie. Studia niestacjonarne wybrała większość absolwentów (66,67%), pozostałe osoby studiowały stacjonarnie (33,33%).

W grupie z 2009 roku większość absolwentów uzyskała ocenę 4,0 na dyplomie (81,82%). W roku późniejszym 4,0 otrzymało tylko 44% studentów. Podobnie oceny dostateczne otrzymało ok. 44% respondentów. Oceny 5,0 otrzymały łącznie tylko dwie osoby w obu grupach badawczych.

Na pytanie dotyczące nauki, pacy lub praktyki związanej lub niezwiązanej z profilem studiów nie odpowiedziała żadna osoba w obu grupach. *Aktywność zawodową związaną z kierunkiem studiów lub przyszłą pracą* w trakcie studiów na kierunku elektrotechnika w roku 2009 wykazywało 54,55% osób. W roku 2011 taką aktywność wykazało aż 66,67% respondentów. Było to również zatrudnienie związane z kierunkiem studiów i przyszłą pracą.

Główne motywy, którymi kierowały się osoby przy wyborze studiów w PWSZ w Pile, to:

- *położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania* - 90% odpowiedzi - 2009 r., 77,78% - 2011 r.;
- *uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy* - 45,45% - 2009 r., 77,78% - 2011 r.;
- *profil programowy PWSZ w Pile był zbieżny ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym* - 18,18% - 2009 r., 33,33% - 2011 r.;
- *interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa PWSZ w Pile* - 54,55% - 2009 r., 11,11% - 2011 r.;

Jeżeli chodzi o wybór kierunku studiów w PWSZ, to absolwenci kierowali się głównie zainteresowaniem zawodem, do którego przygotowuje kierunek - 63,75% - 2009 r, 88,89% - 2011 r. Kojonym motywem były ogólne zainteresowania i uzdolnienia w przypadku obu grup - 45,45% i 77,78%.

Większość absolwentów PWSZ, gdyby miało taką możliwość, wybrałoby ten sam kierunek studiów - 63,64% - 2009 r., - 77,78% - 2011 r. 27% absolwentów z roku 2009 odpowiedziało, że w ogóle by nie studiowało, a 22% respondentów z 2011 roku wybrałoby inny kierunek studiów na PWSZ w Pile.

Realizacja procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile zostały ocenione następująco:

- *jakość opieki promotora pracy inżynierskiej* - 81% osób oceniło prace promotora wysoko i bardzo wysoko - 2009 r. Natomiast w 2011 r. 55,56% osób oceniło tę pracę wysoko i bardzo wysoko. Reszta przyznała tej kategorii średnią notę;
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje)* większość (54,55%) absolwentów z roku 2009 oceniła na poziomie dostatecznym. W roku 2011 większość (66%) badanych przyznała wysokie i bardzo wysokie noty tej kategorii;
- *całościowy program studiów* jest oceniany bardziej krytycznie przez absolwentów PWSZ. W roku 2009 niespełna połowa respondentów wysoko oceniła tę kwestię, reszta przyznała średnie noty. Podobnie wyglądało to w roku 2011. 55,56% absolwentów było zadowolonych z programu studiów;
- *jakość obsługi administracyjnej studiów* została oceniona różnie przez absolwentów. Połowa ankietowanych z roku 2009 przyznali tej kategorii niskie noty. Dla porównania 66,67% absolwentów z roku 2011 wysoko i bardzo wysoko oceniło obsługę administracyjną;
- dość krytyczne zostało ocenione zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą oraz realizacja praktyki zawodowej. W roku 2009 jedynie 10% ankietowanych wybrało najwyższą notę oceny, a 40% badanych wybrało ocenę 2,0. Podobnie przedstawia się sytuacja w roku 2011. Choć ok. 44% wybrało ocenę 4,0 i 5,0, to aż 44% wybrało również ocenę 1,0 i 2,0. Od roku akademickiego 2014/2015 PWSZ w Pile prowadzi studia dualne, co przyczyni się do zbliżenia nauki z gospodarką;
- jeżeli chodzi o *różnorodność oferty przedmiotowej*, to oceniana jest ona na średnim poziomie w obu grupach badawczych. Ok. 45% ankietowanych przyznało jej ocenę dostateczną;

- *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* zostało ocenione przez badanych wysoko. Najwięcej ankietowanych w obu grupach wybrało ocenę 4,0 i 5,0. Tylko pojedyncze przypadki wskazują na średnie zadowolenie z przygotowania merytorycznego kadry;
- *jakość sal dydaktycznych została oceniona następująco*: w roku 2009 jakość sal wypadła średnio (54,55%). Natomiast w 2011 r. aż 88,89% ankietowanych przyznało wysokie i bardzo wysokie oceny dla tej kategorii;
- *relacje student - wykładowca* zostały ocenione dość dobrze przez obie grupy badawcze. Najwyższe noty przyznało jej 60% absolwentów w 2009 r. i 55% w 2011 r.;
- *jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych* oceniana jest przez respondentów średnio. 36,36% badanych wybrało wysoką notę, jak również 36,36% wybrało dostateczną ocenę w grupie z 2009 r. W grupie II wysokie noty dla tej kategorii przyznało więcej respondentów tj. 55,56%;
- *dostępność materiałów dydaktycznych* została oceniona bardzo dobrze tylko przez 18,33% badanych w grupie I. Pozostałe osoby (55%) oceniły tę kategorię średnio. Podobnie wypadła ocena w grupie II. Tylko 20% badanych wybrało wysokie noty, a 44,44% przyznało dostateczne oceny;
- dość krytycznie została oceniona *możliwość wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji*. Najwięcej osób z obu grup wybrało ocenę 3,0 dla tej kategorii;
- średnio została oceniona *działalność Biura Karier oraz doradztwo zawodowe*. Tylko 20% respondentów wysoko i bardzo wysoko oceniło działalność tego biura w roku 2009, a w roku 2011 37,50%;
- *oferta kulturalna PWSZ* została oceniona dość krytycznie. Ocenę 5,0 wybrało tylko 20% badanych w grupie I oraz 25% badanych w grupie II. Najwięcej ankietowanych z obu grup przyznało oceny niskie i bardzo niskie;
- *system oceny wyników studiowania/ewaluacji* został oceniony jako bardzo dobry przez 66% absolwentów z roku 2011. Natomiast w roku 2009 najwięcej osób przyznało tej kategorii średnie noty;
- *jakość zakwaterowania w domu studenta* oceniona została przez 75% studentów elektrotechniki jako bardzo średnia - 2009 rok. Natomiast grupa II bardzo skrajnie oceniła jakość zakwaterowania. Połowa przyznała najwyższe możliwe noty, a reszta najniższe z możliwych. Zatem absolwenci z roku 2011 bardzo różnili się w swojej ocenie;
- *wyposażenie biblioteki* uzyskało dość średnią ocenę w grupie z 2009 roku. 40% respondentów łącznie wybrało noty 3,0 oraz 4,0. Natomiast grupa II podobnie

jak w poprzedniej kategorii pytań, bardzo skrajnie oceniła wyposażenie biblioteki. Połowa przyznała najwyższe możliwe noty, a reszta najniższe z możliwych;

- *duszpasterstwo akademickie* na ogół oceniane jest dostatecznie - 40,00% odpowiedzi z grupy I oraz 50,00% odpowiedzi z grupy II;
- równie negatywnie oceniana jest *oferta studenckich kół naukowych*. Dostatecznie ocenia tę ofertę 50% respondentów z obu grup badawczych;
- absolwenci z obu grup badawczych dostatecznie ocenili ofertę AZS. 75% osób przyznało noty 3,0 w grupie z 2009 r. oraz 50% - 2011 r.

Stopień opanowania wybranych kompetencji absolwentów elektrotechniki (z 2009 r. i 2011 r.) wzrósł w stosunku do posiadanych kompetencji przed podjęciem studiów w PWSZ. Największy wzrost poziomu kompetencji zauważono w przypadku kompetencji twardych tj. szeroka wiedza ogólna, specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna, specjalistyczne umiejętności zawodowe, umiejętności informatyczne. Oznacza to, iż studenci poszerzają wiedzę realizując treści programowe obowiązujące na Uczelni. W pozostałych kategoriach kompetencji również odnotowano wzrost ich poziomu (w przypadku obu grup badawczych) tj. kreatywność, samodzielność pracy, umiejętność analitycznego i krytycznego myślenia, umiejętności negocjacji, umiejętność pracy w grupie i przewodzenia tej grupie. Poniższe wyniki wskazują, że absolwenci elektrotechniki w czasie studiów na PWSZ poszerzają swoją wiedzę (ogólną i specjalistyczną) oraz poszczególne kompetencje wymagane przez pracodawców na współczesnym rynku pracy.

Zdaniem absolwentów wiedza zdobyta w procesie kształcenia przyczyniła się do znalezienia przez nich pracy. Odpowiedzi na TAK udzieliło 75% respondentów z 2009 r. oraz 66,67% respondentów z 2011 r.

Przed rozpoczęciem studiów pracowało 81,82% absolwentów z 2009 r. oraz 77,78% absolwentów z 2011 r. Zdecydowana większość ankietowanych w obu grupach zaczęła poszukiwać pierwszą pracę zaraz po otrzymaniu dyplomu. Aktualnie ponad połowa respondentów z roku 2009 wykonuje prace najemną - na pełen etat/więcej niż etat. Pozostałe osoby pracują w niepełnym wymiarze godzin (18,15%) lub na umowę zlecenie (18,18%). W grupie z 2011 r. zdecydowana większość pracuje najemnie (88,89%), a tylko jedna osoba prowadzi własną działalność gospodarczą.

Przy wyborze pierwszego pracodawcy głównym kryterium, którym kierowali się absolwenci z grupy I była chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy (63,64%), dogodna lokalizacja miejsca pracy (36,36%) oraz możliwość rozwoju zawodowego (18,18%). W przypadku II grupy najczęściej odpowiedzi dotyczyło wysokości wynagrodzenia (44,44%), stabilności i pewności zatrudnienia (44,44%) oraz dogodnej lokalizacji miejsca pracy (20,22%).

Spośród badanych osób z 2009 r. 72,73% pracuje w sektorze prywatnym, natomiast 27% w sektorze publicznym. W grupie II sytuacja wygląda inaczej. Tu połowa pracuje w sektorze publicznym (55,56%).

Największą popularnością wśród obu grup badawczych cieszy się branża energetyczna. Tu zatrudnienie znalazło 72,73% badanych - 2009 r., 33,33% badanych - 2011 r. Na drugim miejscu znalazła się branża; instalacja/utrzymanie/serwis - 36,36% - 2009 r., 33,33% - 2011 r. Pozostałe osoby znalazły zatrudnienie w produkcji.

Firmy, w których pracują respondenci prowadzą działalność międzynarodową - 54,55% - 2009 r., 55,56% - 2011 r. Pozostałe osoby pracują w firmach o zasięgu krajowym. Połowa respondentów w obu grupach jest zatrudniona w zakładach pracy, które zatrudniają 1001 i więcej osób. Reszta ankietowanych pracuje w średnich firmach, zatrudniających ok. 201 - 500 osób. Ankietowani z obu grup zajmują różne stanowiska. Najwięcej osób pracuje na stanowisku specjalisty - 27% w 2009 r., 44,44% w 2011 r. Kolejno zajmowane stanowiska to pracownicy fizyczni, starsi specjaliści i kierownicy małego zespołu.

Prawie wszyscy respondenci pracują w Polsce. Tylko jedna osoba zatrudniona jest za granicą, na terenie Unii Europejskiej. Z osób pracujących w Polsce najwięcej jest zatrudniona w woj. wielkopolskim, z czego ok. 30% w samej Pile. Reszta badanych osób (27% - rok 2009, 22% - rok 2011) znalazła zatrudnienie w innym województwie (głównie w zachodniopomorskim i kujawsko - pomorskim).

Po uzyskaniu dyplomu niespełna połowa respondentów z roku 2009 pracowała u trzech pracodawców, a tylko 27,27% u jednego. Natomiast w grupie II nikt nie był zatrudniony jednocześnie u trzech pracodawców na raz. Większość (77,78%) pracowała w jednej firmie.

Miesięczne zarobki brutto absolwentów elektrotechniki zależą od doświadczenia zawodowego absolwenta i klasyfikują się w przedziale 2500 zł - 3000 zł (27,27%) oraz 3000 zł - 4000 zł (45,45%).

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 90% badanych z 2009 roku oraz 88,89% badanych z 2011 roku;
- 81,82% badanych w 2009 roku, a 100% badanych w 2011 roku zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie wysoki i bardzo wysoki;
- z *wykonywanej pracy/funkcji* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 63,64% badanych z 2009 roku oraz 100% badanych z 2011 roku;

- z *wykonywanego zawodu/specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż 90% respondentów z 2009 roku oraz 100% respondentów z 2011 roku;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie bardzo wysokim jest 36,36% badanych z roku 2009 oraz 66,67% z roku 2011. Większość respondentów w grupie I jest średnio zadowolona z zarobków;
- większość respondentów (54,55% - rok 2009, 56,56% - rok 2011) jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle*.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące dane:

- większość respondentów na poziomie średnim ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji* (54,55% - rok 2009, 55,56% - rok 2011);
- łącznie 72,73% ankietowanych w 2009 roku oraz 66,67% ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*;
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 72,73% badanych w 2009 roku oraz 77,78% badanych w 2011 roku;
- 36,36% ankietowanych w 2009 roku oraz 66,76% ankietowanych w 2011 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*;
- brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje, co czwarty ankietowany w obu grupach badawczych;
- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 54% - rok 2009, 55,56% - rok 2011. Brak takiej możliwości wskazuje tylko jedna osoba;
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej połowa respondentów oceniła na wysokim i bardzo wysokim poziomie w obu grupach;
- 72,23% badanych z 2009 roku oraz 77,78% badanych z 2011 roku uważa, że ich praca zawodowa w wysokim i bardzo wysokim stopniu *stawia przed nimi wyzwania*;
- 63,64% absolwentów - 2009 r. oraz 77,78% - 2011 r. sądzi, iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*;
- 45,45% badanych z 2009 r. i 62,50% z 2011 r. ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*;

Niespełna połowa absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (45,45% - rok 2009, 44,44% - rok 2011). Znaczna część absolwentów (27,27% respondentów z 2009

roku oraz 22,22% respondentów z 2011 roku) podjęła studia uzupełniające magisterskie lub kontynuowała kształcenie podczas kursów i szkoleń (średnio ok. 60%).

Plany i deklarację uczestnictwa w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych składa tylko 36,36% badanych w grupie z 2009 r. Dla porównania w grupie z 2011 r. takie plany ma aż 77,78% badanych. Cieszącym się powodzeniem i najczęściej deklarowaną formą dokończania zawodowego są szkolenia i kursy (2009 r. - 52%, 2011 r. - 77%) Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego (łącznie 60%) oraz zainteresowanie tematyką (37%) lub chęć poprawy statusu materialnego (30,11%).

3.4.3. Absolwenci kierunku mechanika i budowa maszyn

Rocznik 2011 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów)

W badaniu przeprowadzonym 3 lata po ukończeniu studiów w 2011 roku udział wzięło 12 absolwentów kierunku mechanika i budowa maszyn, prowadzonego w Instytucie Politechnicznym, co stanowiło niespełna 5,88% ogółu. Wśród respondentów 83,33% stanowili mężczyźni, a kobiety 16,67%. Najliczniejszą grupą wiekową były osoby młode w wieku 26-30 lat (75%). Tylko dwie osoba były powyżej 40 lat. 66,67% badanych to absolwenci studiów niestacjonarnych. 33,33% badanych otrzymało ocenę 4,0 na dyplomie, 25,00% 5,0, a tylko jedna osoba ocenę 3,0.

Nikt z badanych absolwentów kierunku mechanika i budowa maszyn nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę. Nikt nie odbył również zagranicznej praktyki, stażu lub kursu.

Ponad połowa badanych podjęła zatrudnienie jeszcze w trakcie nauki, przy czym 58,33% stanowili ci, których zatrudnienie było związane z kierunkiem studiów. Jedna osoba podjęła zatrudnienie niezwiązane z kierunkiem kształcenia, a inna zrealizowała ponadprogramową praktykę. Natomiast 16,67% ówczesnych studentów nie podejmowało zatrudnienia z własnego wyboru.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez respondentów było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (58,33%) oraz profil programowy PWSZ zbieżny ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem (50,00%). Natomiast głównym motywem wyboru kierunku kształcenia na PWSZ w Pile były ogólne uzdolnienia i zainteresowania (66,67%) oraz zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (66,67%). 41% osób kierowało się też materialnymi korzyściami wynikającymi ze zwrotu z inwestycji w kształcenie.

Prawie wszyscy absolwenci kierunku mechanika i budowa maszyn ponownie wybraliby ten sam kierunek studiów na PWSZ w Pile (66,67%).

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 75,00% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *opiekę promotora swojej pracy inżynierskiej*;
- 66,67% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji)*. Pozostała połowa ocenia je średnio;
- 58,33% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *całościowy plan i program studiów*. Niestety pozostałe 40,10% ocenia go średnio;
- 50% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów*. Pozostałe osoby oceniły je na średnim (25%) i niskim (25%) poziomie;
- 83,33% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *jakość obsługi administracji*;
- 45,45% badanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe)* oceniło na średnim poziomie. Natomiast aż 36,36% oceniło je bardzo nisko. Tylko 16% przyznało najwyższą notę tej kategorii;
- ponad połowa (58,33%) badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *różnorodności oferty przedmiotowej*. 25% respondentów było średnio zadowolonych;
- 75% badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z *merytorycznego przygotowania kadry nauczającej*;
- 50% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry)*; $\frac{1}{3}$ respondentów oceniło je na średnim poziomie;
- $\frac{1}{3}$ badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *jakości sal dydaktycznych*; również $\frac{1}{3}$ była zadowolona z jakości sal w stopniu średnim i ta sama liczba osób była z niej niezadowolona;
- zdecydowana większość badanych (81,00%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *relacji student- wykładowca*;
- ok. 72,73% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych*;
- niecała połowa (45,45%) badanych w stopniu średnim zadowolona była z *dostępności materiałów dydaktycznych*; 36,36% oceniło ją na bardzo wysokim poziomie;

- prawie połowa respondentów (45,45%) była niezadowolona z *możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji*; zadowolonych było ok. 36% badanych;
- 30,00% badanych było zadowolonych z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier* w stopniu średnim, natomiast 20% było bardzo zadowolonych;
- 50% badanych w stopniu średnim zadowolonych było z *oferty kulturalnej uczelni*, a nieco ponad 30% oceniało ją na bardzo niskim poziomie;
- połowa badanych (54,55%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji)*, a pozostała płowa w stopniu średnim (27%) i niskim (18%);
- wszyscy respondenci (3 osoby), którzy korzystali z *oferty domu studenta*, zadowoleni byli w stopniu średnim (2 osoby) lub wysokim;
- 50% ankietowanych w stopniu wysokim było zadowolonych z *wyposażenia biblioteki*, a 30% badanych było niezadowolonych z jej wyposażenia;
- z *oferty duszpasterstwa akademickiego* zadowolonych było 50% absolwentów, natomiast 37,50% było z niej bardzo zadowolonych;
- blisko 50,00% badanych na bardzo wysokim poziomie zadowolonych było z *oferty studenckich kół naukowych i 25,00% z Akademickiego Związku Sportowego*. Połowa badanych średnio oceniła działanie AZS;

Podsumowując, **wszystkie aspekty procesu dydaktycznego na kierunku mechanika i budowa maszyn zostały ocenione na dość wysokim poziomie.**

Stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów wzrósł:

- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 50% do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 58% do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim zwiększyła się z 58% do 83,33%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim pozostała niezmienna - 83,33%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 33,33% do 83,33%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 25% do 33,33%;

Podobnie jak badani z innych kierunków studiów absolwenci kierunku mechanika i budowa maszyn zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu

studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Jedynie w przypadku umiejętności informatycznych nie zanotowano żadnego wzrostu, bowiem liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne nie zwiększyła się. Pozostała na tym samym poziomie, co przed rozpoczęciem studiów- 83,33%. Niewielki wzrost nastąpił także w przypadku znajomości języków obcych (jedynie 8%). Należy zaznaczyć, iż umiejętności językowe stanowią problem także wśród studentów innych kierunków studiów. W związku z tym należałoby przyjrzeć się bliżej tej kwestii, w celu podniesienia poziomu umiejętności językowych studentów PWSZ w Pile.

Połowa respondentów (66,67%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy, a 33,33% badanych uznało, że przyczyniła się do znalezienia lub zmiany pracy w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Większość badanych (66,67%) pracowała jeszcze przed rozpoczęciem studiów. Osoby, które nie były aktywne zawodowo przed studiami rozpoczęły poszukiwanie pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu (66,67%).

Na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudniona jest 66,67% ankietowanych, a tylko jedna osoba pracuje na własny rachunek. Bez umowy pracuje jedna osoba, również jedna osoba jest bezrobotna.

Kryteria, którymi absolwenci kierowali się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 41% sugerowało się wysokością wynagrodzenia i możliwością awansu (33,33%), a 25% ankietowanych kierowało się dogodną lokalizacją miejsca pracy i dobrą atmosferą miejsca pracy.

Większość respondentów (66,67%) pracuje w sektorze prywatnym. Najwięcej według branż, gdyż 33,33% badanych, w inżynierii/konstrukcjach/technologiach, 16% w budownictwie/geodezji oraz administracji państwowej.

Prawie połowa (41,67%) ankietowanych osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg międzynarodowy. Reszta w firmach o zasięgu krajowym i lokalnym (po 16%).

Prawie połowa ankietowani (41,67%) pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 51 do 200 - osób. 20% badanych, to pracownicy wielkich firm, zatrudniających powyżej 1001 osób.

Większość absolwentów pracuje w kraju (66,67%), z czego 33,33% na terenie województwa wielkopolskiego, a ¼ badanych w innych województwach (zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie). W Pile zatrudniona jest tylko jedna osoba. Za granicą, na terenie UE pracuje 16,67% absolwentów.

Zarobki brutto ankietowanych przedstawiają się bardzo różnorodnie. Mieszczą się w przedziale od 1500 zł - 5000 zł. Najwięcej osób tj. 30% zarabia powyżej 5000 zł.

Połowa respondentów po uzyskaniu dyplomu pracowała dla jednego pracodawcy. Dla dwóch pracodawców zatrudnionych było 25% badanych.

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów przedstawiają się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych jest w wysokim i bardzo wysokim stopniu 66,67% absolwentów, a średnio zadowolony jest tylko jeden ankietowany. Jedna osoba wyraziła również brak zadowolenia;
- 58,33% badanych zadowolonych jest w wysokim i bardzo wysokim stopniu z *zajmowanego stanowiska*, a 16,5% jest średnio zadowolonych;
- z *wykonywanej pracy* zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest 66,67% absolwentów; tylko jedna osoba jest średnio i słabo zadowolona;
- 75% ankietowanych jest bardzo zadowolonych z *wykonywanego zawodu*. Tylko jedna osoba wyraziła niezadowolenie;
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych jest 66,67% badanych osób; nikt nie wyraził niezadowolenia;
- z *faktu posiadania pracy w ogóle* bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest ponad 58,33% absolwentów. Tylko 2 osoby wyraziły brak zadowolenia;

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca absolwentów odpowiedzi kształtują się następująco:

- połowa respondentów dobrze lub bardzo dobrze *ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji*. Tylko jedna osoba nie ma takich możliwości;
- blisko połowa ankietowanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*, również 25% ocenia go średnio, a 8,33% bardzo nisko;
- *możliwość wykazania się inicjatywą* dobrze lub bardzo dobrze ocenia 75% absolwentów. Tylko jedna osoba nie ma możliwości wykazania się inicjatywą;
- 75% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*. Tylko jedna osoba nie ma możliwości rozwoju zawodowego;
- aż 75% badanych ocenia, że ma bardzo duże *szanse na szybki awans*, a 16% uważa, że w ogóle nie ma na to szans;
- 75% respondentów ocenia, że ma bardzo duże możliwości, by *być w pracy kreatywnym i oryginalnym*. Natomiast 8% ocenia te możliwości jako słabe;
- 58,33% ankietowanych ocenia, że ma bardzo duże *możliwości wykazania się przywództwem w pracy*, 16% uznaje je za bardzo słabe, a 8% za średnie;
- 58,33% ankietowanych uważa, że ich praca jest *oparta na jasno określonych przepisach i regułach*;

- ponad 66,67% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu charakteryzuje się *komunikowaniem się z klientami/petentami*;

66,67% respondentów przyznało, że po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 16,67% absolwentów, 30% podjęło kursy, a 16,67% podjęło szkolenia.

Ponad połowa absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego 40% zamierza zrobić to w formie kursów, a 16,67% w formie szkoleń.

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu i rozwoju zawodowego (33,33%), chęć poprawy statusu materialnego (16,67%), oraz wymagania kwalifikacyjne wykonywanej pracy (33,33%).

Rocznik 2009 (badanie przeprowadzone 5 lata po ukończeniu studiów)

W badaniu przeprowadzonym 5 lata po ukończeniu studiów w 2009 roku udział wzięło 15 absolwentów kierunku mechanika i budowa maszyn, prowadzonego w Instytucie Politechnicznym, co stanowiło niespełna 10,95% ogółu. Wśród respondentów 100% stanowili mężczyźni. Najliczniejszą grupą wiekową były osoby młode w wieku 26-30 (53,33%). Kolejną grupą były osoby w wieku 31-35 lat oraz w wieku 41-45 lat. Natomiast jedna osoba była w grupie wiekowej 51-55 lat.

55,33% badanych to absolwenci studiów niestacjonarnych. 66,67% badanych otrzymało ocenę 4,0 na dyplomie, a 13,33 ocenę 3,0.

Nikt z badanych absolwentów w tej grupie badawczej nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę. Nikt nie odbył również zagranicznej praktyki, stażu lub kursu.

Zdecydowana większość badanych (83%) podjęła zatrudnienie jeszcze w trakcie nauki, przy czym 40% stanowiły osoby, których zatrudnienie było związane z kierunkiem studiów. Zatrudnienie niezwiązane z kierunkiem kształcenia podjęło 46,67% absolwentów. Natomiast 20% ówczesnych studentów nie podejmowało zatrudnienia, ponieważ nie miało takiej możliwości.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez respondentów było położenie Uczelni blisko miejsca zamieszkania (80%) oraz uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (53,33%). Natomiast głównym motywem wyboru kierunku kształcenia na PWSZ w Pile były równolegle zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek i korzyści materialne wynikającymi ze zwrotu z inwestycji w kształcenie (46%). Innym, równie istotnym motywem była możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość kierunku” - 40%).

Prawie wszyscy absolwenci kierunku mechanika i budowa maszyn ponownie wybraliby ten sam kierunek studiów na PWSZ w Pile (80%). 13% respondentów wybrałoby inny kierunek na innej uczelni.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 86,67% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *opiekę promotora swojej pracy inżynierskiej*;
- 60,00% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji)*; 26,67% ocenia je średnio;
- 53,33% badanych średnio ocenia *całościowy plan i program studiów*; pozostałe 46,10% ocenia go na wysokim i bardzo wysokim poziomie;
- 50% badanych średnio ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów*. Pozostałe osoby oceniły ją na wysokim i bardzo wysokim poziomie (42,86%);
- 93,33% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło *jakość obsługi administracji*;
- 55,33% badanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe)* oceniło na średnim poziomie. Natomiast aż 26,36% oceniło je bardzo nisko. Tylko 20% przyznało najwyższą ocenę;
- 40% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *różnorodności oferty przedmiotowej*; taka sama liczba absolwentów oceniła ją na średnim poziomie, a 20% na bardzo niskim;
- 80% badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z *merytorycznego przygotowania kadry nauczającej*;
- 73,33% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry)*; 26,67% respondentów oceniło tę kategorię na średnim poziomie;
- 16% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości sal dydaktycznych*; równolegle 20% było zadowolonych z jakości sal w stopniu średnim i niskim;
- ponad połowa badanych (60,00%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z *relacji student- wykładowca*; średnio zadowolonych z tej relacji było 30% studentów;
- 72,33% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości bazy gastronomicznej*;
- z *pomieszczeń rekreacyjnych* zadowolonych było tylko 53% badanych osób. 26% respondentów było średnio zadowolonych, a 20% wyraziło swoje niezadowolenie;

- niespełna połowa (40,00%) badanych w stopniu wysokim zadowolona była z *możliwości wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji*; 33,33% oceniło ją na średnim poziomie, a 26% na niskim;
- ponad połowa respondentów (60%) była zadowolonych z *dostępności materiałów dydaktycznych*; zadowolonych w stopniu średnim i niskim było 20% badanych;
- 33,33% badanych było niezadowolonych z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*. Pozostałe 33,33% było zadowolonych z tej oferty w stopniu średnim i bardzo niskim;
- z *oferty kulturalnej uczelni* zadowolonych jak i niezadowolonych jest po równo 33,33% respondentów, również 33,33% oceniło tę kategorię na bardzo niskim poziomie;
- ponad połowa badanych (73,33%) w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolona była z *systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji)*;
- wszyscy respondenci (6 osób), którzy korzystali z *oferty domu studenta*, zadowoleni byli w stopniu średnim i wysokim (50%);
- 73,33% ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim było zadowolonych z *wyposażenia biblioteki*, a 13% badanych było niezadowolonych;
- z *oferty duszpasterstwa akademickiego* zadowolonych było jedynie 45,45% absolwentów, natomiast 36,36% było z niej bardzo niezadowolonych;
- blisko 50,00% badanych na bardzo wysokim poziomie oceniło ofertę *studentkich kół naukowych*. Dla porównania pozostała połowa badanych jest z niej niezadowolona;
- z *Akademickiego Związku Sportowego* zadowolonych jest 55% absolwentów. Pozostałe 40% wyraziło swoje niezadowolenie;

Stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów wzrósł. Oto poszczególne przykłady wynikające z analizy odpowiedzi ankietowanych:

- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 56,67% do 80%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 33,33% do 66,67%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim zwiększyła się z 60% do 93,33%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 53,33% do 71,43%;

- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 20% do 60%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 26,67% do 46,67%;

Podobnie jak badani z innych kierunków studiów absolwenci kierunku mechanika i budowa maszyn zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Znaczący rozwój kompetencji odnotowano w przypadku umiejętności twardych, związanych ściśle z programem nauczania np. specjalistyczne umiejętności zawodowe.

Na niskim poziomie pozostaje wciąż znajomość języków obcych, mimo że zanotowano wzrost tej kompetencji o 20% w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów. Należy zaznaczyć, iż umiejętności językowe stanowią problem także wśród studentów innych kierunków studiów. W związku z tym należałoby przyjrzeć się bliżej tej kwestii, w celu podniesienia poziomu umiejętności językowych studentów PWSZ w Pile.

Półowa respondentów (53,33%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy, z czego 40% uznało, że przyczyniła się do znalezienia lub zmiany pracy w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Większość badanych (66,67%) pracowała jeszcze przed rozpoczęciem studiów. Osoby, które nie były aktywne zawodowo przed studiami rozpoczęły poszukiwanie pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu (40%).

Na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 53,33% ankietowanych, a na własny rachunek pracuje 20% absolwentów. Bez umowy pracuje 13% osób, na umowę zlecenie 1 osoba, a bez zatrudnienia pozostaje również 1 osoba.

Kryteria, którymi absolwenci kierowali się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 40% sugerowało się chęcią podjęcia „jakiegokolwiek” pracy, 33% ankietowanych dogodną lokalizacją miejsca pracy i pracą dostosowaną do wiedzy i umiejętności. Kilka osób kierowało się również dobrą/swobodną atmosferą w pracy (20%).

Większość respondentów (86,67%) pracuje w sektorze prywatnym. Najwięcej według branż, bo 33,33% badanych, w inżynierii/konstrukcjach/technologiach, 13,33% w informatyce/administracji i w informatyce/programowaniu.

Prawie połowa (40%) ankietowanych osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg międzynarodowy. 26% absolwentów znalazła zatrudnienie w firmach o zasięgu lokalnym, a 1 osoba w firmie o zasięgu regionalnym.

Najwięcej ankietowanych (33,33%) pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 - osób. Następnie po 20% pracuje w wielkich firm, zatrudniających powyżej 1001 osób lub w małych od 51 - 200 osób.

Prawie wszyscy absolwenci pracują w Polsce (93,33%), z czego 33,33% w samej Pile i na terenie woj. wielkopolskiego. 20% absolwentów jest zatrudnionych na terenie pow. pilskiego. Nikt nie pracuje za granicą.

Zarobki brutto ankietowanych przedstawiają się bardzo różnorodnie. Mieszczą się w przedziale od 1500 zł - 5000 zł. Najwięcej osób tj. 26,67% zarabia w przedziale 3000 zł - 4000 zł. Tylko 1 osoba otrzymuje płacę minimalną.

40% respondentów po uzyskaniu dyplomu pracowało dla jednego pracodawcy. Dla dwóch pracodawców zatrudnionych było 26,67% badanych, a dla trzech 20%.

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi absolwentów przedstawiają się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych jest w wysokim i bardzo wysokim stopniu 53,33% absolwentów, a średnio zadowolonych jest 20%. Również 20% badanych wyraziło brak zadowolenia w tej kategorii;
- 60% badanych zadowolonych jest w wysokim i bardzo wysokim stopniu z *zajmowanego stanowiska*, a niezadowolonych jest 20% osób;
- z *wykonywanej pracy* zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest 60% absolwentów; blisko 20% jest średnio zadowolonych;
- 66,67% ankietowanych jest bardzo zadowolonych z *wykonywanego zawodu*, a średnio i słabo zadowolonych jest 13% badanych;
- z *uzyskiwanych zarobków* w stopniu wysokim zadowolonych jest tylko 26,67% badanych osób; większość absolwentów jest średnio zadowolona z zarobków (40%) lub niezadowolona (26,67%);
- z *faktu posiadania pracy w ogóle* bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest ponad 46,67% absolwentów; 40% badanych jest natomiast średnio zadowolonych;

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca absolwentów odpowiedzi przedstawiły się następująco:

- tylko 33,33% respondentów dobrze lub bardzo dobrze *ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji*; 26,67% taką możliwość ocenia średnio lub bardzo nisko (33,33%);
- 40% ankietowanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*, średnio i bardzo słabo ocenia go 26,67% respondentów;
- 66,67% ankietowanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość wykazania się inicjatywą*. Tylko 20% osób nie ma możliwości wykazania się inicjatywą w pracy;

- 53,33% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*; jednak 26,67% badanych nie ma możliwości takiego rozwoju;
- jedynie 46,67% badanych ocenia, że ma bardzo duże *szanse na szybki awans*, a 33,33% uważa, że w ogóle nie ma na to szans;
- 60% respondentów ocenia, że ma bardzo duże możliwości, by *być w pracy kreatywnym i oryginalnym*; z kolei 33,33% ocenia te możliwości jako słabe;
- 60% ankietowanych ocenia, że ma bardzo duże *możliwości wykazania się przywództwem w pracy*; 26,67% uznaje je za bardzo słabe, a 6,67% za średnie;
- połowa (53,33%) ankietowanych uważa, że ich praca jest *oparta na jasno określonych przepisach i regułach*; z kolei 26,67% uważa, że tak nie jest;
- 60% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu polega na *komunikowaniu się z klientami/petentami*; natomiast 26,67% uważa, że tak nie jest;

73,33% respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 40% absolwentów, 26,67% podjęło kursy i szkolenia. Pojedyncze osoby rozpoczęły także studia inżynierskie i podyplomowe.

Ponad połowa absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego 40% zamierza zrobić to w formie kursów i szkoleń (20%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu i rozwoju zawodowego (26,67%), zainteresowanie tematyka studiów (20%) oraz chęć poprawy statusu materialnego (13,33%).